

ČASTNO JE BILO ŽIVETI S TITOM

stran 6-7

NASLOV

Leto XXXIV
Št. 19

Murska Sobota,
20. maja 1982

CENA 10 DIN

VESTNIK

Maj mesec mladosti, najlepši mesec v letu. In ta mesec so si mladi izbrali za svoj mesec. Pa ne po naključju pač pa v čast svojemu velikemu vzorniku in učitelju, katerega devetdesetletnico rojstva praznujemo v teh lepih majskih dneh. Tito je imel rad mlade, zaupal jim je, mladi pa imajo radi Tita in so trdno odločeni nadaljevati pot, ki jim jo je začrtal. Boju za človekovo srečo je posvetil vse svoje življenje in nikoli ni odstopal od svojih idealov. In naša mladina je danes srečna, zato je to svojo srečo pripravljena tudi čuvati in braniti.

Foto: A. A.

Tito v nas

Tak je naslov letošnjih prireditev ob dnevu mladosti. 25. maj ostaja dan mladosti — naš in Titov praznik. Letos, še posebno slavnosten, odet v zastave in cvetje, predstavlja živi spomenik Titovemu delu. 90-letnica Titovega rojstva, izjemne osebnosti našega časa, najlepše, kar nam je dalo stoletje revolucionarnih vrenj, sprememb in graditve, nas zavezuje k še odločnejšim pristopom za uresničevanje novih in novih nalog, katere nam je s toliko zaupanja s svojim delom naložil tov. Tito. Vedno se je odkrito in kritično obračal k mladim: »Narodu, ki ima takšno mladino kot mi, se ni treba bati prihodnosti!« S tem kratkim stavkom nam je naložil velike obveznosti. V svetu, v katerem se odnosi med ljudmi spreminjajo hitreje, kot se spreminja zavest ljudi, to ni lahko. Bomo znali tudi mi vedno najti tisto pravo pot? Tito je zaupal v nas.

25. maj praznujemo z akcijami, prireditvami in s sprejemom nove generacije v naše vrste. Želimo si, predvsem pa pionirji sami, da bi z uspešnim delom dokazovali in opravičili pripadnost Titovi poti bratstva, enotnosti in enakopravnosti. Tudi letos bomo v Pomurju sprejeli v vrste ZSMS blizu 2.000 pionirjev. To je prav gotovo generacija, od katere veliko pričakujemo. Kakorkoli že, mladi in Tito smo neločljivo povezani. On nam je dal svoj praznik, s svojim delom nas je za vedno povezal s seboj.

Vsi tisti nešteti dogodki in pomembni zgodovinski trenutki ter odločitve za našo državo, iz katerih je skovana resnica o nezlomljivi volji naših narodov in narodnosti ter o moči odločne komunistične partije, ki se je znala postaviti na višino zgodovinskih nalog na vseh najusodnejših poteh razvoja jugoslovanske socialistične revolucije ter mednarodnih dogajanj, v katerih se je razvijala in še naprej poteka naša revolucija, nas vežejo, da začrtano pot, nadaljujemo. Ker — zgodovina je del našega bratstva in enotnosti in socializma in ljubezni do domovine in ljubezni do tovariša Tita.

V tem so naša preteklost, naša sedanost in naša bodočnost. Mladost in Tito — to smo mi vsi. Prav v tem, draga mladina, pa je temeljno poročstvo naše prihodnosti.

Tovarišu Titu, ki je ustvaril našo legendo, pošiljamo vsako leto ob dnevu mladosti voščila iz vse domovine. Mnogo let je že minilo, odkar se je med kragujevskimi mladinci porodila zamisel, naj bi voščila tovarišu Titu potovala s štafetno palico. Od tedaj vsako pomlad po vseh poteh naše domovine prenaša najlepše želje na tisoče mladih.

Letošnja pot štafete mladosti po Pomurju dokazuje privrženost nadaljnji graditvi našega samoupravnega socialističnega sistema. Izredna udeležba mladine, pionirjev ter vseh delovnih ljudi in občanov to prav gotovo dokazujejo.

Vsakdo, ki se je kdajkoli srečal s Titom, se vse življenje spominja tega velikega doživetja, teh nepozabnih trenutkov, ki so tako kratki, a ki v spominu nikdar več ne ugasnejo. Tovariš Tito je v svojih govorih vedno ponavljal, da je prihodnost odvisna od mladine, od tistih, ki odrasčajo in zamenjujejo utrjene roke starejših. Izkoristil je vsako priložnost, da se je pogovarjal z mladimi: na delovnih akcijah, v tovarni ali na svojem domu. Spodbujal nas je in učil — z besedami in z lastnim zgledom.

Menim, da ni in nikdar ne sme biti naključje, da je ravno mladina organizator praznovanja meseca mladosti in ostalih revolucionarnih jubilejev. Mladina Pomurja ve ceniti vrednote življenja našega človeka v socialistični samoupravni družbi in ve, kako drago sta nas veljali naša svoboda in neodvisnost. Zato mladi obljublamo, da jih bomo cenili in ohranjali tudi v bodoče.

Predsednik Medobčinskega sveta ZSMS za Pomurje
Miran Blagovič

B. Žunec

S seje predsedstva PMS SZDL

ZAVOD, SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE, EDICIJA

V zadnjih štirih letih so Zavod za časopisno in radijsko dejavnost v Murski Soboti največ pestila materialna vprašanja, zlasti pa tista, ki zadevajo delež sofinansiranja za tednik Vestnik in radio slovenskih program — Vse štiri občinske organizacije SZDL so dale svoje soglasje k zadnji inanci samoupravnega organiziranja regionalne skupnosti za zaposlovanje in njene strokovne službe — Mladim je treba zapustiti znanstveno edicijo o naprednem mladinskem gibanju in skoku v Pomurju pred, med in tudi povojnem obdobju. Tako bi lahko na kratko strnili četrtkovo razpravo na

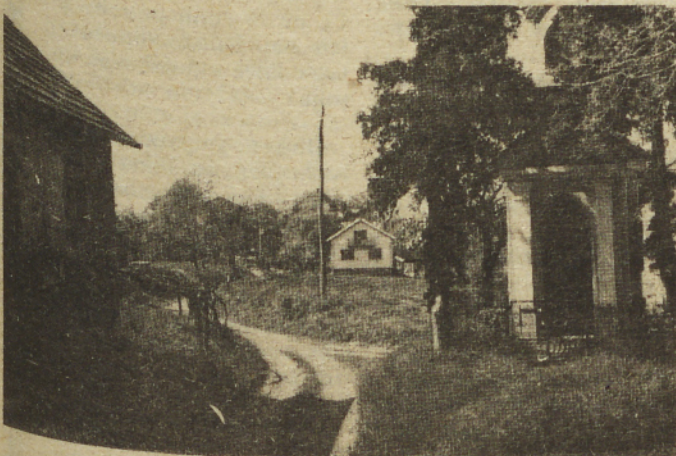
seji predsedstva pomurskega medobčinskega sveta SZDL v Ljutomeru.

Skupščina zavoda — ta združuje štiri medije: tednika Vestnik in Nepujsag in radio slovenski in madžarski program — ki ji poteče mandat 12. julija, pa se ni ubadala zgolj z zagotavljanjem materialne osnove zavoda, marveč tudi številnimi organizacijskimi, vsebinskimi in kadrovskimi vprašanji. Oba programska-izdajateljska sveta, ki nosita temeljno odgovornost za delovanje vseh omenjenih regionalnih medijev, sta z ustanoviteljicami — občinskimi konferencami SZDL — dosegla vidne pre-

mike pri podružbljanju informacijske dejavnosti v tem delu severovzhodne Slovenije. Zgledno se je uveljavil mladinski sosvet, v pripravi pa je tudi ustanovitev sosvetov za kulturo ter SLO in družbeno samozaščito.

Dodajmo, da je bil navzlic vsemu v zadnjih dveh letih storjen pomemben korak za sistematičnejše sofinansiranje dejavnosti zavoda, saj so tri pomurske občine — Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — prešle na sofinansiranje delno ali v celoti prek kulturne oziroma izobraževalne skupnosti. Do konca junija bodo temeljito izpeljali kadrovske postopke za deležiranje delegatov v skupščinske organe zavoda, torej oba programska-izdajateljska sveta, sredi prihodnjega meseca pa se bo še zadnjič v stari sestavi sešla skupščina

zavoda. Poleg tega so na predsedstvu PMS SZDL obravnavali novo samoupravno organiziranost regionalne skupnosti za zaposlovanje in njene strokovne službe, posebej pa spregovorili o izdaji posebne znanstvene edicije. Ta bo na zgodovinskih, marksističnih temeljih razkrila pred, med in povojno delovanje skoja, partije, društev kmečkih fantov in deklet, osvobodilne fronte, kluba prekmurskih akademikov in drugih revolucionarnih sil. Priprava edicije, ki naj bi izšla v letu 1985, ob 40-letnici osvoboditve, je zaupana posebni komisiji pri PMS SZDL, ki bo k zbiranju in obdelavi gradiva pritegnila zgodovinarje, druge strokovnjake in dobre poznavalce preteklega revolucionarnega vrenja v Pomurju.

Množičnosti, kakršna je tri dni konec preteklega tedna označevala republiški posvet vzgojiteljic vzgojnovarstvenih organizacij iz vse Slovenije, v soboškem kulturnem centru zlepa nismo vajeni. Uspeli — IV. posvet na temo Zato otroka v družini, v vzgojnovarstveni organizaciji in družini je potrdil, da nam ni vseeno kakšna je sedanost in bodočnost naših otrok; v kakšne ljudi bodo zrastle mladič, s katerimi se poleg staršev, v vrstah ukvarjajo vzgojiteljice. Tem so v plenarnem delu posveta spregovorile strokovnjakinje, predvsem s področja psihologije in pedagogike, posebej uspešno pa je bilo delo v desetih skupinah, pri katerih je, tako kot na okrogli mizi na temo posveta, prišlo do dialoga. Več o posvetu na strani 4.

Foto: A. Abraham

UREDNIŠTVO VESTNIKA NA OBISKU V KS RAZKRIŽJE — Pretekli teden se je uredništvo Vestnika mudilo na obisku v KS Razkrižje. S krajanji smo se pogovarjali o njihovih najbolj perečih vprašanjih. Pravzaprav sta problema samo dva: v vinskem delu KS (vasi Globoka, Sprimo — na sliki — in Kopriva) se vaščani najbolj ubadajo z vodo, ki je tod življenjskega pomena, v nižinskem delu. (Razkrižje, Gibina, Safarsko in Veščica) pa je problem kmetijstvo. O sodelovanju in odpiranju KS Razkrižje navzven za sedaj samo to, da krajanji odlično sodelujejo s sosednjo KS Štrigova (SR Hrvaška). Ostalo pa lahko preberete v reportažnem zapisu na strani 10. in 11.

Na sliki v ospredju je britanska vojna ladja »Fearless«, ob njej pa spremljevalno brodovje. Posnetek je bil narejen na sidrišču v bližini otoka Ascension.

PONOVNO KOPIČENJE KEMIČNEGA OROŽJA

V svetovni orožarni pozna-
jo novo orožje, ki zanesljivo
ubija. Ni do popolnosti na-
tančno kot nekatera strelna
orožja, niti ga ni mogoče
usmeriti le na posamične
cilje, je pa strahovito učinko-
vito. Svoje žrtve oslepi in v
nekaj minutah usmrti. Tehni-
ki mu pravijo T2, tisti pa, ki
so to orožje videli v delova-
nju, so ga imenovali rumeni
dež. Gre za strupen prah,
novost na seznamu kemičnega
in biološkega orožja.

Nedolgo tega je ameriški
sekretar za obrambo obtožil
sovjetsko zvezo, da proizvaja,
uporablja in razdeljuje svo-
jim zaveznikom strup T2 in
da so ga že uporabili v Laosu,
Kambodži in Afganistanu.
T2 pridobivajo iz vrste gob,
ki rastejo v Sovjetski zvezi,
ni jih pa mogoče dobiti na
jugovzhodu Azije. Bojni
strup izdelujejo v Sverdlov-
sku, kjer stojijo tovarne za
bojne strupe in biološka oro-
žja.

Vendar bi bili Američani
lahko manj ogorčeni nad

odkritjem, da so Sovjeti raz-
vili ta bojni strup, saj prav
zdaj gradijo v Arkansasu
novo tovarno, v kateri bodo
izdelovali t.i. granato z dvoj-
nim delovanjem. Granato
sestavlja dve kemijski sno-
vi, ki sta vsaka sama zase
neškodljivi in nenevarni. Po
izstrelitvi se spojini premeša-
ta in nastane nevaren bojni
strup. S tem novim kemičnim
orožjem je Američanom uspe-
lo narediti prvi bojni strup,
ki ni nevaren za prevoz in
skladiščenje, saj dejansko
nastane šele po izstrelitvi
kemične granate. Po letu
1969 bo to prvo kemično
orožje, izdelano v ZDA, saj je
do nedavnega veljala Nixo-
nova prepoved izdelave tovr-
stnega orožja.

Sovjetska zveza in ZDA sta
1972 v Ženevi podpisali do-
govor, da v primeru spopada
ne bosta uporabili kemičnega
orožja, da ga v primeru
spopada ne bosta izdelovali,
zaloge pa da bosta uničili. A
dogovor je ostal le na papirju.

Mednarodni institut za stra-
teške raziskave v Londonu v
svojem poslednjem poročilu
navaja, da ima SZ 350.000
ton kemičnega orožja. Ameri-
čani naj bi imeli 4.700 ljudi,
zaposlenih na tem področju,
medtem ko naj bi Sovjeti
imeli odlično izurjene kemijs-
ke skupine, v katerih naj bi
bilo kar 70.000 ljudi. Po teh
podatkih ima SZ občutno
prednost.

Naj so ti podatki točni ali
ne, je končno vseeno. Ameri-
čani so domnevno sovjetsko
premoč vzeli zares in posledica
je ponovno izdelovanje
bojnih strupov v ZDA.

Svet zaradi tega ni nič bolj
varen, še manj pa srečen.
Mnogi vojaški strokovnjaki
povsem jasno trdijo, da bi v
primeru spopada z bojnimi
strupi največ škode utrpelo
civilno prebivalstvo. Strupi
ne izbirajo uniforme, ne po-
znajo ženske, otrok, bolni-
kov, ostarelih, ne vedo za
zaveznike in sovražnike, sa-
mo ubijajo.

BOLJ TEMNE PERSPEKTIVE

V Parizu so pred dnevi končali setanek ministri 24 držav
organizacije z gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).
Skupna ugotovitev je bila ta, da se v gospodarstvu najbolj
razvitih ne kažejo nič kaj svetle perspektive. V deželah OECD
išče ta trenutek delo že 31 milijonov ljudi. Zato tudi nekakšen
zaključek posvetovanja, da naj vsakdo »plava kakor ve in zna«.
Francozi in naši delegati (Jugoslavija sodeluje v OECD kot
članica s posebnim statusom) so opozarjali, da je vse več po-
skusov, kako bi lastne probleme prevladali na manj razvite dežele.
Resneje kot doslej bi se morali zamisliti nad položajem teh dežel,
ki dolgujejo že 500 milijard dolarjev in z izvozom ne morejo več
pokrivati niti zapadlih obveznosti.

Za Sinajem Palestinci?

Američani pričakujejo, da bodo
Egipčani in Izraelci obnovili že
zdavnaj prekinjena pogajanja o pa-
lestinskem vprašanju. To predvide-
va tudi sporazum iz Camp Davida.
Zataknilo se je takrat, ko so
Izraelci zahtevali naj bi se o pa-
lestinski avtonomiji pogajali v
Jeruzalemu, novi izraelski prestol-
nici, kar pa so Egipčani odbili.
Ameriški predsednik bo menda od
izraelskega premiera zahteval, naj
bi se pogajanja nadaljevala v
Washingtonu. V ZDA si izraelska
prizadevanja prenosi pogajanja v
Jeruzalem kot potrditev izraelske
razlage campdaviških sporazu-
mov, naj bi bila v tem, da bodo
Izraelci za vrnjeni Sinaj dobili
zahodni breg Jordana in Gazo.

Poznavalci razmer na Bližnjem

vzhodu trdijo, da se izraelsko-egip-
tovska pogajanja ne bodo obnovila
brez ameriške pomoči. Američani
so Izraelcem že dali vedeti, da jih
bodo nagradili z obnovitvijo
memoranduma o strateškem
sodelovanju, ki ga je Washington
razveljavil po izraelski priključitvi
Golana. Ponovna uveljavitev tega
sporazuma naj bi bila nagrada za
dvojce: prvič, ker je Izrael vrnil
Sinaj, in drugič, ker še vedno ni
napovedal invazije na Južni Liba-
non.

Po tem memorandumu naj bi
Izrael dobil vsaj pol milijarde dolar-
jev na leto s prodajo svojega orožja
ameriškim silam na Bližnjem vzhodu,
pa tudi s prodajo orožja,
izdelanega po ameriški licenci, dru-
gim državam.

Začasno poročilo o nesreči

Francoška komisija za ugotavljanje nesreče Inexo-
vega letala DC-9-82 pri Ajacciu je zveznemu komiteju
za promet in zveze poslala poročilo, ki zajema doslej znane
elemente in verjetne vzroke katastrofe. Komisija za raz-
iskovanje nesreče je ugotovila, da je med izmenjavo ra-
dio-telefonskih sporočil med posadko in kontrolorji lete-
nja na stolpu v Ajacciu prišlo do določenega nesporazuma.
Komisija si bo prizadevala ugotoviti morebitno vlogo, ki jo
je imel ta nesporazum pri nesreči.

globus

BEJRUT — Že tretjič v
zadnjih treh tednih so izrael-
ska vojaška letala izvedla
polete nad Bejrutom in juž-
nim Libanonom. Ob prvih
dveh poletih so bombe ubile
blizu 40 ljudi, preko 150 pa je
bilo ranjenih.

NEW YORK — V OZN so
končali priprave na posebno
zasedanje generalne skupšči-
ne o razorožitvi. Zasedanje se
bo začelo 7. junija.

PEKING — V kitajski
provinci Guangdong so velike
poplave terjale 349 človeških
žrtv, uničenih pa je tudi 15
tisoč hiš.

CIUDAD MEXICO — Vo-
dilni dnevnik v Kostariki, La
Prensa trdi, da bodo somozov-
ske protirevolucionarne sku-
pine v kratkem napadle Nika-
ragvo.

LIZBONA — Med obis-
kom na Portugalskem je 32-
letni Juan Fernandez Krohn v
mestu Fatima nameraval na-
pasti papeža Janeza Pavla II.
Atentator je imel pri sebi 37
centimetrov dolg bajonet.
Portugalski zakoni predvide-
vajo za takšno dejanje pet-
najst do dvajset let zapora.

MADRID — Španija je
protestirala pri britanski vladi,
ker ta država uporablja
vojaško oporišče Gibraltar za
»malvinsko vojno«.

NEW DELHI — Indija se
poteguje za to, da bi bila
gostiteljica osmega vrha ne-
uvrščenih. Indija, kot ena od
ustanoviteljic gibanja neuvrš-
čenih, v dvajsetih letih, kolik-
or to gibanje obstoja, še ni
bila gostiteljica srečanja naj-
višjih predstavnikov neuvršče-
nih držav.

LONDON — Britanski
tisk je objavil izjavo dveh
visokih predstavnikov britan-
ske katoliške cerkve, da bo
papež odložil svoj obisk v
Veliki Britaniji, predviden za
konec tega meseca, če se bo
falklandska kriza še nadalje-
vala.

KAIRO — Egipčanski pred-
sednik Mubarak in omanski
sultan Kabus sta pozvala Irak
in Iran, naj ustavita sovražno-
sti.

V žarišču dogodkov

Spor med Veliko Britanijo in Argentino zaradi Falklandskih
otokov je odkril tudi vohunstvo svoje vrste. Tako Američani kot
Rusi so se na ta dogodek — in o tem so morali že prej kaj vedeti
— pripravili tako, da so poslali v vesolje posebne satelite, katerih
naloga je, da opazujejo kaj se dogaja na Zemlji, se pravi, v tistem
delu našega planeta, kjer so omenjeni otoki.

Satelitsko vohunstvo ima
svojo zgodovino, ki je pre-
dolga, da bi jo na tem mestu
obravnavali, zato naj ome-
nimo mejnik v razvoju in to
je leto 1959, ko je v vesolje
poletel prvi »pravi« vohun-
ski satelit. To je bil ameriški
»Discoverer 1«. Njegova
naloga je bila vohuniti nad
Sovjetsko zvezo, vendar
omenjeni satelitsvoje naloge
ni opravil. Kmalu po tistem,
ko so ga »izstrelili« se je v
vesoljskem prostoru izgubil
in padel na Zemljo.

Dva meseca kasneje so
Američani poslali v vesolje
»Discoverer 2«. Tudi ta ni
uspel: na Zemljo je padel
nekje na Norveškem, ne da
bi opravil vsaj del svoje na-
loge. Šele »Discoverer 6« je
bil vsaj nekoliko uspešen.
Potem, ko je prišel v Zem-
ljinu krožnico, je naredil
nekaj odrejenih posnetkov,
toda ti so se izgubili v Paci-
fiku, čeprav je bilo točno

določeno kje naj jih ameri-
ške ladje pričakajo in pre-
strežejo. Šele 10. oktobra
1960 je Američanom uspelo,
da je »Discoverer 13« uspel
odvreči film, ki so ga pre-
stregli na Pacifiku. Nalogo so
uspešno opravili ljudje —
žabe z letalonosilk »Hayti
Victory«. Komaj sedem dni
kasneje so kapsulo satelita
»Discoverer 14« prestregli v
zraku in to s posebnim pa-
dalom. Z »Discovererji« so
delali poskuse vse do leta
1962, ko so lansirali zadnji
tip tega satelita s številko 38.

Toda že leta 1960 so
Američani pripravili nov
program. To so bili sateliti
tipa »Samos«. Prvi satelit iz
te serije, težak 1900 kilogra-
mov (»Discovererji« so tehtali
le do 100 kilogramov!) je v
vesolje poletel 31. decembra
1961. Njegov uspeh je bil v
tem, da je ameriškim voja-
škim analitikom posredoval
prve posnetke o moči so-
vjetske vojske.

V Sovjetski zvezi so poslali
v vesolje prve vohunske sa-
telite, ki so jim nadeli ime
»Kozmos«. To so bile na-
prave težke 4,5 tone. Prvi
sovjetski satelit te serije je
poletel 26. maja 1962.

Odločilno vlogo pri vo-
hunskih satelitih so odigrale
tovarne, ki so izdelovale fo-
tografsko opremo, med nji-
mi svetovno znana firma
»Kodak« in druge. Leta 1971
so snemalne kamere vohun-
skih satelitov že toliko izpo-
polnili, da so iz filmskega
posnetka lahko razbrali
predmete večje od 2,5 metra.

Le malo kasneje so tehniko
še bolj izpopolnili: lahko so
»prebrali« predmete, ki so
bili večji od 60 centimetrov.

Toda to še ni bilo vse. Z no-
vimi raziskavami so dosegli,
da je kamera zabeležila — in
to je bilo potem na posnetku
jasno razvidno — tudi po-
snetke, ki so bili veliki le 2,5
centimetra! To pa pomeni,
da vsemirski vohunski satelit
lahko prebere bralcu Ves-
tnika, ki časopis kjerkoli na
prostem razpre, vse (dobro in
slabo naslove člankov!).

Do leta 1975 so v Sovjetski
zvezi imeli tri tipe vohunskih

satelitov in vse tri so v vesolje
poganjali z raketo »Vostok«.
Sateliti je v vesolju vzdržal po
štirinajst dni. Vsi sovjetski
sateliti so mehko pristajali
na Zemlji.

Tako sovjetski kot ameri-
ški strokovnjaki so v vesolje
pošiljali tudi vohunske sate-
lite, katerih naloga je bila
enkratna. Na primer: sovjeti
so oktobra 1967 poslali v
vesolje satelit, ki je imel na-
logo, da opazuje vzlet ameri-
ške vsemirske rakete
»Apollo«. Dan po vzletu
ameriške rakete »Apollo« se
je sovjetski satelit »Kozmos«
vrnil na Zemljo in prinesel
avtentične fotografske po-
datke o ameriški vsemirski
bazi na Cape Canaveralu,
kjer je vzletel »Apollo«. To
nalogo je opravil »Kozmos
246«, kar pomeni vrstni red
poskusov s satelitom tega
tipa. Podoben primer sateli-
ta z enkratno nalogo je tisti iz
leta 1971, v času indijsko-
pakistanke vojne. Dva so-
vjetska satelita sta obvešče-
valni službi posredovala
podrobne podatke o tem kaj
se dogaja na bojišču. To pa je
seveda veliko pomenilo za
programiranje diplomatske
aktivnosti Sovjetske zveze v
tej nekajtedenski vojni. Po-

tem Bližnji vzhod leta 1973.
Samo nekaj ur potem, ko je
Egipt zjutraj 6. oktobra na-
padel Izrael so iz baze Ple-
setks v Sovjetski zvezi iz-
strelili vohunski satelit
»Kozmos 597«. Skupaj z
nekaterimi bolj modernimi
sateliti je »Kozmos 597«
posredoval podatke z Go-
lanske planote in s Sinaja.

Moskva je bila tekoče obve-
ščena in to je imelo za po-
sledico, da je Sovjetska zveza
koncem oktobra predlagala
premirje (ker je Egiptu kot
zavezniku SZ slabo kazalo).

Sateliti so Sovjetski zvezi
tudi posredovali podatke o
tem, da Izrael ne spoštuje
pogojev premirja. In takrat
je Sovjetska zveza razglasila
stanje vojne pripravljenosti.
Vse to zaradi točnih podat-
kov, ki so jih posredovali
vohunski sateliti.

V sedemdesetih letih sta
tako ZDA kot ZSSR poslali v
vesolje celo vrsto satelitov,
katerih naloga ni bila samo
»gledati« temveč tudi »pri-
sluškovati«. Sovjetska zveza
je takšno »vesoljsko uho«
poslala v vesolje leta 1967.
Računajo, da jih danes v SZ
»izstrelijo« na leto 25 do 30.

Ni pa pri tem ne zaostajajo v
ZDA, kjer se v ta namen
poslužujejo tudi posebnih
letal.

* Pravzaprav je resnica ta,
da je ameriški in sovjetski
predor v vesolje osnovan
prav na nalogah vohunstva.

Če ne bi čutili potrebe po
tem, najbrž danes še ne bi bili
jako daleč v raziskavah ve-
solja.

Ob koncu nasvet: če imate
veliko denarja, nikar ga ne
prestavljate pod milim ne-
bom. Kdo ve, če vas pri tem
ne opazuje ta ali oni satelit,
ki lahko podatke takoj po-
sreduje (za devize seveda)
tudi davčni upravi in ta vam
lahko potem napravi situaci-
jo.

Res je, gledajo nas z neba
— kot se je včasih reklo —
zato bodimo previdni. Daleč
so, sto in več kilometrov so
nad nami, toda vidijo vse,
kar se dogaja na tej vznemi-
rjeni Zemlji.

ogledalo tedna

Premalo potrpežljivosti

Prof. dr. Berislav Šefer je pred nedavnim v intervjuju za beograjsko »Dugo« takole povedal o naših gospodarskih problemih:

»Dejal bi, da grešimo v taktiki. Naša strategija je dobra. Vendar, nismo dovolj potrpežljivi, da bi korak za korakom izvajali to strategijo. To pomeni, da sprejemamo nekatere frontalne spremembe, pogosto neuskajane z obstoječim stanjem proizvodnih sil, družbenih odnosov in z realno stopnjo zavesti. Zato pogosto ne dosežemo vsebine, ki jo zasleduje strategija. Grešimo zato, ker pri odločanju o konkretnih vprašanjih prevladuje ideološki faktor, premalo pa upoštevamo ekonomske, tehnološke in druge faktorje, ki odražajo objektivne okoliščine v katerih bi morali nekaj ukreniti.

Med zakonom ali resolucijo in realnostjo mora biti program, ki stanje realno ocenjuje. Takšnih programov nimamo in kaže, da nimamo občutka za takšen način dela. Včasih mislimo, da je takšen način dela celo nepotreben. Gradimo zapleteno družbeno tkivo. Da ga bomo zgradili, moramo znati kako; do vseh podrobnosti je treba videti vse alternative. Ne smemo si dovoliti, da nas tako številne zadeve v družbenem in gospodarskem razvoju iznenadijo nič manj kot poplave in potresje.

ČRNI DNEVI ZA ZENICO

Strahovita eksplozija metana preteklo sredo v jami »Raspotočje« v zeniškem rudniku rjavoga premoga je terjala 39 življenj, osem pa je bilo ranjenih.

V trenutku nesreče je bilo v jami 47 delavcev. To je največja nesreča v skoraj stoletni zgodovini zeniškega rudnika. Posledice bi bile še hujše, če ne bi bilo prav tisti trenutek kakšnih 50 delavcev na zboru delavcev.

Eksplozija je bila izredno močna. Več delavcev, ki so bili v trenutku pred dvigalom, je po nesreči povedalo, da so se zaradi eksplozije jeklena vrata dvigala nenadoma odprla, rudarjem pa je pritisk snel

čelade z glav. Prizor je bil grozljiv. Povsod okrog so bili zlomljeni podporni stebri in jeklene konstrukcije. Nekaj rudarjev so našli v zadnjem smrtnem objemu, drugi so hlastajoč za zrakom grizli jeklo.

Več kot deset ur je trajal boj reševalcev, ki so na kraj nesreče prispeli v pičlih dvajsetih minutah. Iz jame so potegnili deset še živih, vendar sta dva kasneje umrla.

Vest o nesreči je boleče odjeknila po vsej Jugoslaviji. Zvezni izvršni svet je sklenil, da bo družinam umrlih dodelil gnotno pomoč. V petek so se na Trgu samoupravljalcev v Zenici poslovili od žrtev.

telegrami

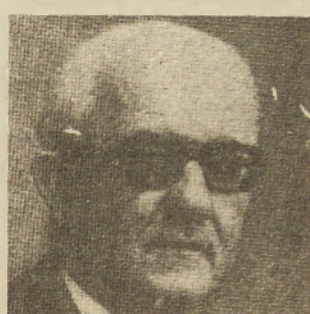
BEOGRAD — član ZIS in zvezni sekretar za finance Petar Kostić, je zanikal vest, ki jo je posredoval zahodnoberlinski radio, da bo šlo v Jugoslaviji 15 ali

16 odst. vseh deviznih prihodkov tudi od deviznih hranilnih vlog v osrednji devizni sklad za odplačevanje dolgov.

BEOGRAD — Po podatkih Narodne banke Jugoslavije so se v nepolnih štirih mesecih dinarske hranilne vloge povečale za 12,5. devizne pa za 10,4 odstotke.

Novi predsednik je Petar Stambolić

V petek, 14. maja je predsedstvo SFRJ izvolilo in razglasilo novega predsednika in podpredsednika predsedstva SFRJ. Po

ustavnem zaporedju bo predsednik do 15. maja 1983 Petar Stambolić (Srbija), podpredsednik pa dr. Vladimir Bakarić (Hrvatska), ki ga bodo prihodnje leto 15. maja razglasili za pred-

sednika predsedstva za obdobje 1982—83.

Vrstni red volitev predsednikov in podpredsednikov predsedstva SFRJ je določen s poslovnikom, ki je bil sprejet januarja 1981. Zaporedje volitev je takšne: SR Makedonija (predsednik bil Lazar Koliševski), SR BiH (predsednik bil Cvijetin Mijatović), Slovenija (predsednik bil Sergej Kraigher), SR Srbija, SR Hrvaška, SR Črna gora, SAP Vojvodina in SAP Kosovo.

Člani predsedstva so voljeni za pet let in nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zapored. Član predsedstva SFRJ je tudi vsakokratni predsednik predsedstva CK ZKJ (sedaj dr. Dušan Dragosavac). Skupaj z njim šteje predsedstvo devet članov.

Sisomanija? Sisokratija? Si ...

V Beogradu imajo SIS za Skadarlijo, znano turistično področje starega Beograda. SIS za obnovitev Knez Mihajlove ulice proti Kalemegdanu, zdajšnje sprehajališče. SIS za Ado Ciganlijo, rečni otok za vodni šport in rekreacijo in kdo ve koliko SIS še, ki več ali manj pomenijo priskledništvo pri administrativnih proračunskih načinih financiranja, ki se še ohranja za fusado samoupravnega interesnega povezovanja in samoupravnih papirnatih sporazumov in dogovarjanj, kar je še vedno predaleč od svobodne menjave dela, da bi bilo zares samoupravno in glede na odnos do dela, izvir smotrnega ravnanja z delom in dobrinami.

Zaradi takšnega razumevanja SIS smo navadni občani vse bolj ogorčeni nad sisomanijo, sisokratijo, sisofrenijo ali kako že drugače in podobno govorimo o tej bolezni zbiranju denarja brez ustreznega opravičila za porabo denarja za razne sicer potrebne in dobre namene, vendar brez zadostno prepričljivih programov, ki naj bi bili osnova za samoupravno interesno dajanje in jemanje denarja po vsebini svobodne menjave dela. Površna kritika pa seveda lahko spremeni smisel kritike na način svobodne menjave dela, ki ima žal staro vsebino financiranja in je torej karikatura dobro zastavljenih idejnih rešitev za ravnanje z delom.

Namesto takšne pavšalne kritike predlagajo v odboru za delovanje samoupravnih interesnih skupnosti pri predsedstvu ZK in SZDI, I. ocenjevanje konkretnega delovanja SIS, ki naj pomeni tudi oceno delovanja komunistov na tem področju, ker je nedoslednost, nevtrajnost članov zveze komunistov gotovo imela za posledico predolgotrajno ohranjanje SIS pri starem načinu delovanja, odujčenega delovanja in delovanja v imenu

PISMO IZ BEOGRADA

delegatov, skupščin in sploh ljudi, ki so v bistvu osnova tej organizacijski obliki, ki se je marsikje spremenila v administrativno, moč preseljeno iz bivših upravnih organov v sisovske strokovne službe.

Seveda je bil to le prispevek k oblikovanju resolucije za dvajseti kongres ZKJ, ki naj opredeli stališče komunistov do svobodne menjave dela. Prehod na svobodno menjavo dela v polnejšem smislu besede bi namreč moral biti vsaj pred kakimi petimi leti, pa še ni niti po osmih letih uzakonitve svobodne menjave dela. Zatorej naj bi kongres ZKJ postavil komunistom nalogo, da to dosežejo vsaj v prihodnjih štirih letih — v prihodnjem medkongresnem obdobju.

Zahteva je na mestu, kajti zvezna sveta sta o tem že doslej izdatno razpravljala in prispevala veliko bilančnih in drugih pregledov za snovanje drugačnih družbenoekonomskih odnosov v praksi organiziranja svobodne menjave dela. V tem delu je sodelovalo mnogo ljudi, saj so razprave bile tudi v gospodarski zbornici Jugoslavije, sindikatih in drugod, zato je tudi veliko spoznanj o svobodni menjavi dela prišlo prek množične organizacije do množic zainteresiranih za smotrnejše gospodarjenje na področju svobodne menjave dela.

Med osnovnimi vprašanji razčiščevanja tega delovnega področja je tudi ugotovitev, da so republike in pokrajini, občine in mesta preprosto predpisovale delo SIS in da je delegatskemu odločanju ostalo hore malo prostora. Delegiranje je bilo preširoko in stik delegatov z volilci je bil preohluden, preveč formaliziran, ne nazadnje tudi zaradi premajhnega zaupanja v ljudi in bojazni, da ne bi hoteli prispevati solidarno, če bi o teh sredstvih lahko preveč svobodno odločali. Vprašanje pa je, ali se za to formulacijo prevečkrat ne skriva prav nasprotno — nepravilnost polaganja računov za tisto, kar se zdaj še vedno proračunsko zbira in vnaprej deli ...

Pri vsem tem bi morali zvedeti, kako pravzaprav delujejo SIS po posameznih področjih, ker so razlike velike, in kje so tiste SIS, ki so najbližje ustavni postavki svobodne menjave dela, da bi lahko te koristne izkušnje uporabili za graditev svobodne menjave dela tam, kjer je praksa ravnanja z delom najbolj popačena. Često namreč tudi zastareli zakoni niso ovira za izpeljavo svobodne menjave dela — če so ljudje na odgovornih mestih zares zavzeti za uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov. Komunisti pa morajo biti taki.

Viktor Širec

Kongresi komunistične partije Slovenije — Zveze komunistov Slovenije

Na tem mestu bomo v nekaj nadaljevanjih objavili kratke preglede dosedanjih slovenskih partijskih kongresov.

VII KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

LJUBLJANA: 3.—5. aprila 1974

Če med VI. in VII. kongresom Zveze komunistov Slovenije predstavljamo obdobje težkih preizkušenj, a tudi pomembnih zmag, ki za sistem socialističnega samoupravljanja. Zveza komunistov je morala v svojih vrstah izbojevati boj proti tlenosti, ki se je kazala v birokratizmu in birokratizmu ter iskala zaveznitvo v poljih nacionalizma, liberalizma in dezideologizacije družbe.

V Sloveniji se je začela diferenciacija v zvezi komunistov zaostrovali takoj po VI. kongresu in se prvič izrazila v obliki ob tako imenovanih cestni aferi, ko je vodstvo izvršnega sveta izvajalo pritisk za spremembo dogovorov, ki so bili sprejeti v federaciji. To je opozorilo na začetek uveljavljanja republiškega etatizma, ki je v nacionalističnih gesh iskal podpore v množicah ter se postavil v vlogo varuha slovenskega nacionalnega interesa.

Centralni komite je na VIII. seji oktobra 1969 idejno-politično obračunal z nacionalizmom in se zavzel za izpolnjevanje in krepitev medrepubliškega dogovarjanja. Komunisti so zavrnili vsakršno obliko pritiska kot metodo za urejanje odnosov, ker je to nezdržljivo s sistemom socialističnega samoupravljanja, pa tudi z bratstvom in enakopravnostjo med narodnimi skupnostmi. Vendar pa sam idejno-politični obračun ni zadostoval za zavezitev frakcijskih sil v družbi in ne v sami zvezi komunistov.

Idejni in družbeni nosilci teženj, ki so nasprotovale vodilni idejno-politični vlogi zveze komunistov oziroma idejnih samoupravno združenemu in organiziranemu delavskemu razredu sposobnost, da sam odloča o svoji usodi, so svoje zavezni-

ke zaman iskali med delavci, češ da se borijo za večjo učinkovitost prav v njihovem imenu. Našli pa so podpornike med vsemi tisti, ki jim razvoj samoupravljanja ni bil po volji. Mednje sodijo tudi zagovorniki t.i. narodne sprave z izdajalci in vojnimi zločinci, ki so hkrati pristajali na popuščanje pred klerikalno dejavnostjo.

Sprotno obračunavanje s pojavi vsakršne neenotnosti je onemogočalo, da bi se frakcija razvijala v pomembnejše politično gibanje z elementi politične stranke, ni pa vodilo Zveze komunistov Slovenije v odločilno politično in idejno ofenzivo. Izhodišče takšne ofenzive je dejansko pomenilo šele pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ septembra 1972 organizacijam in članom ZKJ ter 21. seja predsedstva ZKJ oziroma v Sloveniji 29. seja CK ZKS. Sprejeta stališča in ukrepi so v političnem smislu zaključili obdobje diferenciacije in grupiranja v zvezi komunistov. To je bila tišča nujna podlaga za široko ofenzivo zveze komunistov na vsej črti ostrih spopadov samoupravljanja z različnimi revizionističnimi ali bolj rečeno protisocialističnimi težnjami v tedanjih konkretnih družbeno-zgodovinskih okoliščinah.

Frakcijsko delovanje ni moglo zavreti, še manj pa spremeniti družbenega razvoja, vendar pa ga je na posameznih področjih precej ohromilo. Kajti v letih močnih frakcijskih teženj se je uveljavila zamisel takšnega gospodarskega razvoja, ki je podpiral predvsem terciarne dejavnosti (trgovina, bančništvo, zavarovalništvo, turizem ipd.) ob hkratnem zanemarjanju energetike, prometa in industrije ter

nujnosti modernizacije gospodarstva in odpravljanja strukturnih neskladij. Vse našeto je našo družbo leta 1973 pripeljalo v kritičen gospodarski položaj, za katerega je značilno zlasti naslednje: nizka stopnja rasti proizvodnje, zmanjševanje osnovnih sredstev delovnih kolektivov, rast inflacije, naraščanje števila naših delavcev na časnem delu v tujini, razraščanje administrativnih posegov v gospodarstvo itd., čemur so seveda botrovali tudi razmere v mednarodnem gospodarstvu, zlasti silovit izbruh prve energetske krize.

Kritična analiza organiziranosti in delovanja zveze komunistov je vodila v pripravljanje novega statuta, ki ga je sprejel VII. kongres zveze komunistov Slovenije. Analiza je namreč pokazala, da so nekatera doktrinski načela v dotedanjem statutu, ki jih je v procesu reorganizacije in demokratizacije zveze komunistov po brionskem plenumu narekovala zahteva po močnejšem uveljavljanju članstva v ZKJ, izkoristili nasprotniki začetne poti za manifestiranje elitističnih in drugačnih skupin in za pačenje demokratičnega centralizma ter za poskuse kompromitiranja zveze komunistov.

Kot eno temeljnih nalog so komunisti opredelili zahtevo po zavzetem in doslednem razvijanju samoupravnega dogovarjanja v vseh okoliščinah od občine do federacije. V idejno-politični akciji so v ospredje postavili nacionalno vprašanje, vlogo in pomen delavskega razreda v preobrazbi družbenih odnosov ter njegovo razmerje do izobraženstva in pa vlogo marksizma v sodobni družbi.

VII. kongres Zveze komunistov Slovenije je »zaključeval« izredno bogato obdobje idejno-političnega in

ustavno-pravnega dogajanja sistema socialističnih samoupravnih odnosov. Še enkrat je analiziral in potrdil pravilnost, v mnogostem pa tudi že izpričane uspehe prizadevanj zveze komunistov za okrepitev oblasti delovnih ljudi, za utrditev bratstva in enakopravnosti med narodi in narodnostmi Jugoslavije ter nadaljevanje njene aktivne vloge v boju za mir, sožitje in napredek v svetu.

Kongres je sprejel več resolucij, v katerih je opredelil naloge organizacij, organov in članov zveze komunistov v razvoju proizvodnih sil in ureditvevanju družbenoekonomskih odnosov, pri organiziranju delavcev in delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih, v razvoju kmetijstva in socialističnih odnosov na podeželju, v vzgoji in izobraževanju, v raziskovalnem delu in kulturnem ustvarjanju, ter v krepitvi sistema splošne ljudske obrambe.

Vsa prizadevanja zveze komunistov in drugih organiziranih socialističnih sil bi se morala podrediti skrbi za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delovnih ljudi, kar je zahtevalo hitrejši razvoj proizvodnih sil in dvig produktivnosti dela. Zato bi bilo potrebno z nenehno idejno-politično akcijo pojasnjevati cilje in program zveze komunistov, da bi ljudje razumeli za kaj se borijo.

Ponovno izvoljeni predsednik Zveze komunistov Slovenije France Popit je zasedanje zaključil z besedami, da nas kongres in njegovi sklepi tudi zavezujejo, da usmeritve in duh kongresa takoj prenesemo v osnovne organizacije, aktivne, med delovne ljudi, da jih spremenimo v dejanja.

LENDAVA — 21. maja se je v rekreacijskem centru v Petišovcih začelo vojaško strokovno in politično usposabljanje mladincev prostovoljcev v teritorialni obrambi. Posebno pozornost bodo namenili predvsem trem področjem delovanja in usposabljanja. Družbeno-politično usposabljanje bo zajelo vrsto predavanj o samoupravljanju in delovanju družbenopolitičnih organizacij, vojaško strokovno usposabljanje naj bi mladim dalo znanje iz vojaških veščin, tretje področje pa je povezava s tamkajšnje krajevno skupnostjo, mladino in enoto obmejne karavle. Ne bodo pa pozabili tudi na kulturno in športno aktivnost. Letošnjega usposabljanja se bo udeležilo kakih 60 mladih iz krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in srednjih šol.

Jani D.

MURSKA SOBOTA — Na nedavni seji izvršnega sveta so govorili tudi o družbenem dogovoru o natančnejši razdelitvi meril za uporabo v ZZZ določenih pogojev za organiziranje oziroma za spremembe v organiziranju TOZD za vzdrževanje in varstvo cest, kakor tudi o smernicah za organiziranje drugih OZD v cestnem gospodarstvu. Čeprav gre za prečiščeno besedilo republiškega dogovora, pa je bila osnovna pripomba v tem, da je v njem premalo zajetih določil iz zakona o cestah, na katerem omenjeni dogovor v bistvu temelji. M. J.

LENDAVA — Na seji sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij NOB in spomeniško varstvo pri občinski konferenci SZDL so spregovorili o delu v preteklem obdobju in sprejeli program za letošnje in prihodnje leto. Spomeniško varstvo je v lendavski občini dokaj urejeno, vendar pa zaradi gmotnih težav ne morejo urediti vseh problemov, zato se jih lotevajo postopoma. Tudi razvijanje revolucionarnih tradicij se dokaj dobro uveljavlja, zlasti pa je pri tem pomemben delež organizacije ZB.

APACE — Tukajšnji gasilci in vse krajevne družbenopolitične organizacije imajo te dni polne roke dela. Pripravljajo se na osrednjo občinsko proslavo ob dnevu mladosti, bo v Apaceh 23. maja. Takrat bodo namreč proslavili 100-letnico obstoja gasilskega društva in ob tej priložnosti predali namenu sodobno orodno gasilsko vozilo TAM 2001. Ker pričakujejo veliko število gostov, pa tudi udeležencev, predvsem mladincev, so že pred časom krepko poprijeli za delo.

SPODNJI IVANJCI — Kako je mogoče obuditi delo mladinske organizacije, so na najlepši način dokazali mladi iz Sp. Ivanjec. Pod novim vodstvom so prebudili iz mrtvila mlade in danes je njihova osnovna organizacija med najbolj delavnimi v OK ZSMS Gornja Radgona. Pri tem so se naslonili na že znane „prijemce“. Mladim so ponudili možnost za izkoriščanje prostega časa, nabavili šahovske garniture, magnetofon in organizirali plesni tečaj. Uspeh ni izostal. Število aktivnih mladincev se veča iz dneva v dan, uspešno pa se udeležujejo vseh krajevnih akcij in tudi aktivnosti v okviru nalog OK ZSMS.

VP

LENDAVA — Na sestanku s predsedniki krajevnih organizacij RK lendavske občine so se dogovorili o letošnjih akcijah, organiziranju tedna Rdečega križa in akciji Nič nas ne sme presenetiti. Občinska organizacija RK sodi med najbolj aktivne v Pomurju zlasti kar se tiče krvodajalstva tako v krajevnih skupnostih kot organizacijah združenega dela. Tudi v bodoče se bodo trudili, da bi v članstvo pritegnili kar največ občanov. V okviru tedna Rdečega križa pa so v avli občinske skupščine pripravili razstavo literature in drugih predmetov, ki jih uporablja RK.

MURSKA SOBOTA — Na nedavni seji občinske konference zveze komunistov so ustanovili nove osnovne organizacije v TOZD Vodno gospodarstvo Mura in TOZD Proizvodnja kremenčevega peska v Pucenčici ter v Centru za socialno delo in v skupnih službah samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, kar je posledica reorganizacije strokovnih služb. Hkrati pa so se odločili o povezovanju štirih članov OO ZK iz OZD v OO ZK v krajevni skupnosti Tišina, z namenom, da bi jo kadrovsko okrepili. M. J.

do tedna

ZA KMETOVALCE

KDAJ KOSIMO TRAVO ZA SILIRANJE?

Organska snov rastlin se nenehno spreminja z njihovim razvojem. Hranilne snovi v mladi so mnogo bolj prebavljive kot v ostareli travi. Mlada trava vsebuje več beljakovin in škrobnih vrednosti, kljub temu da je pridelek mlade trave nekoliko slabši, pa pridelamo več skupnih hranilnih snovi, predvsem prebavljivih beljakovin in škrobnih vrednosti. Za proizvodnjo kvalitetne travne silaže moramo kositi travo, ko gre ta v latje. Tedaj vsebuje manj kot 25 odstotkov surovih vlaknin in 50 odstotkov škrobnih vrednosti v suhi snovi. Vse vrste trav ne latijo istočasno. Čas latenja določajo predvsem lastnosti posameznih vrst rastlin, vrsta zemlje, lega, vreme ter intenzivnost gnojenja z različnimi vrstami gnojil. Zaradi tega se moramo omejiti pri določanju časa košnje le na eno ali dve vrsti trav, ki so najbolj razširjene v krmi.

Kako vpliva čas košnje na kvaliteto silaže, je prikazano na naslednji tabeli:

Čas košnje	Faza rasti	Surova vlak.	Surovi	Škrobne
		v %	prot. v %	enote v g
Zelo zgodaj	v bilčenju	26,0	14,2	550
Pravočasno	v latenju	29,3	12,3	450
Pozno	po cvetenju	39,3	11,1	269

Iz zgoraj navedenih podatkov se vidi, da vrednost hranilnih snovi s starostjo trave izredno pada, narašča pa količina surove vlaknine, zaradi česar je starejša trava manj okusna in slabše prebavljiva. Največ hranilnih snovi ima trava v času bilčenja, vendar dobimo v tem času premalo zelene mase, zato je boljše počakati do začetka latenja vodilnih trav. Nikakor pa ne bi smeli odlašati s spravilom do cvetenja vodilnih trav v ruši. Vedno se je boljše odločiti za zgodnejšo košnjo, ker se taka masa dosti lažje silira. Predvsem je to pomembno za kmetovalce, ki silirajo v koritaste silose. Mlada trava se lažje tlači in je ni potrebno rezati.

SILIRAMO LE UVELO TRAVO

Za uspešno siliranje trave in travno deteljnih mešanice je pomembno predvsem, da je trava primerno uvela. Do kake stopnje bomo oveneli travo, je odvisno od naslednjih pogojev:

- starosti trave
- vrste silosa
- tlačenja v silosu
- dnevnega odvzema silaže ob krmljenju.

Čim starejša je trava, vsebuje manj vode in več sušine, zato ni treba, da dolgo oveni, vendar moramo starejšo travo obvezno rezati na 1 do 2 cm dolžine. Mlajša trava vsebuje več beljakovin in manj sladkorja, zato moramo vlago v zeleni masi znižati, da dobimo čim večjo koncentracijo sladkorja. Sladkor je potreben v silirani masi za razvoj mlečnokislinskih bakterij, ki povzročajo razvoj mlečne kisline, ki konzervira silirano maso in daje silaži prijeten okus. Silaža iz dovolj uvele trave je brez dodatkov konzervansov zavarovana pred bakterijami, ki tvorijo masleno kislino in razkrajajo beljakovine, kar odločilno

Soočanje z dejanskimi razmerami

Na seji murskosoboškega komiteja so med drugim spregovorili o dokumentih za 12. kongres ZKJ in menili, da je poročilo o delovanju jugoslovanskih komunistov med dvema kongresoma vsebinsko zelo dobro oblikovano, saj odkriti in samokritično obravnava dosežke in pomanjkljivosti. Podobno velja tudi za resolucijo, ki posega po mnenju članov komiteja OK ZKS v Murski Soboti na vsa bistvena področja družbenopolitičnega in

gospodarskega življenja. Oh tem pa so se zavzeli za nenehno soočanje kongresnih dokumentov z dejanskimi razmerami v slehernem delovnem okolju murskosoboških komunistov, da bi usmerile nedavnega kongresa slovenskih komunistov še dosledneje uresničevali v praksi. O predlogu statutarne spremembe ZKJ pa so celovito razpravljali že na drugi seji občinske konference zveze komunistov.

Milan Jerše

Kongresni dokumenti v razpravi

Komite občinske konference ZK Ljutomer je na torkovi seji najprej analiziral delo nekaterih manj aktivnih osnovnih organizacij ZK v občini. Že po predhodnem pogovoru s sekretarji teh osnovnih organizacij so prišli do sklepa, da te OO ZK v bistvu delajo, vendar pa svojega dela ne zapišejo in zapisnikov ne dostavljajo na občinsko konferenco.

Druga točka dnevnega reda pa je bila namenjena analizi gospodarjenja OZD v občini Ljutomer v prvih treh mesecih letošnjega leta. Komite meni, da bo potrebno analizirati vzroke izgub, saj je prvo trimesečje kar 12 OZD končalo z rdečimi številkami. To pomeni, da so izgube za 350 odstotkov večje v primerjavi z lanskim enakim obdobjem.

Zadnjo točko pa je komite namenil kongresnim dokumentom, jih podrobneje pregledal in v razpravi podal nekatere pripombe. D. L.

Uresničiti kongresne naloge

Na seji komiteja občinske konference "ZKS Lendava" so razpravljali o nalogah komunistov pri uresničevanju kongresnih sklepov, dogovorili pa so se tudi o pripravah na 12. kongres ZKJ. Kongres slovenskih komunistov je dal veliko koristnih pobud, ki jih bo veljalo uresničiti v praksi. Gre za prizadevanja na področju ekonomske stabilizacije, za krepitev samoupravnih odnosov in samoupravljanja in ne nazadnje za popolno uresničevanje zakona o združenem delu. Težave bodo lendavski komunisti premagali le tako, da bodo odgovorno razreševali vse slabosti, ki so jih doslej opazili pri svojem delu in ki nedvomno še so. Posebej velja omeniti aktivnost komunistov v organizacijah združenega dela. Tu se bo potrebno zavzeti za dejansko izvozno usmerjeno gospodarjenje, seveda pa bo potrebno storiti več kot doslej za uvajanje novih proizvodnih programov, ki naj bi zagotovili učinkovitejšo gospodarjenje. Nalog je torej veliko, ne smemo pa seveda pozabiti tudi na krepitev bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, pri čemer je bila lendavska občina doslej vzor. Osnovne organizacije ZK lendavske občine so že začele razpravljati o gradivu za 12. kongres ZKJ in pri

tem ponovno ocenjevati svoje lastno delo. Komite je na seji razpravljal še o političnem položaju v svetu.

Jani D.

Za otroka — z otrokom

Tako bi lahko že v naslovu strnili bistvo tridnevnega posveta vzgojno varstvenih organizacij Slovenije, ki je potekal v Murski Soboti. Poleg plenarnih predavanj priznanih strokovnjakov s področja psihologije, pedagogike in drugih sorodnih ved, pa sta ga označevali tudi delo v desetih skupinah in okrogla miza o temi IV. posveta: Za otroka — v družini, vrtcu in družbi. Med udeleženci so bile v ospredju vzgojiteljice, ki so pazljivo prisluhnile strokovnim napotkom — bolj ali manj poučnim predavanjem — same pa po uvodnih referatih tudi aktivno sodelovale pri delu v skupinah. V prvi je bila beseda o demokratizaciji odnosov v družini, v drugi o načrtovanju vsebine in organizacije sestankov v vrtcih, tretji in četrti pomoč staršem otrok s težavami,

v peti o izkušnjah iz pravne prakse v zvezi s problematiko nepopolnih družin, šesti o vlogi zdravstvene službe pri zdravstveni vzgoji staršev, sedmi o komunikaciji med odraslimi in otroki v današnjem času, osmi o vlogi staršev pri načrtovanju vzgojnega programa vrtcev, deveti o starših kot izvajalcih programa družbene predšolske vzgoje in deseti o novjših izsledkih iz novejših psihologije ter njih uporabi v vzgojni praksi.

Prav o slednjem in tudi širše pa so se tako predavatelji kot vzgojiteljice pogovarjali za okroglo mizo, ki jo je vodila Gabi Čačinovič-Vogrinc. Po dialogu različnih strokovnih mnenj, ki je (kot se je ugotovilo v dolgih urah pogovora) še kako potreben, pa so vzgojiteljice spregovorile tudi o čisto vsakdanjih vprašanjih in

problemih, ki jih tako kot sporni normativi na primer, močno tarejo in so na nek način razlog, da se včasih bolj kot otrokom morajo posvečati čisto eksistenčnim vprašanjem. Pri tem je čisto vzrok v lasnem nepoznavanju možnosti, ki ga kot izvajalke v zboru republiške skupščine skupnosti otroškega varstva imajo, še večkrat pa praksa, v kateri se o svojih problemih razgovorijo na zborih, kot je bil pričujoči, na njem pa republiških predstavnikov kljub vabilom največkrat ni. Tako tudi pravnih odzivov ni in ostajajo problemi nerešljivi.

Vseeno pa je bilo v Murski Soboti povedanega veliko uporabnega, z osrednjim poudarkom na vprašanju odnosa med odraslimi (pa najsi gre za vzgojitelje ali roditelje) in otroki. Brigita Bavčar

Milan Jerše

Siliranje trav in travno deteljnih mešanice

vpliva na kvaliteto in okusnost silaže. Čim več beljakovin in čim manj sladkorja krma vsebuje, bolj mora biti uvela, da je zavarovana pred maslenokislinskim vrenjem. Ker količina sladkorja odločilno vpliva na kvaliteto silaže in je v zeleni masi največ sladkorja zvečer (ker rastlina ponoči ne asimilira in porabi med dnevom nabrani sladkor skozi noč), bi bilo najbolje kositi zeleno maso za siliranje proti večeru. Stopnja uvelosti je odvisna tudi od vrste trave, ki jo imamo namen silirati. Pasja trava vsebuje manj sladkorja, zato mora nekoliko bolj oveneti. Isto je z lucerno, ki vsebuje obenem večji odstotek beljakovin, posebno v času, ko je najbolj ugodna za siliranje, zato mora oveneti tako, da ima v zeleni masi 40 odstotkov suhe snovi. Ker se zelena masa s tako visoko sušino težko silira, jo moramo pred siliranjem rezati in v silosu dobro silčiti. Lucerno siliramo v začetku cvetenja. Boljše kot siliranje čiste lucerne je kombinirano siliranje s travami. Enako kot lucerna se tudi črna detelja z večjim odstotkom beljakovin težko silira. Siliramo jo uvelo nad 35 odstotkov sušine in predno je v polnem cvetenju. Tudi črna detelja je boljše silirati pomešano s travami. Inkarnatka vsebuje od vseh detelj največji odstotek sladkorja, zato je dobra za silažo. Siliramo jo v začetku cvetenja, ker je pozneje slabše prebavljiva in je živinca noče žreti. Tudi inkarnatko je boljše silirati pomešano s travami. Inkarnatka se najbolje silira skupaj z italijansko ljulko, ki lati istočasno, ko inkarnatka začne cveteti. Na splošno so trave s travnikov boljše za siliranje kot detelje, zato ker vsebujejo večji odstotek sladkorja.

VRSTE SILOSOV ZA SILIRANJE

Za siliranje travno-deteljnih mešanice so zaradi boljšega tlačenja, lažjega odvzema in boljšega zapiranja silažne mase najboljše stolpni silosi manjšega premera. Ni pa rečeno, da se ne da uspešno silirati travno-deteljnih mešanice tudi v koritaste silose ali celo pod folijo na prostem. Siliranje v koritaste silose in pod folijo pride v poštev predvsem za kmetije z večjim številom goveje živine, ker se posebno poleti z manjšim odvzemom taka silaža rada kvari. Če imamo na razpolago stolpne silose, je lahko zelena masa nekoliko bolj uvela, ker se v stolpnem silosu boljše tlači in neprodušno zapre, kar je osnovni pogoj za uspešnost siliranja.

Koliko bomo travo uveneli, je odvisno tudi od tega, ali bomo travo silirali celo, oz. rezali od 1 do 2 cm dolžine. Ker je rezanje trave zelo zamuden posel in je čas siliranja omejen na 1 do 2 dni, je pri večji količini silažne mase rezanje skoraj neizvedljivo. Če travo pobiramo s samonakladalnimi prikolicami, jo režemo le od 10 do 15 cm, zato mora nekoliko manj oveneti (30 do 35 odstotkov sušine). Detelje morajo bolj oveneti, zato je zaželeno, da jih zrežemo na 1 do 2 cm dolžine. Na splošno velja pravilo, da silažna masa, ki jo hočemo rezati, lahko bolj ovane (nad 35 odstotkov sušine), nerezano travo pa sušimo manj (do 35 odstotkov sušine). Rezana masa od 1 do 2 cm dolžine se pri odvzemu lažje jemlje in nevarnosti kvarjenja tudi pri manjšem dnevnem odvzemu so manjše.

Tudi dnevni odvzem silaže ob krmljenju vpliva na uvelost trave pred siliranjem. Čim večjo količino goveje živine imamo v hlevu ob času krmljenja s travno silažo, tem večji je dnevni odvzem, zato trava lahko nekoliko bolj ovane. Če v času krmljenja travne silaže razpolagamo s

kako drugo zeleno krmo, bo dnevni odvzem manjši, zaradi česar se silaža lahko kvari, zato ob siliranju mora biti nekoliko manj uvela. Ker je krmljenja travne silaže v mesecu juliju in avgustu, ko je običajno lep vreme in lahko drugo zeleno krmo posušimo, je boljše, da krmino čim večje količine travne silaže, da bo večji dnevni odvzem in manjša nevarnost kvarjenja silaže.

V splošnem moramo vedeti, da trava in travno-deteljne mešanice morajo oveneti na od 30 do 35 odstotkov suhe snovi, kar je odvisno od vseh zgoraj navedenih faktorjev. Čim več beljakovin in čim manj sladkorja krma vsebuje, bolj mora biti uvenela, da je zavarovana pred maslenokislinsko fermentacijo. Tako na primer angleško in italijansko ljulko mnogo lažje siliramo pri manjši uvelosti, ker vsebujeta večji odstotek sladkorja, pasjo travo, mačji rep, detelje in lucerno, ki vsebujejo manj sladkorja, se težje silirajo in jih moramo bolj veneti. Kako bomo ugotovili določeno uvelost zelene mase, je odvisno od presoje. Zelena masa bi morala biti vsaj 6 do 10 ur na soncu, kar je odvisno od starosti trave in količine mase na določeni površini. Najboljši način je, da travo okrog pol dneva pokosimo, na drugi dan po rosi obrnemo in čez 2 do 3 ure pospravljamo.

DODATKI ZA KONZERVIRANJE ZELENA KRME

Če zaradi neugodnih vremenskih razmer ali kakih drugih okoliščin ne moremo uveneti trava na določeno sušino, uporabljamo dodatke, ki konzervirajo silažno maso in jo ohranijo pred kvarjenjem. Vendar tudi v tem primeru ne sme biti zelena masa popolnoma sveža ali celo mokra, ker se nabira v silosu večja količina soka in izpira sredstvo za konzerviranje v spodnje plasti, zato se kljub dodajanju različnih konzervansov na površini silaža kvari. Kot dodatek za konzerviranje se uporablja mrazoljčna kislina, ki je v tekoči obliki in se jo zaradi tega težko enakomerno dozira. Zaradi težje porazdelitve tekočega sredstva po silažni masi, kmetije vedno bolj uporabljajo sredstva v suhem stanju. Od teh sredstev sta najbolj razširjena arbozil in kofasil. Pri nas ju je težko dobiti, zato ju sta premalo uvela, se lahko uporablja tudi mleto zrnje žit, katero nam zmanjša odstotek sušine v silaži in poveča energijsko vrednost. Zrnja žit dajemo od 35 do 50 kg na 1 tono zelene mase. Če namesto zrnja žit uporabljamo koruzni storž, ga dajemo 50 do 70 kg na 1 tono zelene mase. Dober dodatek silažni masi so tudi pesni rezanci, posebno melastirani, ker vsebujejo več sladkorja ter nam povečajo koncentracijo mlečne kisline in obenem zmanjšajo sušino v silaži. Tudi suhih pesnih rezancev dodajamo 50 do 70 kg na 1 tono zelene mase.

Kljub zgoraj opisanim različnim sredstvom za konzerviranje silažne mase je najcenejši način in dosežemo največji uspeh, če siliramo zeleno maso delno uvelo. Nesmemo pa v nobenem primeru silirati mokre trave, posebno se, če nimamo v silosu odvodnih jaskov za odcedni sok.

mg. Ernest Omar
ZVZ za Pomurje
Murska Sobotica

Vključevanje delavcev v sindikalne akcije

Že na prvi pogled se zdi akcijski program občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti, ki se na področje uresničevanja pravih in ustreznih 3. konference 234 o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in ugotavljanja njihove socialne varnosti, dokaj obsežen in konkreten. Čeprav so v tem akcijskem programu opredeljene le tiste pomembnejše naloge, ki so še najbolj neposredno povezane s področjem socialne politike in varnosti delavcev v murskosoboški občini. Najprej gre za aktivnosti glede uresničevanja temeljnih izhodišč, ki so srednjeročni družbeni plan v obliki gospodarske stabilizacije vsebinska in organizacijska krepitev aktivnosti pri obravnavi periodičnih in zaključnih računov, kar pa tudi urejanje „socialne kartice“ v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi službami in družbenimi dejavniki.

Pozornost murskosoboških sindikatov na področju zaposlovanja bo veljala zlasti samoupravljanju in pomoci pri reševanju tehnoloških viškov v posameznih organizacijah združenega dela, posebej z vidika uveljavljanja socialne varnosti teh delavcev s prekvalifikacijo in preizposliljivo. Tudi spremljanje načrtnega vračanja delavcev z začasnega dela v tujino bo zahtevalo dodatne napore. Podobno bi lahko ugotovili tudi za področje vzgoje in izobraževanja, kjer ne gre le za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov v OZD z zakonom o usmerjenem izobraževanju, ampak tudi za dolgoročne (vsaj srednjeročne) kadrovske potrebe v združenem delu. S tem je povezano tudi vprašanje izvajanja proizvodnega dela in delovne prakse prvega letnika usmerjenega izobraževanja, o čemer bodo podrobneje spregovorili v tretjem trimesečju letošnjega leta. Prav tako je zdravstveno varstvo delavcev trajnega pomena, zato je posebna skrb namenjena ocenjevanju odsotnosti s dela zaradi bolniškega staleža. To bi lahko dejali tudi za varstvo invalidov, zlasti se primerov delovne invalidnosti, ki je najbolj izrazita v tekstilni stroki. Za to je zlasti pomembna konkretna pomoč sindikatov pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov v OZD.

Najmanjšo skrb pa ne bodo posvetili tudi varstvu pri delu, pri čemer bi naj v slehernem delovnem okolju ustanovni odbore za varstvo pri delu in družbeno prehrano zaposlenih, da bi kar najbolj učinkovito izpeljali prehodno dobo za ukinitve vrednostnih bonov oziroma gotovinskih izplačil. Glede pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev pa bo v ospredju spremljanje socialno-ekonomskih položajev upokojenecov, sprito praznjenje življenjskih stroškov in učinkov valorizacije pokojnin. Sindikat pa bo sodeloval tudi pri primarni preoblikovanju sistema starostnega zavarovanja in njegovih ocen uresničevanja družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske izgradnje v murskosoboški občini je prav gotovo ena od pomembnejših nalog sindikatov, predvsem pa glede pridobivanja stanovanj in stanovanjskih posojil, kriterijev za pridobitev kadrovskega stanovanja in podobno. Prizadevali si bodo tudi reševati stanovanjske probleme mladih družin, katerim je potekel rok za izpraznitve solidarnostnih stanovanj.

Uveljavljanje svobodnoekonomskih odnosov in svobodne menjave dela ter prilagajanje dela vzgojno-varstvenih organizacij delovnemu času OZD je ključno vprašanje s področja otroškega varstva. Podobno velja za delovanje svetov potrošnikov, ko je govor o preskrbi občanov, in za oddih in rekreacijo delavcev. Omenjenih 13 področij delovanja murskosoboških sindikatov pa bo nedvomno zahtevalo ne le polno angažiranost občinskega sveta in njegovih organov, ampak tudi slehernega zaposlenega delavca. Le na tak način je namreč možno priti do boljših in opravičljivih rezultatov.

Milan Jerše

Kaj bo z novo šolo v Puconcih?

Izvajanje referendumskega programa na področju zdravstva in šolstva je bila osrednja tema na seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti. Na njej so ob navzočnosti predstavnikov investitorja in strokovnih služb ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti posredovali nekatere najnovejše podatke za prvo trimesečje letošnjega leta. Pri tem je spodbudno, da potekajo dela pri gradnji bolnišničnega kompleksa v Rakičanu po začrtanem planu, saj so pri kirurškem bloku in kuhinji celo pred rokom opravili določena dela

na objektih. Poleg tega je plinska postaja povsem končana in pripravljena za tehnični prevzem, medtem ko bo še ta mesec postavljena naprava za sežiganje odpadkov.

To je med drugim tudi zasluga dobre organizacije glavnega izvajalca del Slovenija—Ceste Tehnika in njenega tesnega sodelovanja s Konstruktor TOZD Gradbeništvo Pomurje. Skupni dotok sredstev v prvih treh mesecih leta znaša nekaj nad 18,8 milijona dinarjev, pri čemer se je iz občinskega samopriskupka zbralo več

kot 7,9 milijona dinarjev, iz prispevne stopnje od dohodka OZD pa več kot 9,1 milijona dinarjev. Murskosoboška občina je svoje obveznosti v celoti poravnala, so povedali v razpravi in se zavzeli za čim bolj racionalno izvedbo obsežne naložbe tudi v prihodnje, ker doslej do podražitev ni prišlo. Med sklepi murskosoboškega izvršnega sveta velja omeniti pobudo, da bi pri banki najeli premostitveni kredit za poravnavo določenih stroškov, hkrati pa so prizadevanja, da bi republiška solidarnostna sredstva, ki so namenjena za leto 1984 in 1985, lahko uporabili že v letu 1983.

Ni kaj rožnata pa ni situacija glede gradnje druge etape osnovne šole v Puconcih, ki bi morala biti gotova do začetka prihodnjega šolskega leta 1982/83. Ob premajhnem dotoku sredstev, ogromnih podražitvah in umetno ustvarjeni posojilni konstrukciji iz republiških virov, ki je odpadla, je namreč vprašljiva gradnja še kako potrebne telovadnice. Podobno velja za ureditev okolice s kanalizacijo in čistilno napravo, kar bi naj zgradili do konca letošnjega avgusta. Nekaj premostitvenih sredstev pa si obe-tajo od skupnosti otroškega varstva, kar bo le trenutna rešitev. V razpravi so člani izvršnega sveta kritično pretrpeli omenjeno naložbo, ki je bila sprito razpoložljivih sredstev v tem srednjeročnem obdobju očitno preobsežna; to pa bo zahtevalo spremembo plana te investicije.

Milan Jerše

OBRAMBNA VZGOJA PREBIVALSTVA OBČINE LENDA VA

Občan ni več pasiven poslušalec

V lendavski občini ugotavljajo, da so se delovni ljudje in občani aktivno vključili v razprave o obrambni tematiki, ki je bila organizirana na 36 mestih v občini, udeležilo pa se jih je prek 3000 občanov ali 88 odstotkov vseh, ki so bili v tem prvem ciklusu vabljeni na predavanja. Ugotovitev, da so občani veliko bolj informirani kot pred leti, dokazuje, da so k temu doprinesla tudi sredstva informiranja, pa tudi povečana aktivnost družbenopolitičnih organizacij, združenih v frontni organizaciji SZDL. Zaradi volitev in poljskih del so bila predavanja prekinjena, nadaljevali jih bodo v jeseni, toda že po dosedaj opravljenem delu je moč sklepati, da se obrambna problematika vse bolj podružblja, da postaja vsakdanjik tudi v krajevnih skupnostih, pri občanah in delavcih. V lendavski občini so seveda naleteli tudi na težave, zavoljo prevodov tem, pomanjkanja literature in ustrezne literature terminologije v madžarskem jeziku. Slabosti so tudi z didaktičnimi sredstvi, ki jih ali ni ali pa se kvarijo. Do jeseni bo seveda potrebno te slabosti odpraviti, da bo učinek izobraževanja še večji.

Jani D.

Samozavest na jesen življenja

Kako znata družvena toplina in varnost združevati ljudi, se je dalo zelo nazorno prebricati v sredo 12. maja v Murski Soboti. Tu je imelo namreč redno letno konferenco društvo upokojenecov. V veliki skupščinski dvorani takorekoč ni bilo sedeža, ki ne bi bil zaseden.

Svojski pečat je konferenci dajala živopisna pahljača dejavnosti — od športno-rekreativne, kulturne in humane sploh do zdravstvene, socialne in drugih — in kajpada leto starostnikov in minulo leto invalidov. V zadnjih dveh letih, ko se je 1340 članom pridružilo 427 novih, organiziranih po poverjenosti v 6 mestnih in vseh podeželskih krajevnih skupnostih — mimogrede v Bel-tinicih imajo svoje društvo — so mnogokaj postorili. Zadržimo se le pri tistem najpristnejšem in globoko človeškem, kar najneposredneje in najbolj čvrsto veže ljudi na jesen življenja.

Vzajemnost, tovariška pomoč, skladi za vence, organizirani od-dihi in letovanja, družabna srečanja in izleti: pa oskrba s pre-

mogom in kurilnim oljem tistih povsem onemoglih in socialno najbolj ogroženih, zagotavljanje stanovanj — ta čas se posebna družvena komisija ubada z 9 prošnjami — in kurativna zdravljenja v toplicah. S tem pa družbeni zavzemaj murskosoboških starostnikov še zdaleč nismo izčrpali. Samozavest, da jih družba rabi in ji nikakor ni v breme ali nadlego — kot komu kdaj pa kdaj (ne)hote uide — jim vlivajo številne pohvale, priznanja in plakete. Najdemo jih malone povsod: drugih družbenih organizacijah in društvi, družbenopolitičnih organizacijah, delegacijah in delegatskih skupščinah, marsikdaj za zgled in spodbudo mlademu rodu.

Tudi nas ne smejo in morejo zaobiti vsesplošna naprežanja za ustalitev nihajočih gospodarskih tokov, zavzejo spremljamo zaostrene družbenopolitične in si-ceršnje razmere doma in v svetu, svetel vzor pa nam je bil in ostaja naš Tito, je z govorniškega odra naglasil poročevalec.

B. Žunec

SEJA IZVRŠNEGA SVETA

Ocenili varnostne razmere

Na seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava so razpravljali o poročilu o delu postaje milice Lendava za lansko leto ter poročilu občinskega sodnika za prekrške. Splošne varnostne razmere v lendavski občini so dokaj dobre, kar pa ne moremo trditi za prometno varnost, saj je čedalje več nesreč pa tudi gmojne škode. Povečuje se tudi kriminaliteta v gospodarstvu, kar pomeni, da bo potrebna varnost v delovnih organizacijah še bolj okrepiti. V lanskem letu je v občini uspešno delala tudi narodna zaščita, ki se je v nekaterih okoljih dodobra uveljavila in postaja že trden dejavnik varnosti. Sodnik za prekrške pa ugotavlja, da je po nekajletnem naraščanju prometnih prekrškov čutil padec, toda tudi on ugotavlja, da je še vedno preveč prometnih prekrškov. V obeh primerih bo potrebno delovati preventivno, pa ne samo zaradi tega, ker smo v letu, ko želimo z akcijo Nič nas ne sme presenetiti izboljšati prometno varnost, temveč zaradi tega, ker naše ceste terjajo še preveč življenj in gmojne škode.

Jani D.

KAKŠNA JE POŽARNA VARNOST V OBČINI LENDA VA?

Besedo bodo imeli gasilci

Občinska gasilska zveza Lendava je 9. maja začela z ocenjevanjem gasilskih društev v občini, teh pa je ta čas v krajevnih skupnostih že 35. Letos januarja so ustanovili gasilsko društvo v Goricah pri Lendavi in Kamovcih, tako da so v občini samo tri vasi, ki nimajo teh društev, to pa so Benica, Pince Marof in Kot. S te strani je torej občina požarnovarnostno zaščitena, drugo pa je, kakšno znanje so si nabrali gasilci. Na to vprašanje bomo dobili odgovor, ko se bodo 13. junija končala ocenjevanja v sektorjih Gaberje, Turnišče, Črenšovci, Dobrovnik in Lendava. In kaj bo obsegalo ocenjevanje? Celotno delo gasilskega društva, od administracije, do praktične prikaza gašenja požarov. V lendavski občini delujeta tudi dve industrijski gasilski društvi v INA-Nafti in Gorenju — Varstroj, v naslednjih letih pa naj bi ustanovili društva tudi v drugih večjih delovnih organizacijah.

Po končanem sektorskem ocenjevanju bodo v drugi polovici leta v lendavski občini pripravili še občinsko tekmovanje gasilskih društev, ki postaja čedalje bolj nekakšen praznik gasilstva v občini. Gasilci pravijo, da so dobro pripravljani. Tudi opremo so v zadnjih letih posodobili, s tem pa bodo dali velik prispevek ne samo k letošnji akciji NNNP, temveč h krepitvi požarne varnosti.

Jani D.

NAJBOLJŠI MLADI IZ BISTRICE

Letošnje občinsko tekmovanje v SLO in družbeni samozastiti za mlade iz osnovnih šol je tudi tokrat uspešno pripravil koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL Lendava, gostitelj tekmovanja pa je bila osnovna šola V. Polana. Mladi so letošnje tekmovanje povezali tudi s proslavo 40-letnice pionirske organizacije. Največ znanja je pokazala ekipa osnovne šole iz Bistrice, ki je s 1939 točkami zasedla prvo mesto, pred ekipo šole iz Turnišča in Kobilja. Na letošnjem tekmovanju je nastopilo 11 ekip, 9 iz osnovnih šol in dve ekipi šolskega centra usmerjenega izobraževanja iz Lendave.

Jani D.

mala anketa

Pričakovanja bodočih mladincev so velika

Ob 25. maju, dnevu mladosti, se zvrstijo tudi številni sporejmi pionirjev v mladinsko organizacijo. Tudi v Pomurju bo v teh dneh pred praznikom nadvse slovesno, ko bodo učenci sedmih razredov osnovnih šol sprejeti v vrste zveze socialistične mladine. Ves čas pa si v posameznih pomurskih občinah občinske konference zveze socialistične mladine prizadevajo, da bi čim večjo pozornost namenile delu z mladimi v osnovnih šolah. Ti morajo biti namreč pred vstopom v mladinske vrste karseda dobro seznanjeni z nalogami in dolžnostmi bodočega mladincev oziroma mladinke. In kaj pričakujejo le-ti od mladinske organizacije?

člana mladinske organizacije, ki mora vestno izpolnjevati svoje naloge v šoli kot tudi na področju raznih interesnih dejavnosti. Zlasti me zanimajo pisanje zgodovine mladinske gibanja pri nas, delo klubov OZN, kakor tudi udeleževanje na športnem področju, zlasti pri šahu. Skratka — od mladinske organizacije zares veliko pričakujem.

IGOR RUŽIČ, Murska Sobotica

politični šoli, ki jo je organizirala občinska konferenca zveze socialistične mladine. Prav tako so nas seznanili z možnostmi sodelovanja na mladinskih delovnih akcijah, kar hi me ob fotografiranju in slikarstvu še posebej veseli. Predvsem pa bomo učenci poslej imeli večjo možnost sodelovanja pri mladinski samoupravni dejavnosti v okviru razredne in šolske skupnosti.

VESNA ŽALIK, Velika Polana

vestnost. V številnih letošnjih akcijah pa so že pokazali, da bodo kos vsem nalogam, ki jih čakajo. Prva in najvažnejša bo seveda učenje, preostali prosti čas pa bo namenjen delu v mladinski organizaciji, športu in delu v drugih organizacijah, ki delujejo na šoli. Letos so svečano proslavili tudi 40. obletnico pionirske organizacije ob 25. maju pa bodo proslavili tudi 90-letnico rojstva tovariša Tita.

SIMONA KUHA, OŠ Ivan Cankar Ljutomer

Sprejem v mladinske vrste pomeni zame osebnostno prevzem velike odgovornosti. Prvo, mlajšim bomo s svojim obnašanjem morali dajati lep in dober vzgled, jim pomagati v šoli in pri delu in jih tudi usmerjati na pravilna pota. Do starejših in naših učiteljev bomo morali biti tudi bolj odgovorni, saj so oni naš prvi vzor. Tudi dogajanja v širši družbi bodo dobila večji pomen in bolj zrelo moramo gledati na vse to. Ker sem v sedmem razredu, je pred mano še eno leto šole, naker se bom morala odločiti, kako naprej. To je še ena velika odgovornost, ki jo bom kot mladinka morala vestno izpolniti.

ROMANA SLAVIČ, OŠ Gornja Radgona

Prav veselimi se že sprejema nas pionirk in pionirjev mladinske vrste in upam, da bo zares slovesno. Saj biti mladinka je pa že nekaj drugega kot pionirka! To mi bo omogočilo, da se bom lahko še aktivneje vključila v razne akcije. Najprej prek šolske osnovne organizacije, pa tudi med vrstniki in vrstnicami v krajevni skupnosti. Že doslej sem kot tabornica bila precej aktivna, poslej pa se bom lahko udeležila tudi mladinskih prostovoljnih delovnih akcij. Mislim, da od nas odličnih učencev mladinske organizacije pričakuje, da se bomo primerno obnašali tudi kot člani ZSMS Potrudi se bom, da je ne bom razočarala.

ČASTNO JE BILO

»Moram pa reči, da je name napravilo globok vtis vse, kar sem tu videl, najbolj pa ljudje, njihova prisrčnost in odkritost. Z obrazov in iz oči vam seva vera v boljši jutrišnji dan.« (Tito septembra 1966 na obisku v Pomurju)

Tudi usodni, četrti majski popoldan 1980, ko se je dan ves solzav nagibal k večeru, se je človeštvo soočilo z neizbežnostjo preminjanja: živa legenda je prešla v zgodovino. Bolesten molk je zavel nad veličino, ki je Marxovo maksimo »Človek sem, nič človeškega mi ni tuje«, povzdignila na človečnejšo, kakovostnejšo raven.

»Nad temi kraji, posebno pa še nad ljudmi, sem zelo navdušen. Ljudje gledajo v prihodnost z veliko vedrine. Videl sem, da so ljudje poveljni v teh krajih veliko delali in ustvarili. Videl sem podjetja, delovne ljudi in dobil sem dober vtis. Nisem slišal tarnanja. Menim, da o nekaterih težavah namerno niso hoteli spregovoriti. Verjamem, da jih bodo v prihodnje še hitreje reševali.« (Iz Titove izjave po prvem obisku v Pomurju)

Sporočila in navdih četrtega maja so živa, neizbrisna. Na listih knjig žalovanja so kot neme priče razvrščeni stolpci in vrstice, zloženi v povedi, skovani v smisle.

»Izjavljam, da sem srečna, da sem smela živeti in delati polnih 34 let v upravnih organih v svojni državi Jugoslaviji pod vodstvom ljubljenskega maršala Tita.«

»Srečna sem, da sem Jugoslovanka, da so mnogi pedagogi prepoznali mojo in našo vzgojo s svojimi idejami. Ponosni smo, da smo otroci nove Jugoslavije, naše, Titove Jugoslavije. Kot mati in pedagoška delavka sem srečna, da bom lahko v duhu tvojih misli vzgajala lastne otroke in svoje učence. Slava ti!«

Neizbežnost slovesa se je v dveh letih prelila v nujno soočanja. V nujno vztrajanja, neomajnosti, zanesljivega koraka in smelega spopada z vsakdanom. Zaradi boja, ki je boja vreden. V imenu Tita in za Tita. V imenu sreče, ki si jo lahko človek ustvari samo sam.

BOGASTVO SPOZNANJ

Tovariš Tito je ljubil vse ljudi in zastavil vse sile, da bi srečno živeli v slogi in naši skupnosti tako delavci kot tudi kmetje. Čeprav je bil sam kovinar, je izhajal iz kmečke, bajtarske družine. Vedno znova pa se je rad vračal v naravo in med preproste kmečke ljudi. In zato ni čuda, da ga tudi kmetje neizmerno cenijo in spoštujejo njegovo dediščino.

Terezija Toplak, udeleženka NOB, upokojenka po dvajsetih letih slatinskega dela, zdaj pa kmetovalka na svojem skromnem posestvu v Kobilščaku, najprej orosi oko, ko spregovorimo o pred dvema leti preminulem voditelju naših narodov in narodnosti in tvorcu nove samoupravne socialistične Jugoslavije.

»Vse kar imamo, smo si zgradili v novi, Titovi Jugoslaviji. Brez NOB, skozi katero nas je tako hlabro popeljal, brez socializma, katerega smo skupaj z njim izgrajevali dolga desetletja — tudi za ceno marsi-

ven z delavci v združenem delu. Za vse pa gre največ zaslug tovarišu Titu. Bil je enkraten človek in oddolžimo se mu lahko le z delom. E, da bi še živel...«

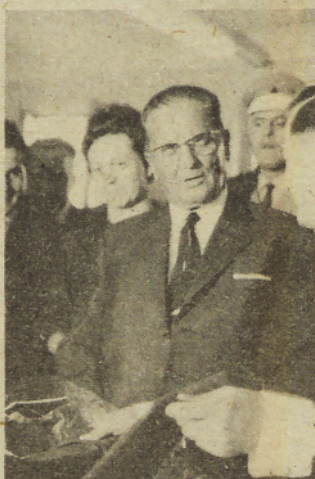
IGNAC ČEH, predmetni učitelj na osnovni šoli Gornji Petrovci: S tovarišem Titom se žal nisem imel nikoli priložnosti srečati, mislim na osebni stik, zelo blizu pa sva si bila nekoč v Kranju, ko se je peljal mimo mene v avtomobilu. To je bil zame kljub bežnemu srečanju nevsakdanji dogodek. Nameraval sem tudi slikati, da bi imel spomin, toda v tistem trenutku mi to enostavno ni uspelo. Mogoče tudi zaradi samega vzdušja, ki je bilo skoraj nepopisno... Z eno besedo povedano: veličastno!

Da mi je bilo častno živeti s Titom, sem se lahko prepričal neštokrat. Zlasti pa sem to čutil takrat, ko sem potoval v tujino. Posebej dobro se spominjam kolesarskega izleta v Češkoslovaško in Francijo. Med potjo sem srečeval veliko ljudi, s katerimi sem se tudi pogovarjal. Ko sem jim povedal, da sem doma iz Jugoslavije, jih je večina z nekakšnim navdušenjem rekla: Aha, Tito! Nato so mi o njem govorili samo pohvalne besede. To me je seveda navdajalo s ponosom. V meni se je potrjevalo spoznanje, da lik tovariša Tita ni samo v srcih jugoslovanskih narodov in narodnosti, temveč ga cenijo in spoštujejo tudi mnogi drugi. Mislim, da

odprta kot vsem drugim. Tako sem lahko doslej uresničil večino svojih želja in načrtov. Najprej sem se izšolal za avtokleparja, toda ker sem čutil potrebo po napredovanju in tudi željo, da bi delal z otroki, sem se vpisal na pedagoško akademijo, jo uspešno končal in tako sem zdaj učitelj. To delo me zelo veseli.

Mislim, da smo pod Titovim vodstvom dosegli velik napredek. Zame sicer niso na prvem mestu materialne dobrine, temveč mi veliko več pomeni to, da sem svoboden, da imam prostost...»

Nepopisno veselje je zavladalo v majhni tovarni INDIP v Lendavi, ko so zaposleni zvedeli, da jih

bo obiskal tovariš Tito. Sprva seveda niso vedeli, da bo prav njihov kolektiv počaščen z obiskom, to ni vedela niti Katica Zelko, ki je bila takrat predsednica delavskega sveta. Ni besed, pravi Katica danes, da bi popisala vse tiste občutke, ko je naš maršal prišel v njihov delovni kolektiv, seveda pa je bilo to že davno leta 1966. »Življenje s Titom je nekaj izjemnega, živeti v njegovi dobi pa seveda čast. Nikoli ne pozabim, kako je nehalno poudarjal, da moramo živeti v slogi, v bratstvu in enotnosti. Naš kraj je prav takšen kot mala Jugoslavija, v njem živijo skoraj vse narodnosti in nikoli ni prišlo do nesporazumov. Tako mora biti tudi v bodoče, to njegovo misel bomo uresničili tako, da bomo še bolj trdno branili naše pridobitve.

Tito je v nas, čeprav ga ni več, živi v nas in njegove misli moramo pretočiti v vsakdanje delo. Kot mladinka je Katica delala vrsto let v INDIPU, bila je večkrat izbrana v samoupravne organe, izdelavke so ji zaupale. Ko je tovariš Tito prišel v tovarno, ji je za hip zastala beseda, toda takoj je trema minila, ker je znal tovariš Tito takoj reagirati in pomagati pri komuniciranju. Pozanimal se je, če izvažajo, o delu tega ženskega delovnega kolektiva, o družbenopolitični aktivnosti, skratka zanimalo ga je vse.

Delavke so mu poklonile tudi posebno jopico. Dolgo let po tistem spomini nanj še niso zbledeli, mladi so se zrekli, da bodo hodili po njegovi poti. Te dni bomo praznovali njegov 90. rojstni dan. Spomnili se bomo vsega, kar nam

je zapustil, ocenili bomo ali smo storili dovolj, da uresničimo njegovo delo. Prilika bo za to, da ocenimo obdobje, v katerem smo živeli s Titom.

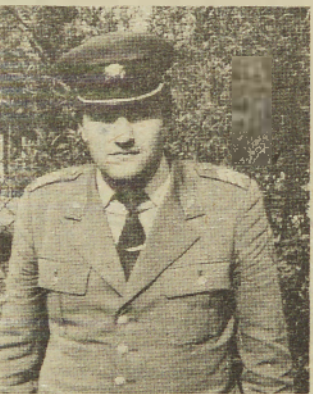
Katica Zelko pravi, da je vesela

in ponosna na to, da je srečala tovariša Tita, da je živela v njegovi dobi, da je s svojim skromnim prispevkom tudi sama pomagala graditi naš samoupravni sistem, sistema, ki ga je zarisal tovariš Tito.

ZA OBLJUBE: VZTRAJATI!

Janko MAKOTER (vodja varnostnega okoliša Ljutomer): »Pred par dnevi, točneje 4. maja, so nas sirene povrnile za dve leti nazaj. Bolel spomin se je spreminil v razmišljanje o človeku, ki je bil več kot človek. Bil je kot oče velike družine dvajsetih milijonov Jugoslovancev.

Spomin na predsednika Tita je kot velika in debela knjiga, ki se še vedno piše in verjetno ne bo nikoli izpisana. Začelo se je daleč nazaj, v času osnovne šole. Kaj je bil Tito takrat zame? Kot osnovnošolec se vsega spominjam le blede, a ta blede vedno bolj izginja. Vsako naslednje leto je jasnejše in spomin se docela zbli-

stri v srednji šoli, nekako takrat, ko sem se pričel aktivneje ukvarjati tudi s širšimi družbenopolitičnimi vprašanji pri nas. Prišel sem dojemati globino misli predsednika Tita. In postal mi je učitelj, voditelj in vzornik.

Postal sem pozoren na njegove poti doma in v tujini, pozorno spremljati graditev naše domovine in utrjevanje sodelovanja z drugimi neuvrščenimi državami. Koliko življenjske energije je Tito vložil v to, kar imamo danes. Koliko moči je porabil za to, da danes kljub vsemu Jugoslavija ostaja še vedno vzor vsem tistim, ki jih je skrbela naša usoda. Mislim, da je to njegov največji spomenik, ki ne bo nikoli zbledel.

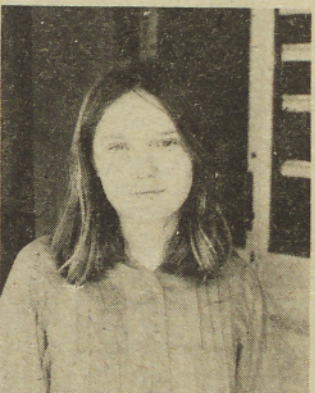
Uveljavljanje načela kolektivnega vodenja dobiva danes tisto polno veljavo in Titova daljnovidnost se je izkazala še enkrat v praksi. Prav zato si danes moramo vsi prizadevati, da njegovo misel ohranimo, jo dograjujemo in razvijamo naprej. Ne smemo se ustavljati pred ovirami, kajti ni je takšne, ki je ne bi zmogli. A za to je potrebno veliko energije in vloženega dela, samoodpovedovanja in samoiniciative.

Mi, delavci milice še posebej globoko spoštujemo osebnost tovariša Tita. Velik del svojega časa je posvetil razvoju varnostne službe in danes, čeprav se še vedno dograjujemo, lahko rečemo, da je njegovo delo v celoti uspelo. Pred nekaj dnevi smo praznovali svoj dan in prav na ta dan smo se tudi poklonili tovarišu Titu. In ta dan se je vsakdo izmed nas spomnil na čas, ko je bil Tito še med nami. In ta dan je verjetno vsakdo zapisal, da bomo nadaljevali tako, kot je on zapisal, kot si je on želel.

NATAŠA CAMPLIN, učenka 8. razreda osnovne šole Edvard Kardelj v Murski Soboti: »Samo dobrih 12 let sem živela pod Titovim vodstvom, toda ponosna sem na ta leta. Tito mi je bil in mi bo vedno vzor. Saj je imel nas, mlade, še posebej rad in nam neštokrat svetoval, naj se učimo in učimo... naj ohranjamo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, naj stopamo po poti neuvrščenosti, miru in prijateljstva med vsemi narodi na svetu. Bil je

preprost, delaven in skromen. Mislim, da je bilo le malo takih sposobnih voditeljev kot prav on. Zato je dobil tudi naziv velikan sveta.

Te dni praznujemo 90. obletnico njegovega rojstva. Rodil se je v Kumrovcu v revni kmečki družini. Že kot mlad človek je bil naprednih idej, ki so ga večkrat privedle na zasiljanja in tudi v zapor. Vendar pa ni klonil. Okoli sebe je zbiral mlade in stare, ki so bili istega mnenja kot on... Prišla je 2. svetovna vojna. Tito je postal vodja oborožene vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti proti okupatorju, ki jo je zelo uspešno vodil vse do zmage nad fašizmom. Prišla je osvoboditev. Tito je postal prvi predsednik nove Jugoslavije. Popeljal jo je po poti miru, neuvrščenosti in napredka. Naša dežela je rasla

in tovariš Tito je s ponosom opazoval, kako se je spreminjala tudi s pomočjo mladih rok. Ceste in gradbišča so bila kot pridna mravljišča. Mladi in stari so delali z velikim zanosom. Spremljala jih je pesem, polna upanja v lepšo bodočnost. Jugoslavija je, počasi dobivala podobo, kukršno naj bi imela za vedno.

Naša dežela in Tito sta postala znana in priljubljena po vsem svetu. Povsod, kamor je tovariš Tito pripotoval, so ga pričakali nasmejani otroci vseh barv, v rokah pa so stiskali šopke cvetja, ki je bilo zanj najlepše darilo.

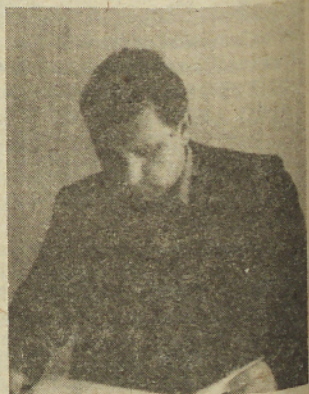
Toda naporno življenje ga je utrudilo. 4. maja 1980. leta je umrl. Ta vest je bliskovito obšla ves svet. Nismo žalovali le mi, temveč so postala žalostna srca milijonov in milijonov ljudi, ki so ga imeli tako radi.

Tito je za naš lepši jutri daroval samega sebe. Zato mu jaz, njegova mladinka, prisegam in obljubljam, da bom vedno hodila po poti, ki jo je on začrtal. Zmeraj bom nosila v srcu njegovo ime in mislim, da se mu bom lahko vsaj delno oddolžila za vse, kar je storil za nas mlade, če se bom pridno učila, če bom spoštovala pridobitve našega narodnoosvobodilnega boja, če... Pred mano je še veliko nalog.

»Zelo dobro se spominjam Titovih obiskov v Pomurju. Našega

najdražjega gosta smo sprejeli tudi v Radenci, toplo kot je le mogoče in na to sem še danes ponosen.»

Anton Sečko je danes vodja TOZD Antene in kabli v gornjeradgorskem Gorenju Elradu. Pot, ki ga je vodila do tako odgovornega delovnega mesta, pa ni bila kratka in lahka. Izpopolnje-

val in dograjeval se je kot mnogi naši delavci, ki so stopali po Titovi poti. Lahko zapišemo: vzoredno z razvojem delovnega kolektiva.

»Ko sem se leta 1964 zaposlil v tej delovni organizaciji, sem delal kot referent za kooperacijo, kasneje sem bil planer materiala, nato vodja operativne priprave proizvodnje, vodja avtomatske obdelave podatkov. Širil pa se je tudi moj delovni kolektiv. V tem času se je število zaposlenih povečalo od približno 350 na družini 1200, fizični obseg proizvodnje pa kar za okrog desetkrat. Leta 1973 smo se povezali z družini Gorenja, leta 1978 pa, da bi samoupravljanje in odločanje, kot nas je učil tovariš Tito, čimbolj neposredno približali vsem delavcem, prešli na novo organiziranost. Tako imamo danes dve TOZD in DSSS.»

Sirečne, vse vrste sobnih, antene za avtomobile in simetrične koaksialne kable — delo delavcev TOZD proizvodnja anten in kablov Gorenje Elrada je danes priznano in sprejeto tudi na visoki konkurenčni in težki dostopnem zahodnem tržišču.

»Veliko izvažamo, saj se zavedamo, da bomo lahko le na ta način bogatili širšo družbenopolitično skupnost, negovali stike z drugimi narodi in deželami ter oslabil zvesti neuvrščeni politiki, kateri je položil temelje prav tovariš Tito. Lani smo izvozili 20 odstotkov celotne proizvodnje in ustvarili več deviznih sredstev, kot smo jih porabili za lastne potrebe. Izvažamo na konvertibilno enoto: v ZRN in Italijo, pa tudi v dežele tretjega sveta: v Niger, Irak in Kuvaj. Odpirajo pa se možnosti za večji prodor naših izdelkov na tuje, predvsem vzhodnoevropski trg in v Sovjetsko Zvezo.»

Toliko Anton Sečko o pomenu vanju in možnostih svojega TOZD. Stokovnjak in dolgoletni družbenopolitični aktivist, ki je pričel svoje delo kot predsednik mladinske organizacije v DO, nato nekaj časa vodil sindikat inilavski svet. Skoraj ne moremo najti samoupravnega organa, v katerem ne bi zapustil sledov svojega dela. Danes je vodja gornjeradgorskih delegatov, v medobčinskih gospodarskih zbornicah za Pomurje.

»Tito je globoko v nas. Prepričan sem, da generacije, ki so imele srečo, da jih je vodil tak voditelj in človek, ostajajo bogate za neizmerna spoznanja in trdnost na njegovi poti. To smo potrдили v rih dveh letih in potrjujemo vedno znova iz dneva v dan.»

katerega odrekovanja — bi še vedno capljali v zaostalosti in mi kmetje bi bili izkoriščani od veleposestnikov, kot je bila navada v stari Jugoslaviji.

Tudi nas slatinarje — takrat sem se delala v Boračevi — je enkrat obiskal med delom. Še vedno se spominjam njegovega toplega in nasmejanega obraza, polnega človeškega optimizma in neomajne vere v še lepši jutri. Še danes, ko tudi na kmetih zategujemo pasove, nam spomin na Tita in njegovo delo pomaga, da prebrodimo vse tegobe.

In teh tudi v življenju Terezije Toplak ni manjkalo. Dolga leta je delala v polnični ob tem še kmetovala na poldrugem hektarju in vzgojila tri otroke. Vsi, hčerka je pravica v gornjeradgorski opekarni, eden sin pa delovodja v Radenski, drugi pa zaposlen v DSSS v Gorenju Elradu, so dobri delavci in aktivni člani skupnosti. Za nameček pa sta z možem še zgradila novo hišo in posodobila kmetijo, ki premore sedaj tudi traktor, tako da je delo lažje.

»Kdo bi si mislil, da bom dočakala starost v novi hiši?! Naša kmetija je sicer majhna, toda dela bi še bilo vedno na pretek, če bi vse obdelovali ročno kot nekoč. Življenje tako hiti, da včasih sploh ne opazimo napredka. Toda če se danes obrnem nazaj, vidim, da smo storili mnogo. In ne samo pri nas, tudi na okoliških kmetijah. Drži, da je potrebno mnogo truda, toda tudi rezultati so vidni. Kmet postaja enakopra-

so za ime našega predsednika slišali vsepovsod po svetu in da so ga mnogi postavljali za vzor.

Zelo rad se spominjam tudi maratonskih tekov v Kumrovcu — v čast dneva mladosti in Titovega rojstnega dne. Prvič sem se udeležil te manifestacije kot vojak in takrat sem prvič tudi stal pred Titovo rojstno hišo. Občutek, da tečem njemu na čast, mi je vlivl posebno moč. Ekipa, za katero sem tek, je bila med vojakmi nekje pri vrhu, saj smo prejeli diplomo in plakete. Kasneje sem se še nekajkrat udeležil tega teka in vedno je bilo to zame enkratno doživetje.

Ne le častno — tudi lepo mi je bilo živeti s Titom. Čeprav izhajam iz čiste proletarske družine, mi je bila pot v nadaljnje življenje

ŽIVETI S TITOM

V „ŠOLAH ŽIVLJENJA“

Ireno Tončič, gospodinja iz Murske Sobote, sem že na začetku prav prijetnega kramljanja vprašal kdaj je prvič slišala ime TITO. Ni bila v zadregi, le minuto časa je rabila za razmišljanje, potem pa je brez odgovora začela govoriti o vojnih letih in pregnanstvu.

»V Zetalah sva bila z možem in hčerko srečna, sorazmerno dobro smo živeli, vendar se zdaj ne vem zakaj so nam Nemci skalili mir in naju z možem poslali v pregnanstvo. Mogoče zato, ker je mož kar na svojo pest slekel orožniško uniformo, ali pa zato, ker je Primorec in na take primke so bili osvajalci prav alergični. Rajhenburg, Slavonska Požega, Grubišno polje, potem pa delo na poljih v Velikem Grdževu. Gospodinja Katia

učenja. Titova vizija naše samobitnosti, naše svobode je še zlasti od nas graničarjev zahtevala trdo delo, varnost je bilo tisto, kar smo potrebovali za naš razvoj. Če sem del teh nalog opravil, sem bil vedno vesel, to je bila doba življenja s Titom našim vrhovnim komandantom in tudi prvim graničarjem. Povsod, kamor ga je pot zanesla se je moral prilagoditi ljudem, povsod so ga sprejeli ljudje kot sebi enakega in prav to mu je v veliki meri lajšalo delo. 7 let dela v karavli Murska šuma, kjer delovni pogoji niso ravno najboljše, toda skupaj s svojo enoto skuša uređiti življenje tako, da bo kar aajbolj zadovoljilo vsakega.

»Živeti v Titovi dobi, je pravzaprav velika čast za vsakega, še posebej pa zame, saj šele na meji človek občuti, kaj pomeni življenje v svobodi, življenje v sreči. Titova pot se iz dneva v dan bolj krepi v zavesti vsakega občana, saj druge poti preprosto ni. Še sva kramljala o delu na raznih krajih naše domovine, povsod je Ilija doživel marsikaj zanimivega, iz vsakega kraja so se mu v spomin zarisali nekateri dogodki, ki jih nikoli ne pozabi. Jaz sem generacija, ki je doživela vojno kot otrok, od starejših sem slišal o vojni, od Tita sem se učil živeti, in ta pot je dejansko tudi moja pot.«

LILIJANA FLISAR, dolgoletna aktivna mladinka iz Černelavec: »Majski dnevi, še bolj kot drugi, v vsakem človeku obudijo veliko spominov na tovariša Tita. Vrsto let smo se v svobodni domovini skupaj s Titom veselili pomladi, skupaj praznovali mednarodni praznik dela, dan zmage, dan mladosti in njegov rojstni dan. Na žalost je maj mesec, v katerem se je končala Titova življenjska pot.

Tovariša Tita se spominim

iz pripovedovanj domačih, potem iz šolskih klopi, ko smo ga spoznavali s pristranimi zgodbami iz njegovih otroških let. »Šole življenja« v delavnicah in tovarnah, njegovo partijsko delo, pomembne odločitve v narodnoosvobodilni borbi in revoluciji, njegove zamisli, cilje in poti za doseg te ciljeve v poveljni graditvi naše samoupravne, socialistične, samostojne poti.

Spominim se leta 1968, ko je tovariš Tito obiskal Mursko Soboto. Kot osnovnošolka sem s cvetjem v rokah na urejeni in okrašeni ulici Štefana Kovača pričakovala prihod tovariša Tita. Kljub temu, da sem v množici ljudi videla le kolono lepih avtomobilov, je bil občutek, da sem prisostvovala in prispevala k še lepšemu sprejemu najdražjega gosta, nepopisno.

Potem se spominim vsakoletnih prireditev v mesecu mladosti in predaje štafete mladosti na stadionu v Beogradu. Za čestitke, želje in obljube, ki smo jih s štafeto nosili mladi in vsi delovni

ljudje in občani, se je Tito zahvalil s pohvalno, včasih kritično, a vedno spodbudno besedo.

Spominjam se mnogih njegovih potovanj po Jugoslaviji in turnej po svetu. Vedno so ga spremljale množice ljudi, ki so mu izkazovale spoštovanje, ljubezen in radost ob srečanjih z njim. Želja vsakega pionirja, kmeta, vojaka in delavca je bila, da bi mu stisnil roko.

Zdaj, ko ne moremo svojega spoštovanja do dela in življenja tovariša Tita izražati na tak način, pa ga vse bolj lahko in moramo s svojim vsakodnevnim delom in obnašanjem — s čuvanjem in ohranjanjem pridobitev naše revolucije, izvajanjem že opredeljenih nalog in usmeritev in dograjevanjem samoupravnega sistema. Sedanje probleme in protislovja, za katere vemo, da so odraz naše nedoslednosti in slabega dela, bomo rešili s tem, da bomo okrepi in izkoristili samoupravljanje in delegatski sistem in odločanje, predvsem pa s tem, da bomo bolje in več delali. Zavedati se moramo, da je delo osnovni pogoj za napredek in merilo za družbenoekonomski položaj posameznika in družbe. Varovanje s krvjo in mnogimi odpovedovanji pridobljene svobode, samoupravljanja, bratstva in enotnosti ter enakopravnosti, mora biti temelj naše družbene aktivnosti.

S takšno aktivnostjo in delom bomo opravičili zaupanje tovariša Tita v naše sile in sposobnosti in potrdili pravilnost poti za uresničitev vizije družbe svobodnih proizvajalcev, ki sta jo začrtala tovariš Tito in tovariš Kardelj.«

•••

Alojz ŠALAMUN (kmet iz Lukavec): Ko imaš nekoga, se dostikrat niti ne zavedaš, da ga imaš. Ko pa človek odide, takrat pa te spomin udari nazaj. Takrat se začneš zavedati, da je to bil nekdo. In takrat začneš brskati po spominu, da bi se spomnil čimveč podrobnosti, si jih za vedno vtisnil v spomin. Tovariš Tito je bil tak človek.

Dokler je delal, bil prisoten, ga mogoče nismo niti opazili. A njegovo delo je bilo zapisano na vsaki strani časopisa, v vsaki novi tovarni in vsaki brazdi njive. Kako vsestranski človek je bil to? Z izobražencem je ravnal na njegovi stopnji, s kmetom je govoril kot človek, ki je prodril v vse skrivnosti, ki jih skriva zemlja.

Koliko borb je bilo potrebnih, ko smo pričeli graditi novo Jugoslavijo. Imeli

nismo ničesar. In roke delavcev, kmetov in vseh ostalih so poprijele za delo, takrat ko nam je bilo najhuje. Zdržali smo. Zdržali, samo zaradi tega, ker nam je Tito dajal zgled. To pa lahko stori le močna osebnost.

Prišel je čas borbe za vsako ped zemljo. Danes se ta borba nadaljuje. Tito je znal predvideti, kaj pomeni zemlja za človeka in za vse nas. In tudi mi kmetje se zavedamo, da smo vedno bolj potrebni. Moram pa priznati, da bi tudi družba danes

morala malo bolj vrednotiti delo navadnega delavca in kmeta, kajti samo govoriti, kaj pomeni vsak klas žita in vsako zrno koruze, je premalo. A borimo se za to, tako strateško pomembno pango, kot je kmetijstvo. Razvijamo samoupravne odnose v zadrugah, kmet se izenačuje z vsemi ostalimi. To je tudi Titova zasluga.

Pred nekaj dnevi smo se s tesnobo v srcu spomnili tistega žalostnega trenutka pred dvema letoma, ko nas je zapustil tovariš Tito. A kljub

temu nas ni zapustil, kajti dokler bomo delali in nadaljevali njegovo delo, tako dolgo bo med nami. In prepričan sem, da bo to še zelo dolgo.

Zato se tudi rad spominjam časa, ko smo delali pod njegovim vodstvom, z njegovo pomočjo. On je bil več kot človek, saj drugače ne bi zmožel vsa tega.

Častno je bilo živeti s Titom, a častno je tudi nadaljevati njegovo delo. Le tako bomo izpolnili vse tisto, kar pričakujejo od nas in dokončali tisto začeto.

DVAKRATNO NEPOZABNO SNIDENJE

»Ta dan so ljudje po vaseh odložili orodje. Vile, grablje, plugi in motike so počivali. Dvorišča so bila pospravljena, na okenskih policah pasodehtele najlepše rože. Ob-

in odpovedovanji dosegli velike rezultate. Dobro, zdaj napredujemo nekoliko bolj polagoma, naj ostane kaj, da zgradijo še drugi rodovi, ni nujno, da mi vse storimo.

sodelovanje, kot med prijatelji, v polni meri razvija.«

V zdravici avstrijskemu predsedniku Jonasu pa je Tito dejal: »Visoko cenimo dejavnost Avstrije, ki izvaja

čani so bili ob cestah in nestrpno čakali po uro in več. Tako težko so čakali na to srečanje, tako dolgo, da so v teh trenutkih kar molče obstali in šele takrat ploskanje zliži in pristranimi vzklili: »Pozdravljen, Tito!« Rož na cesti pa je bilo toliko, kot če bi se peljal po sveže razvevati rožni poljani.

Prišel je med nas. Tako podoben nam, našim hoteljem, željam, načrtom. Ko se je sprehajal po ulicah, ko nam je govoril, smo ga poslušali, kot da bi govorilo nekaj iz nas, kot da bi bili stavki veriga naših misli in želja ...

Tako je o prvem Titovem obisku v Pomurju v septembru 1966 poročal naš časnik.

Takrat je Tito opozarjal: »Ne smemo več pretiravati pripradnji podjetij, tovarni in drugih novih objektov. Zaradi tega pretiravanja smo tudi prišli v tak položaj, da smo se morali lotiti gospodarske reforme. Ne smemo biti nestrpni, saj je komaj minilo dvajset let. V teh dvajsetih letih so naši ljudje z nadčloveškimi prizadevanji

Dolžni smo ustvariti boljše pogoje tudi za ta rod.«

V trajnem spominu ostaja delavcem, delovnim ljudem in občanom Pomurja. Titov drugi obisk v letu 1968. Takratni pozdrav visokemu gostu se je glasil: »Danes proslavljamo ponovno enega izmed velikih uspehov politike, ki jo vodite vi, tovariš Tito, ob podpori vseh delovnih ljudi — politike odkritega in poštenega sodelovanja z vsemi, ki žele mir in svobodo.«

Nov železobetonski most čez reko Muro, ki je povezal dve sosednji državi so ob otvoritveni slovesnosti pomenovali — most prijateljstva. Prva sta si na njem podala roki predsednika dveh sosed — tovariš Tito in takratni avstrijski predsednik Franc Jonas in tudi tu izrečene Titove besede so in bodo ostale žive med ljudmi: »Ko odpiram ta most, želim, naj bo to prijateljstvo čim tesnejše in da se vsestransko

miroljubno politiko in prispeva k zbliznanju narodov in držav v popuščanju napetosti v svetu. Prepričan sem, da bosta tudi današnja skupna slovesnost in to kratko srečanje nova spodbuda za še uspešnejše in tesnejše sodelovanje narodov Avstrije in Jugoslavije.«

To, v primerjavi z drugimi velikimi svetovnimi potmi predsednika Tita sicer kratko in navidez manj pomembno srečanje, je bilo pravzaprav za dve sosednji državi dogodek, ki je v naslednjih letih, v nikoli stabilnih svetovnih razmerah, potrjeval svojo pomembnost. Bil je dogodek utrjevanja in utiranja poti za še boljše sodelovanje med dvema sosednjima državama, takšno sodelovanje pa je eden od temeljev mira v svetu, zato bi tudi tej Titovi poti lahko danes rekli velika pot za ohranitev prijateljstva in mira v svetu.

Tako pa je naš časnik poročal ob Titovem drugem obisku v Pomurju leta 1968.

Življenjska pot Ilije Markovića je pravzaprav eno samo potovanje v službi varnosti. Rojen v vzhodni Bosni je 1956. leta po končani podoficirski šoli začel svojo življenjsko pot od Bitole do Kravank, do Dravograda in pomurskih gričev in ravnic. Pot ga je zanesla tudi na Sinaj v enoto OZN. Biti graničar, je bilo od nekdaj častno in ta poklic Ilija

opravlja še danes. Kot kmečki otrok je že zgodaj zapustil domači kraj. Ni mu bilo težko, saj je bil tisti čas čas poleta, dela in

„Priimek Broz je za nas obveznost in ne privilegij“

»Varujmo, tovarišice in tovariši, bratstvo in enotnost, ki sta se ustvarjala v borbi in kalila tudi na tem kraju! Branimo ju in krepimo naše obrambno sposobnost, saj če bo nasprotnik videl, da smo trdni in odločni do zadnje kaplje krvi braniti svojo socialistično domovino — si nas ne bo drznil niti dotakniti! Želimo mir, želimo dobre odnose z vsemi narodi, smo pa hkrati budni in bomo ostali budni.«
(Tito 3. julija 1967 na Tjentišću)

Pred devetdesetimi leti se je v zagorskem Kumrovcu rodil človek, ki ni nikoli podvomil o svojih idealih, uresničil pa jih je več od vsega, o čemer so stoletja sanjali rodovi naših pesnikov, politikov, vladarjev in vojskovodij.

Za dolgo kolono mrtvih divizij odhaja Tito preko — preko Romanije. Odhaja na daljine, brezkončne poljane ljudske pesmi, s katerih kakor da je tudi prišel.

Niso naši ljudje tako neuki, da ne bi mogli razlikovati vulkansko slepe in surove stvarnosti okrog sebe od lastne tople strehe nad glavo. Da je ta naša streha Titovo delo, je postalo jasno vsem in ni bilo človeka, ki ne bi v mislih prebeled noči in noči med njegovo ljubljansko agonijo. (Miroslav Krleža)

Minili sta dve leti, odkar je umrl tovariš Tito. Toda ostal je z nami, ostala je njegova misel, ostalo je njegovo delo, ostali so rezultati njegovega dela, ki jih moramo razvijati in krepiti še naprej. Lepi in prijetni so spomini na našega najdražjega voditelja in učitelja, vzornika in srečni smo, ker smo živeli v velikem Titovem času.

Veliko je bilo že zapisanih spominov na dragega Tita, tokrat pa objavljamo povzetek iz spominov njegove vnukinje Zlatice Broz — Žikelić, ki so objavljeni v knjigi Poslednja srečanja s Titom.

bom kupila nove. Nekaj dni se nisem mogla pomiriti. Stric Miša mu je povedal, da me njegovi natikači zelo skrbijo. Zato je zavil ene od svojih natikačev in jih poslal v bližnjo prodajalno čevljev... Jaz pa sem, uradno, z denarjem v rokah prišla, da bi dedku kupila natikače...

Veste, dedek je pri nas vse dosegel nekako drugače, naravno. Ni bil eden tistih, ki radi »predavajo« otrokom. Glejte, spominam se, bili so dnevi, ko je imel dedek veliko obveznosti. Vendar nam je vseeno sporočil, naj pridemo k njemu takrat in takrat.

Mi pa smo se, kot vsi otroci,

»Šele prihodnost, šele prihodnji rodovi in zgodovina bodo pokazali, koliko je naredila ta generacija v sila kratkem obdobju, ko je preobrazila družbo v tako nerazviti in zaostali deželi, kakršila Jugoslavija. Ko ne bi storili nič drugega, kakor da nam je uspelo združiti naše narode, ki so stoletja živeli ločeni in pod različnimi vplivi, bi že samo to bil kar se da velik uspeh, bi že to bila ena največjih pridobitev našega velikega osvobodilnega boja.«

(Tito v zdravici na slavnostni večerji v Ljubici 30. maja 1959)

Te natikače so mi pokazali in me vprašali, če so mi všeč. Kar zadovoljna sem bila z njimi, kupila sem jih in jih odnesla dedku. Zelo je bil »presenečen!« Ljubo mu je bilo in rekel je, da mi tega nikoli ne bo pozabil, da bo te natikače nosil s posebnim zadovoljstvom... Spominam pa se tudi, da sem potem od njega dobila zelo lepo lutko... Zanima vas, če je bil strog, če je kdaj povzdignil glas? Ne, ne, tega se ne spominjam. Nikdar ni povzdignil glasu, kaj šele, da bi vzdignil roko. Glejte, res,

zamudili pri igranju, in smo se začeli pripravljati z vso naglico... Veste, rad je imel, če smo bili urejeni... In medtem ko sem si vezala pentlje v lase, smo zamudili. Čakalo nas je dedkovo sporočilo:

»Moral sem oditi, da me ljudje ne bi čakali...« Tako je tudi nas podučil, da moramo biti otroci točni, kar je zelo cenil in to tudi vedno upošteval.

Vendar, dedek si je prizadeval, mi pa smo to čutili, da ne bi nikdar neposredno vplival na nas. Celotno, ko je natanko vedel,

»Mladinske delovne akcije niso dražje, marveč, če vse upoštevamo, mnogo cenejše od klasične graditve. Poleg tega se naša mladina tu in na drugih podobnih objektih zbira iz vse dežele in tako v skupnem življenju in delu vztrajno utira pot bratstvu in enotnosti, strnjevanju vseh naših narodov v jugoslovansko celoto.« (Tito ob otvoritvi avtomobilske ceste Paraćin—Niš 22. novembra 1959)

spominam se, da je samo enkrat, ko smo imeli štiri, pet let, moj brat Jožko med igro prevrnil neki sončnik, ki bi me lahko tudi ranil. Tedaj je dedek, kot bi bil jazen, samo stekel za njim in rekel: »Ko te bom ujel, mali...«, in potem se je, ko je videl, kako Jožko dirja — sladko nasmejal...

da hočemo »z glavo skozi zid«. Menil je, da je za nas najbolj pomembno, da postajamo samostojni, da nabiramo izkušnje. Seveda nam je svetloval in nas usmerjal, toda neposredno ni hotel vplivati na nas.

Glejte, kot vse deklice, sem v določenem obdobju tudi jaz želela igrati. Privlačil me je

»Ljudje se morajo navaditi na kritiko. Naš tisk ne sme biti kritikarski, vendar se mora tudi kritično dotakniti nekaterih stvari in pojavov. Prav tako je pomembna tudi oblika, kako se določene stvari ali pojavi kritizirajo. Včasih utesne kritika, tudi če je upravičena in če drži, žaliti in vznemirjati s svojo obliko. To je treba upoštevati, kajti tudi slog pisanja kritike je pomemben...«

Pri nas je prišlo v navado, da so ljudje zaradi kritike strašno užaljeni. Izogibanje kritiki pomeni izraz težnje h kompromizmu, bojazni, da ne bi koga užalili. In ljudje so zavoljo tega postali nekako preobčutljivi in se užalijo, brž ko jim kdo kaj reče. To ni komunistična vrлина. Komunist mora biti pripravljen sprejeti kritiko in, če ta kritika ni pravilna, odgovoriti in dokazati, da ne drži. Odkrito moramo govoriti o dejstvih in jih navajati taka, kakršna so.»

(Tito članom predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije v Beogradu 6. februarja 1963)

»Od vas in od delavcev v vseh tovarnah v Jugoslaviji je odvisno, ali bomo rezultate, ki jih želimo doseči, dosegli prej ali kasneje. Vsak delavec in vsaka delavka, vsak delovni človek v naši državi mora razumeti, da je gospodar, da ima pravico povedati svojo besedo, toda prav tako ima tudi dolžnost, da da od sebe vse za splošno hlaginjo. Razvijajte udarniško delo, tekmujte, kdo bo dal več od sebe, in se zavedajte, da delate za skupnost, zase, za svojo državo, za boljšo prihodnost vas in vaših prihodnjih rodov!«

(Tito delavcem Železarne Jesenice avgusta 1946)

Morda bi mi bilo lažje, če bi o dedku pisala... In morda bom to nekega dne tudi naredila. Govoriti o njem — to je zame teže. Vem, ni ga, vendar je še tukaj. Kolikokrat si še želim, da bi šla k njemu... In prvo, na kar pomislim, ko govorim o njem, je občutek in spoznanje, da je bil dedek izjemno tople in neposredne človek. Naše otroštvo je napolnil z ljubeznijo do vsega, kar je lepega in dobrega, zlašči v ljudeh, potem do narave... Znal nam je dolgo pripovedovati o ljudeh, ki jih je srečal, s katerimi je bil in se boril. Ko smo rasli, nam je znal pripovedovati resnico o življenju. Prav tako nas je znal voditi skozi svoje vrtno nasade in nam pripovedovati o cvetenju in rasti rastlin, pripovedoval nam je o

Morda zaradi tega, ker sem bila takrat edina vnukinja, dedek, sem imela »posebno ugodnost«. Dedek mi je rekel, da lahko zmeraj pridem k njemu, razen, kadar je na kakšnem sestanku. Te ugodnosti vseeno nisem izrabljala... Kdaj pa kdaj, kadar sta »fanta«, Jožko in Miša, potem ko smo se igrali z dedkom, zdirjala za žogo, sem ostala pri dedku v njegovi delovni sobi. Bral je in pisal, jaz pa sem se igrala z lutkami.

Tako se je tudi zgodilo, da sem zaspala v naslonjaču v njegovi delovni sobi. Pripovedovali so mi, da me je potem najprej pokril z odejo, pustil, da sem trdno zaspala, nato pa me je vzel v naročje in odnesel v posteljo... Najbrž je bil zato »nedotakljiva avtoriteta«, ko

»Dolžnost vseh voditeljev in vseh komunistov je, da spremljajo življenje ljudi. Znati se je treba poglobiti v osebnost življenja vsakega človeka in razumeti njegove težave, kajti vsak človek je svet zase, bitje, ki ima vesele in žalostne trenutke v življenju. Za to ni potrebno, da smo psihologi. Dovolj je, da smo ljudje, imeti moramo srce in čutiti z ljudmi. Mi seveda nismo nikakršni samaritani, toda smo komunisti, komunisti pa morajo biti v prvi vrsti humanisti. Doumeti morajo, da so ljudje, ki morajo biti v službi svojega ljudstva. V čem pa je sreča in življenje ljudi, tega sam ne morem oceniti, zato pa tudi ne morem nikomur vsiljevati sreče niti jaz niti kdo drug. Vse ljudstvo ve, v čem je njegova sreča, in to mora biti za nas kašipot.«

(Tito ob obisku v Zrenjaninu 19. novembra 1958)

živalih, igral se je z nami... Kako nas je samo impresioniral način, s katerim se je približal živalim, kako jih je imel rad in kako so se mu dobrikale, celo tiste najbolj nevarne... In njegova velika skrb za nas! Niti njegovo delo, obveznosti mu

sem nekoliko zrasla in začela manj spati in ko so imeli večernih urah težave z menoj. Takoj, ko so rekli, »Dedek je rekel, da zaspi, sem res v hipu zaspala!«

... Dedka sem imela rada, z ničemer ga nisem hotela užalo-

»Imam navado, da govorim odkrito in ostro. Vedno govorim ostro, kadar je treba tako govoriti, imam pa tudi veliko blagih besed, kadar so umestne, kadar jih je treba izreči... Zakaj demokracija lahko dobi svojo širino in globino samo v sorazmerju z zavestjo ljudi. Za nezavednega človeka ne more biti demokracije. Demokracije ne more biti za nikogar, ki je nasprotnik tistega, k čemur teži velika večina prebivalstva. Demokracijo imamo za večino, ne pa za ustno manjšino, ki nasprotuje procesu nadaljnjega razvoja v naši deželi.«

(Tito predstavnikom univerzitetnih profesorjev in študentov 22. maja 1959 v Beogradu)

niso preprečevali, da ne bi skrbel za naše zdravje. Ko je bil doma v Beogradu, smo imeli c. roci, Miša, Jožko in jaz pri njem zmeraj svoj »rezerviran čas«. In s težkim srcem smo prekinjali našo lepo tovarišijo, ko nas je moral zapustiti zaradi dela. Tudi njemu je bilo hudo. Res, ure z dedkom so bile za nas nenehno velik, vester, vesel praznik...

stiti... Dobro se spominam na neki dogodek iz zgodnjega otroštva. Štiri leta sem bila stara. Ko smo bili na morju, se je nekoč dedku strgal natikač. Odrčgal se mu je jermenček. Rekel mi je:

»Vidiš, zdaj ne bom mogel več obuti teh natikačev...«

To sem vzela tako resno, kot da moj dedek sploh nima več natikačev in sem sklenila, da mu

klavir. Sicer pa je tudi dedek igral ta instrument. Povedala sem mu to željo. Strinjal se je, vendar mi ni kupil klavirja... Hodila sem na ure, vadila na šolskih klavirjih... Šele ko je videl in se prepričal, da res želim igrati, da imam posluš, me je nekega dne razveselil. Kupil je rabljen pianino »foerster« in mi rekel: »Boljši je kot nov — za vajo! Mehkejši je, pa si ne boš utrudila svojih ročic...«

O, tudi dedek me je presenečal. Dobro je vedel, katere igranje bi rada, to si je zapomnil, in ni pozabil. Sam je izbral igranje in jih prinašal, vedno

ko sem spet hotela oditi v Moskvo in hitreje končati študij, ker sem se bila poročila, je rekel: »Kako to? Mož tukaj, ti v tujini... Kaj je zdaj to? To pa ne gre!« In sem ubogala dedka.

Dedek je bil zmeraj tudi za šalo. Ko sem rodila prvega sina, Vukašina, je z nasmehom rekel: »Saj me vidva sploh nista vprašala, če hočem biti — praded!« Potem je bil ponosen tudi na mojega drugega sina Ivana — zmeraj nežen praded, z najtoplejšimi občutki...

V Moskvo sem odšla 1978. in 1979. leta. In ko sem se v začetku decembra 1979. leta

»Nekoč so ravnali po starem reku: »Spri se, pa vladaj!« Danes pa je naša parola: »Združimo se in naj ljudstvo vlada!« Enotno ljudstvo mora biti gospodar vsega, kar imamo v naši državi. Delavski razred je steber naše socialistične države. Delavski razred vseh narodnosti v vseh republikah ima enake poglede in enake interese in to je cement, ki učvrščuje in krepí našo socialistično skupnost.«
(Tito meščanom Novega Pazarja 15. aprila 1971)

sem dobila darilo za novo leto, ali kadar se je vrnil z dolgih potovanj. Seveda je zmeraj — kot vsak dober dedek — malo dražil mojo radovednost, »skrivati« je darila v žepu, nekaj časa je to trajalo, kot da ni »ničesar prinesel, pozabil je, ni imel časa«. Potem pa, ko je videl moje velike oči, me je vzel v naročje in čakal, da sem odvila darila.

Po končani gimnaziji sem šla — kot je menil, da moram — po svoji poti. Tudi takrat je spoštoval mojo osebnost, vendar mi je bo pravem času nevsiljivo dal kakšen nasvet... Spominam se, da se je takoj strinjal s tem, ko se mi je zahotelo obiskati babico in starega očeta po materi, ki sta živela v ZSSR. In ko se mi je med bivanjem pri njej zahotelo, da bi tam študirala, na moskov-

vrnila, sem takoj odšla k dedku, da bi ga seznanila z vsem. Srečen je bil in zadovoljen, ker sem naredila izpite in mi je ostala le še diploma. Vendar je takoj vprašal, katero temo bom vzela za diplomsko delo. Ko sem mu povedala, da je tema »Neuvrščeni v boju za mir in demokracijo«, je bil spet zadovoljen in z nasmeškom je dejal: »Morda bi ti lahko dal kaj napotkov za to temo?...«

Nato nas je povabil na sprejem novega 1980. leta v Karadordovu. Zaradi globokega snega smo malo zamudili, na sprejem smo prišli zadnji hip... Dedek je bil že v dvorani. Podpiral se je s palico... Pozdravil smo se... Potem novoletni trenutek... Po zdravici sem stopila k njemu in mu voščila. Sedla sem zraven nje-

»V naši državi so široke demokratske sile. Imamo tako močne socialistične, humanistične sile in organizacije. Imamo zvezo komunistov z več kot milijon članov. Nadalje imamo socialistično zvezo z več kot osmimi milijoni članov. Dalje zveza borcev. Imamo mladino, ki je med najboljšimi. Se pravi, dosežemo lahko vse, kar želimo, zato lahko tudi odpravimo vse, kar nam je napoti. Moramo le energično delati.«

(Tito v pogovoru s predstavniki družbenopolitičnega življenja v Nišu 16. aprila 1971)

skem inštitutu za mednarodne odnose, se je spet strinjal, toda v šali je vprašal:

»V redu, samo kako bom razložil tovarišem, da moja vnukinja študira v tujini?«

Odgovorila sem, naj odgovori preprosto in resnično: njegova vnukinja ima še enega starega očeta in babico in želi, da bi bila malo tudi z njima, vsaj dokler študira. Strinjal se je.

Ko sem končala študij, stari oče v Moskvi je medtem, žal, že

ga... Držal me je za roko in mi povedal, da ga boli noga. Ko je dedek videl moj zaskrbljen pogled, je odločno položil svojo levo roko na mizo in se mi nasmešnil:

»Ne skrb, Zlatice, dedek bo tudi ti zmagal!«

Naslednji dan pred kosilom, prvi dan novega leta 1980. smo bili spet skupaj. Počutil se je boljše, bil je vedrejši... Ves čas med kosilom je bil dedek vester. In tako je bilo tudi ob slovesu.

»Tako daleč gredo, zlasti na Zahodu, da pišejo: »Dokler je Tito, bo to nekako še obdržal, če pa se bo umaknil, potem ho vse razpadlo. Poslušajte vendar, ali ne bi bilo vse skupaj klavirno, ko bi bilo vse odvisno le od enega človeka. Saj vsi vemo, kakšna je moč naše družbe. Sile, ki so tu, vedo, kaj hočejo. Posameznik se lahko umakne, to lahko naredim tudi jaz in drugi, vendar rastejo nove sile, ki vedo, kaj morajo delati za nadaljnji razvoj naše socialistične samoupravne družbe.«

(Tito v pogovoru s predstavniki družbenopolitičnega in javnega življenja v Celju 7. julija 1971)

umrl, sem se vrnila v Beograd. Sklenila sem se zaposliti...

In tako sem delala kot prevajalka za ruščino v Centralni vojaški knjižnici. Mladinci Srbije so me neko poletje povabili, naj jim kot prevajalka pomagam na delovni akciji na progi Beograd—Bar... Tam sem spoznala svojega sedanjega moža. Dedek je vse to vedel... Toda,

Nasmejan mi je rekel:

»Na svidenje, kmalu se bomo spet videli...«

Po teh besedah se je, kot zmeraj — zato ker nikoli ni imel rad slovesov — hitro obrnil in rad proti vratom, sam... Nikoli več se nisem pogovarjala z dedkom, nikoli več ga nisem videla...

Izšlo pri Pomurski založbi

Han Suyin

IMA DVOJE VRAT

bleme. Vsekakor je to ena najbolj iskrenih knjig, kar jih je napisala o sebi in svoji veliki domovini Kitajski.

ODLOMEK

V tistem mesecu sivega nerazpoloženja sem se otresla puščobnega oklepa poklicnega uspeha v Angliji in navzlic zaskrbljeno opozarjajočemu izboru prijateljev, ki so mi napovedovali nesrečo, o božiču 1948 odrinila proti Hongkongu. V ušesih mi še zmerom zveni njihovo svarilo: »Blazno je pahniti otroka v tako zmešnjavo.« Vsaj Yungmei pusti tukaj! »Tam je revolucija in Hongkong utesne vsak trenutek pasti. Toda bila sem le navidez nepremišljena sama pri sebi pa trdno prepričana, da je prav, če grem; torej sem si lahko privoščila, da sem bila videti neodločena, dokler nisem dokončno vsemu rekla zbogom.

Nisem mogla pojasniti, da ne morem ostati, četudi ne bi mogla živeti v novi Kitajski. Morda bo nova Kitajska moj krvnik, vendar moram iti, da bi vsaj stala na njenem pragu, bila predzrna in previdna obenem in da bi preživela. V Hongkongu bom dihala prah, duhala zračni tok iz Kitajske; če ne pojdem, se bom posušila, postala toga, komaj še živeča mumija, pa ne zaradi tega, ker bi bila zares nesrečna v Angliji — saj nisem bila — pač pa, ker sem izgubila možnost biti srečna ali nesrečna — otepala sem se le z brezčutno prevleko, ki je večala drobne dogodke v pomembna doživljanja in vpijala vse vtise v neresničnost omrtvičenosti. Hrepenela sem po gozdu, kjer bo prepeval feniks, ki se je znova rodil, in kjer bom slišala utrip njegovih kril v zraku.

»Nočem da bi mi ničevi dogodki kratili spanje in da bi nedolžna neznanost udobno razjedala moje dneve.« Nekega vlažnega sivega popoldneva v novembri sem se oglasila pri profesorju Gordonu Kingu. Bil je ravnatelj oddelka za porodništvo in ginekologijo na univerzi v Hongkongu. Ko je prišel na kratek obisk v London, me je bil pripravljen sprejeti.

HAN SUYIN

Doživetje je bilo spoznati to edinstveno žensko na tiskovni konferenci (v Cankarjevem domu v Ljubljani) ko se je med sočasno načrtovanim obiskom Slovenije in Kitajske odločila za našo deželo. Tiskovno konferenco je ob izidu knjige Moj dom ima dvoje vrat organizirala Pomurska založba, soupadala pa je s pričetkom že tradicionalnega Blejskega srečanja pisateljev iz naše in drugih držav.

Knjigo in nje avtorico je na tiskovni konferenci predstavil urednik Pomurske založbe Jože Hradil, v pogovoru, ki ga je vodila slovenska pisateljica (in obenem prevajalka knjige Moj dom ima dvoje vrat) Mira Mihelič, pa veličino Han Suyin ni bilo moč prezreti. Izrekla je nekaj velikih misli, predstavila se je kot svetovljanka in drobna, občutljiva ženska obenem. Kot ženska, ki ji je primarno čustvo in prav zato je njena glavna značilnost mozaično upodabljanje v knjigi, po kateri bralci že in gotovo še bodo množično posegali.

Z omenjeno in tudi ostalimi tremi knjigami sage o kitajski družbi stoji Ču En — Laj, za njem sicer v politiki nepoznana in neopazna žena, osebnost prijateljica Han Suyin, ki ima, kot je dejala v Ljubljani, po svetu mnogo prijateljev. Ni nenavadnega, saj je odprtega srca, prav tako pa tudi nenavadno darežljiva. Prav neobičajna je bila namreč gesta, da je na tiskovni konferenci pisateljici Miri Mihelič vročila ček za 5000 dolarjev, ki ga namenja skladu slovenskih pisateljev.

Brigita Bavčar

Plesni orkester pod vodstvom Ernesta Lukača že dalj časa polni tovrstno glasbeno praznino pri nas in to dokaj uspešno, kot je potrdil tudi torkov koncert v galeriji kulturnega centra v Murski Soboti. Gornji posnetek je nastal nekoliko prej.

bb

— PREJELI SMO: —

Manko Golar: Počastimo domovino

Menim, da je treba spregovoriti nekaj kritičnih besed o zbirki priložnostnih pesmi Manka Golarja, sicer plodovitega ustvarjalca, sinu znane slovenskega pesnika Cvetka Golarja.

V uvodu zbirke, ki jo je lani izdala Občinska kulturna skupnost Gornja Radgona, piše Anton Posavec:

»Pričujoča knjiga prinaša bralcem Golarjeve pesmi, nastale ob različnih priložnostih našega družbenopolitičnega vsakdana. Kot taka gotovo ni najbolj značilna za Golarjev pesniški svet. A njen naslov nas navaja na resnobno misel, da je služba domovini vendarle visoka, najvišja dolžnost in čast. Težko bi sedemdesetletni jubilej pesnika počastili s čim višjim!

Vse lepo in prav, če ne bi trčili ob sporni kamen pričujoče zbirke: ob kvaliteto pesmi. Le-te so zgolj priložnostne verzifikacije, premnogokrat delane na silo, z značilnim ritmom, navadno enajstercem, z rimo, tako, da proti koncu izpade kot slaba lajna. Sprašujem se, čemu sploh pričujoča zbirka? Res je, da lahko uporabimo marsikatero pesem na šolski proslavi, a so premnoge prenaivne (Lovcu. Kurirček. Pismo...), hočem reči, to so pesmi, ki niso ne za otroke ne za odrasle.

Pesnik, avtor sam, bi moral bolj prisluniti svojemu srcu in ne klesati verzov, premnogokrat pretiranih in naravnost smešnih (npr. Pesem gasilcev, str. 65).

Za razne jubileje in slovesnosti imamo Slovenci mnogo gradiva, naj omenim samo Mileta Klopčiča, Iga Grudna, Župančiča, Krakarja, pa večnega Cankarja. Prešerna... in zato je čisto odveč posiljevanje, pesnenje ob raznih jubilejih, kajti le-tako verzifikatorstvo s stališča literarnega vrednotenja in kritike zasluži zgolj negativen odklon, se pa nagiba k utilitarizmu našega razsvetljenstva, vendar, če hočete, zaostaja premnogo za Vodnikovim Zadovoljnim Kranjcem.

Izrabljati umetnost za razne priložnosti je greh, kajti to ni niti umetnost niti parola, in če je kaj umetniškega v pesniku Manku Golarju, in to vsekakor je, čeprav se včasih po sili trudi doseči očeta, bi moral v pesmi vdihniti več sebe, kajti pesmi izpadajo zgolj kot leporečen opis, rimarstvo, ki je premnogokrat bolna rana, pa tudi svetinja besednih ustvarjalcev.

Milan Vincetič

NAŠI USPELI

Gledališka skupina mladih Kulturno-umetniškega društva Puconci je očitno navdušila selektorja pomladnega zanjete prireditve Naša beseda 82 Jožeta Voznyija, dramaturga in redaktorja v mladinski redakciji ljubljanske televizije. S komedijo Marcela Achada: Hočete igrati z nami bodo naši ljubitelji gledališča v režiji Jožeta Gutmana namreč nastopili v Bohinjski Bistrici, kjer se bodo prireditve v okviru republiškega tekmovanja odvijale v dveh dneh: četrtek in petek. Puconski amaterji bodo nastopili jutri, v petek, 21. maja, ob 19.30 v domu Joža Ažmana.

bb

SPET KOMEDIJA NA ODRU

Poročil se bom s svojo ženo je naslov komedije Marjana Marince, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil Jože Stefanec, njegova žena na odru je bila Dragica Bokan, gospa Pepi, Bernarda Serec, snaha Suza Skrlec, Miha, Marjan Kovač, Kati, Janec, s katero so se na uspeh premieri predstavili domači amaterji kulturno-umetniškega društva Ludvik Rogan s Tišine. Delo je režirala Elza Zrinski, v vlogi zdravnika je nastopil

Premalo zemlje za vse,

Že predhodni obiski v KS Razkrižje so opozorili na dva osnovna problema, s katerima se srečujejo krajanj in vaščani. Lahko bi rekli, da sta ta dva problema prav tako elementarna, kot sta voda in zemlja že sama po sebi. Javna tribuna, ki smo jo pripravili v uredništvu Vestnika, pa je to le potrdila. V sredo zvečer smo bili večkrat presenečeni in roko na srce — prijetno presenečeni. Prvič, ko se je v dvorani kulturnega doma zbralo več kot sto krajanov, ki so prišli na odprt kritičen pogovor s predstavniki nekaterih OZD, družbenopolitičnih organizacij krajevalne skupnosti in predstavnikov uredništva Vestnika.

Drugič smo bili presenečeni nad odkritostjo, s katero so skoraj brez dlake na jeziku razgnili svoje probleme in tretjič bili smo presenečeni nad tematiko, o kateri so krajanj in vaščani spregovorili. Čeprav je bil dialog namenjen zemlji in vodi, pa je včasih vendar bilo vse postavljeno na glavo.

Javno tribuno smo pričeli pripravljati že nekoliko prej. V pogovoru s predstavniki KS smo izoblikovali predlog, koga vse povabiti na razgovor. Udeležili so se ga: Ivo Lašič (Komgrad), Jože Štumpf (Emona), Mirko Antolič (TZO Kmetovalec) in pospeševalne službe, Ferdo Roškar (SIS za cestno-komunalno dejavnost).

Pogovoru so prisostvovali predstavniki krajevalne samouprave in DPO KS Razkrižje ter krajanj.

Safarsko — center?

Bi verjeli, da je središče krajevalne skupnosti Razkrižje — Safarsko? Ne? Pa pogledajte: na Safarskem je sedež krajevalnega urada, tam je trgovina, tam imajo tudi osnovno šolo. Ni to dovolj zgovorno o tej zanimivi podrobnosti?

Safarsko, naselje v KS Razkrižje, šteje okrog 160 prebivalcev. Skoraj polovica se jih ukvarja z kmetijstvom, nekaj se jih vozi na delo v Ljutomer, ostali pa so doma. Lahko bi rekli, da se vsi pomembnejši dogodki odvijajo ravno v ožjem središču vasi Safarsko, saj so za to vsi pogoji dani. Nekaj smo jih omenili že na začetku. Ponos vseh krajanov KS Razkrižje pa so verjetno trije najpomembnejši objekti, poleg osnovne šole Jože Hedžet še nova zdravstvena postaja in seveda kulturni dom. Ta kulturni dom so vaščani z lastnim delom zgradili že pred več kot

petnajstimi leti in v njem se vaščani in krajanj zbirajo ob najrazličnejših prilikah: zbori krajanov in vaščanov, kulturne prireditve, ki jih na tem koncu ne manjka, zabavni večeri, katerih organizatorji so aktivni mladinci in gasilci in še bi lahko naštevali. Njihova največja želja pa je, da bi ta kulturni dom ob priliki dokončali. Čeprav že dolgo stoji, pa še vendarle nima svoje zunanje preobleke.

Obe trgovini (trgovina s potrošnim blagom in trgovina s kmetijskimi pripomočki) zadovoljujeta vse potrebe krajanov. Čeprav je trgovina s potrošnim blagom v stari stavbi, ki bi bila potrebna temeljite adaptacije, pa vendarle še nekako gre. Bodi dovolj o Safarskem. Življenje je podobno življenju ostalih nižinskih vasi v tej KS. Imajo pa vaščani to srečo, da imajo pač vse dosti bližje kot ostali.

MARTIN ŽABOT IZ VEŠČICE

Težave s piščanci

Ne le rejci goveda, ampak tudi občani, ki se ukvarjajo s piščanci brojlerji, imajo težave zaradi pomanjkanja beljakovinskih krmil. Tako tudi 26-letni Martin Žabot iz Veščice v teh dneh ni brezbržen, saj ga močno daje dilema: stisniti zobe in počakati na boljše čase, ali pa vse opustiti in se zaposliti v tovarni. Ker je mlad in dela več, ne bi imel težav z zaposlitvijo v združenem delu.

»Kakih 8 let se že ukvarjam z brojlerji. Saj ne rečem, da je vselej šlo gladko, ne, bile so težave, vendar nisem klonil. Tudi zdaj ne bom! Če bom prisiljen prekiniti sodelovanje z

pridobil precej znanja, ki ga seveda koristno uporabljam na svojem posestvu, vendar meni, da bi kmetijska šola morala imeti še naprej stik s svojimi slušatelji; občasno bi jih morala poklicati skupaj in jih seznaniti z novostmi v pridelovanju hrane. Tako pa so mladi kmetovalci v glavnem prepuščeni sami sebi oziroma povsem lastni iznajdljivosti. Še dobro, da tu in tam zadruga organizira kaka predavanja in da je na voljo ustrezna strokovna literatura, sicer bi pridobljeno znanje, ki ga človek ne obnavlja, kmalu splahnelo.

Ob obisku pri Žabotovih

Martin Žabot iz Veščice pravi, da kmetijstvu ne bo obrnil hrbta, akoravno je trenutno v težavah.

Agrocentrom iz Sesvet pri Zagrebu, se bom povezal s kako drugo organizacijo. Škoda bi bilo namreč, da bi opustil rejno piščancev, ki jih v enem turnusu spitam okrog 5 tisoč.

Tako je pripovedoval mladi kmet. Prepričani smo, da bo še naprej kljuboval. Ne nazadnje tudi zaradi tega, ker ima »nadomestno« proizvodnjo: je kooperant TZO Kmetovalec Ljutomer, kateri prodaja goveje pitance. Redi tudi nekaj svinj.

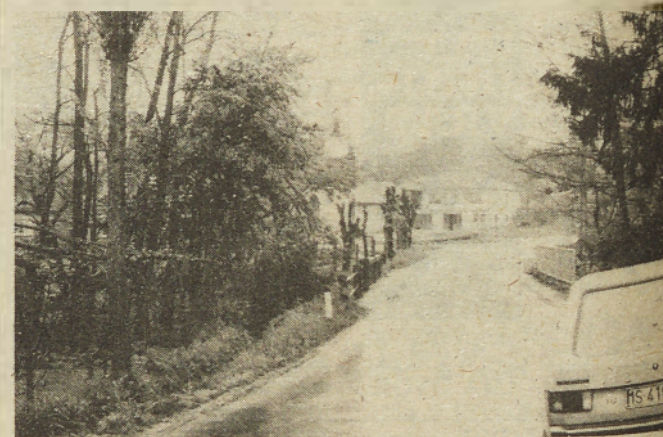
Martin Žabot je edini mladi kmet v Veščici. Končal je šolo za kmetovalce, kjer je sicer

nismo videli le vzorno urejenega piščančjega pitališča, ampak tudi mnoge kmetijske stroje.

»Uporabljam jih seveda več, vendar se mi je zdelo nespametno, da bi vlagal denar v prav vsak »mašino«. Rajši sem se odločil za neke vrste mini strojno skupnost: stroje si izmenjujeva jaz in moj sovaščan Franc Stamničar. Je ob stisku rok povedal Martin Žabot iz Veščice. Morda še to, da je poročen. Žena dela v tozdu Mure v Ljutomeru. Mladi kmetovalec pa se seveda ne drži le doma, ampak je aktiven tudi v krajevalni skupnosti.

GIBINA

BROD NA SUHEM

Gibina je najvzhodnejše naselje v Ljutomerski občini. Njegovo jedro je na terasi južno od izliva Mürice v Muro. Skoraj dve tretjini občanov se preživljata s poljedelstvom in živinorejo, ki ima na tem območju, kot nam je povedal ugledni kmet Jože Barat, večletno tradicijo. Tod ni posebno velikih kmetij, saj največje kmečko gospodarstvo meri 6 hektarjev. Vas nima ne trgovine ne gostilne in so tako občani vezani na soseščne Safarsko in Razkrižje. Vas meji na eni strani na hrvaški kraj Jalšovec, na drugem koncu vasi pa je Safarsko. Gibina je tik ob Muri. Tod je bilo svojčas veliko mlinov, tudi brod je vozil. Medtem ko so se vaščani sprijaznili z usodo mlinskih koles, ki jih pač verjetno nikoli več ne bo poganjala Mura, pa ne bo odlašanje pri Žabotovih.

rejo sprejeti odločitve o odlašanje ponovne oživitve broda. Toliko bolj, ker so pred časom globoko segli v žep in med prvimi v Pomurju kupili brod z jeklenimi kumpi. Prav nič drugo kot malomarnost je kriva, da se je brod potopil. Čimprej bi ga bilo treba spet usposobiti, saj morajo zdaj občani do svojih njiv po 10 kilometrov daljši poti (čez bistrsko-razkriški most), in to v eno smer!

Značilnost Gibine je tudi v tem, da je bilo med cesto Gibina—Bukovje in Bukovje—Strigova na Altovi njeni odkrito antično žgano grobišče, leta 1962 pa so našli tudi nekaj keramike. Novejše zgodovine pa navedamo, da so toč proti koncu zadnje vojne 5 tednov bili boj z Nemci, ki so se utrdili na Veščičkem bregu.

Osebn

Ko bi ne skozi Razkrižje, Gibino, Safarsko in Veščico

pohvale

GLOBOKA, SPRINC, KOPRIVA

Tri imena za tri vasi. Mnogim pomenijo ta imena samo tisto, kar označujejo, a vendar ni tako. Za tem se skriva dosti več. Koliko znoja, truda, kolikokrat prekleta in prehojena pot po treh slemenih, na katerih so razprostrte te vasi. Mislim, da ne potenciram težav in problemov teh višinskih vasi v krajevalni skupnosti Razkrižje. Ta KS je razdeljena na dva dela, na nižinskega — vasi Gibina, Safarsko, Razkrižje in Veščica — in višinskega z že omenjenimi tremi vasi.

Vse tri vasi imajo dosti skupnega, razlikujejo se samo po imenih.

POGOVORI

Že na poti proti Globoki sem sredi strmega hriba, kjer je speljana cesta, ki vodi do raztresenega zaselja. srečal Viktorja Valpatiča iz te vasi. Viktor, ki je bil svojčas najprej kolar, nato pa je kopal premog v presiškem rudniku, je le s težavo premagoval pot. Stiri operacije na kolku so opravile svoje. Tudi leta, ki jih Viktor na zunanji skriva, so dodala svoj lonček. Kljub temu pa je še vedno aktiven, predvsem v svoji vasi in KS. Je vodja odbora za ceste. Še eno dobro lastnost ima Viktor — je prijeten in zgovoren sogovornik. In beseda hitro nanese na težave in uspehe, ki so jih dosegli. In njegov pogovor je značilen za celoten hriboviti predel krajevalne skupnosti. Kaj je povedal Viktor?

»Življenje v teh krajih je trdo in težko. Kljub temu pa so vaščani zadovoljni. Niso zahtevni, le vodo bi rabili. Voda je edina velika želja nas vseh. Večina hiš v teh krajih

Viktor Valpatič

ima doma cisterne, ki jih polnijo z deževnico. Ta voda je dobra za vse drugo, samo za pitje ne. In predstavljajte si, ko mora prebivalec po sto, dvesto ali več metrov nositi to »dragoceno« kapljico pitne vode. O kakšnem poljedelstvu ali živinoreji pa ni govora. Tu v teh krajih je predvsem staro prebivalstvo, kajti mladi sploh nimajo interesa, da bi ostali doma, in to samo zaradi enega problema — vode. Tudi moji sinovi pravijo, da brez vode nimajo doma kaj iskati.

Čeprav so ceste tudi slabe, pa to ni takšen problem. Dokler bodo takšne kot so, so za silo dobre. Vendar pa bi mi vsi dali ne vem kaj, samo, da bi dobili vodo.

In tako smo pri prvem in edinem problemu teh krajev. K besedam Viktorja Valpatiča ni kaj več dodati.

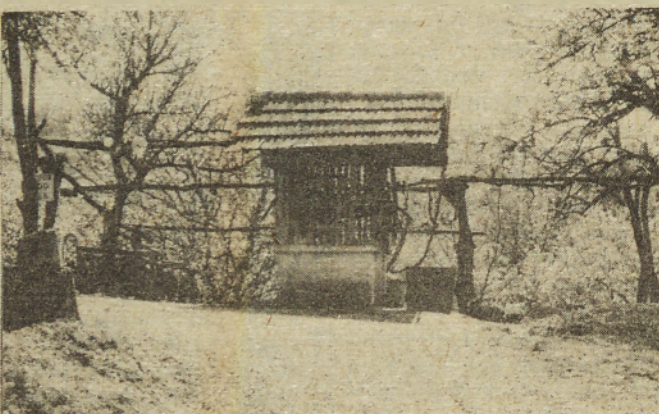
POČITNIŠKE HIŠE PA RASTEJO

Kljub temu pa je v teh krajih nekaj zanimivega. Lepa sončna

lega je kar primerna za trto. In to so spoznali tudi meščani. V zadnjih desetih letih je po teh hribovitih krajih zrastle okrog šestdeset novih počitniških hišic. Lastniki so predvsem iz Ljutomeru, Murske Sobote in ostalih večjih krajev v Pomurju. Mogoče je v tem priložnost teh vaščanov, da z njihovo pomočjo vsaj delno uredijo svoj največji problem.

KAJ PA DELAJO MLADI?

V hiši Viktorja Valpatiča je ostal samo še en sin. Kljub svoji mladosti in življenjski energiji, ki jo ima, pa vendar že premišljuje, kakšna bo njegova pot. Zaposlen je v Ljutomeru. Vsak delavnik gre zgodaj zjutraj na pot proti cesti (tako pravijo domačini asfaltni cesti, ki povezuje Razkrižje in Ljutomer) do avtobusne postaje, popoldne po končanem delu pa isto pot nazaj, le da je tokrat težja, saj pot vodi navzgor. Zimski popoldnevi so dolgi. In Franc Kardinar si je izbral konjička.

ki mu krajša čas. V lesene plošče vžiga kmečke motive, prikazuje življenje na vasi in riše podobe teh krajev. Soba je polna njegovih izdelkov. In ko smo prišli k njemu, je ravno sestavljal model jadrnice Santa Marija, ladje, ki je ponesla Kristofa Kolumba do njegovega največjega odkritja.

Zakaj se je lotil tega konjička?

»Že oče je včasih delal podobne stvari in takrat sem se navdušil. Kako prav pride ta konjiček ob dolgih zimskih popoldnevih in večerih. Sicer pa s tem nimam kakšnih večjih načrtov, saj prvič ni možnosti, drugič pa mi primanjkuje strokovnega vodstva in usmerjevanja. Da bi hodil v kakšno likovno sekcijo v Ljutomeru ali na Razkrižju, pa je predalet.

Toliko o tej dejavnosti v teh krajih?

INTENZIVNO KMETIJSTVO NI MOGOČE

Na potepu po hribovitem predelu KS Razkrižje in skozi

Franc Kardinar se v prostem času ukvarja z izdelovanjem modelov in žganjem motivov v les.

vinograde je korak zastal tudi pri hiši Martina Sodoca. Imel je ravno delavce, ki so dograjevali hlev. Že takoj na začetku se je pojavilo vprašanje, kako je sploh mogoča vzreja goveje živine, ko pa ni vode?

Martin Sodoc:

»Živinoreja je v teh predelih zelo tvegana. Kljub temu da bi prebivalci intenzivno gojili živino, pa ni osnovnih možnosti za kmetijstvo. Sam imam doma nekaj glav živine in delo je garaško. S cisternami moram voziti vodo, da lahko napajamo. Menim, da bo v teh krajih ta problem morali rešiti čimprej, saj ljudje odhajajo z zemlje, mladih ni in tako tisti, ki ostanejo, živitarimo in se poskušamo boriti, kolikor se le da.

Še dobro, da smo nekateri tako trdoživi in trmast, da vztrajamo. To je tista človeška navezanost na zemljo, ki jo pri današnji mladini pogrešamo.

Tako razmišljajo ljudje o tej zemlji. Trdo je njihovo delo. In verjetno samo še tu vedo, kaj pomeni boriti se za zemljo, kaj in kako trdo je življenje.

peljala regionalna asfaltna cesta, bi bilo v krajih krajevalne skupnosti Razkrižje zastran asfalta hudo; od 10 kilometrov cest, ki jih vzdržuje krajevalna skupnost, so uspehi asfaltirati le dolga 2. Na vprašanje, zakaj ta zaostanek, so nam v Razkrižju povedali, da sta poglavitna dva vzroka: krajevalna skupnost je dala 1.000.000, 10 dinarjev kot svoj prispevek k gradnji osnovne šole; drugo, kar zavira modernizacijo cestnega omrežja, pa je to, da ceste vodijo ne le po ravnicah, ampak tudi po pobočjih hribov, kjer je sprotno vzdrževanje veliko stane; kaj šele temeljna utrditev makadama za asfalt. Krajevalna skupnost je pred nedavnim uspela na novo trasirati 500 metrov ceste v vasi Sprinc, kjer so seveda najhuj izkazali vasi, ni sami, ki so pomagali z denarnimi prispevki in delom. Zlasti je bil aktiven Drago Škrlec. Pohvaliti ga tudi lastnike zemljišč ob cesti, ki so brezplačno prepuščili del svojih parcel. Največ svojega zemljišča sta odstopila Vlado Črešnovnjak in Miroko Pergar.

Lani pa so se izkazali tudi Safarčani, ko so gradili most na Ščavnici, saj so ves let spodnji del mostu zbrali sami. Opravili so tudi večino del. Posebej naj omenimo Petra Muršiča, ki je kljub temu, da na območju, kamor se pride čez nov most, nimajo zemlje, prispeval največ dela.

da o vodovodu niti ne govorimo

ZAPIS Z RAZGOVORA

Kdo je kriv, se sprašujejo kmetje brez zemlje in vaščani brez vode

Je mogoče življenje brez vode? Kdaj bomo vaščani v hribovitem predelu KS Razkrižje dobili vodo, ki nam ga obljubljajo že pet let? To so le nekatera vprašanja, ki so bila postavljena direktorju DO Komrad in tajniku SIS za cestno komunalno dejavnost v sredo zvečer na Razkrižju. Problem, ki potrebuje mnogo samoopovedovanja in razumevanja, kajti krivde ni moč pripisati v celoti samo eni osebi ali delovni organizaciji. Res je, da so vaščani pripravljali delati, si sami zgraditi vodovodno omrežje, res je tudi, da že dolga leta zbirajo samoprispevek (lansko leto so prenesli okrog 2 milijona dinarjev, ki sta bila zbrana v ta namen in ležita na žiroračunu). Zgodovina teh težav je dolga. Zato pa se je s projekti za ureditev vodovodnega omrežja za celotno občino. Projekti so bili narejeni, denarna sredstva so prišli zbirati. Prišlo je leto 1980 in investicije so bile zaustavljene. Pričela je birokratska pot: zbiranje dovoljenj za investicijo, lokacijska in ostala dovoljenja... in ne bi lahko naštevati.

Res pa je tudi, da bi v tem času lahko prišli z zemeljskimi deli in deli, ki ne rabijo papirjev, da bi vaščani dobili vsaj neko potrditev, da jih širša družba ni pozabila. Iskati resnico, kdo je kriv in koliko je kdo kriv, je brezpredmetno. Je pa direktor Ivo Lašič jasno povedal, da bo najkasneje junija letos tako daleč, da se bodo dela lahko pričela. Obljubil ni ničesar, previdnost je imati modrosti, samo vaščane prizadetih območij je seznanil, daleč so v DO Komrad. Vme se bo torej razjasnilo. Voda bo in prav je tako, saj, če je to potreben te dragocene tekočine, potem so to vaščani iz Globoke, Sprinca in Koprive.

Težav pa tudi v kmetijstvu ne manjka! Na območju krajevnih skupnosti Razkrižje živi 1600 prebivalcev. Čeprav jih je 390 zaposlenih v domačih organizacijah združenega dela in pri obrtnikih, 115 pa jih še hodi na delo v tujino, je kmetijstvo še vedno (in tako naj bi tudi ostalo) primarna dejavnost teh krajev. To so posebej poudarili tudi na našem razgovoru! Vprašanje pa je seveda, kako naprejš Kmetije, ki imajo vsega skupaj 1160 hektarjev zemlje, od tega je 228 hektarjev gozdov, 117 hektarjev pa je nerodovitnih površin, so zelo zaskrbljeni za svoj zemljiški sklad. Ugotavljajo namreč, da imajo vsako leto manj zemlje, saj na njihovem območju močno rasti družbeni sektor. Razumljivo je, da je ob veliki zavzetosti za kmetovanje vsa zemlja dobro obdelana. Kmetje pa bi radi obdelovali še več polj, saj delovnih moči na kmetijah ne manjka, na voljo pa imajo tudi množico kmetijskih strojev. Zavzemajo se, da bi kar največ zemlje dobili od države; če ne drugače pa vsaj v dolgoletni najem. Njihovim željam in potrebam bo morala bolj prisluhniti tudi kmetijska zemljiška skupnost.

Kaj pa, če kljub prizadevanjem delavolnih kmetje ne bodo uspeli povečati sklada svojih in najetih zemljišč? Ali naj prenehajo biti kmetje? Ali se naj zaposlijo? Ni jih malo, ki so voljni prijeti za delo v tovarni, ko bi ga je bilo dovolj za vse iskalce zaposlitve. Ker torej z zaposlitvijo slabo kaže mladim, kaj šele starim, občanom tega območja res ne preostane drugo kot da se naprejš umno kmetujejo. Preveč optimistično bi gledali na problem, ko bi trdili, da bodo v doglednem času prav vsi kmetje lahko dobili več zemlje za obdelovanje in razvijali klasično proizvodnjo (živilorodja). Torej se bo torej preusmerili! Menimo, da ne bo težko, saj na območju razkriške krajevnih skupnosti imajo nekaj izkušenj s pridelovanjem vrtnin. Vse kaže, da je prav ta proizvodnja velika možnost za male kmete, saj je moč na manjših površinah doseči visok

dohodek. Seveda pa vrtnine zahtevajo veliko ročnega dela. Predstavniki TOZD Agropod Ljutomer Jože Štumpf je na našem razgovoru številnim udeležencem predstavil njihove načrte. Posebej si prizadevajo razširiti vrtnarsko proizvodnjo prav na območju Razkrižja, saj je to zemlja kot nalašč za pridelavo vrtnin, posebej dobro uspevajo kumariče. Ljutomerska organizacija združenega dela jih je letos pripravljena odkupiti kar 500 ton, z jamčeno ceno za kilogram prvega kvaliteta razreda pa znaša kar 16,10 dinarjev. Skupni prihodek po hektarju nanese na 258.000 dinarjev.

Možnosti je seveda še več! Omenjena organizacija organizira tudi proizvodnjo ajde, prosa, bučnic, fižola, zelja, rdeče pese... Gre torej za pridelke, s katerimi je moč doseči na malih površinah primeren ostanek

vsem njihova frontna organizacija — KK SZDL s svojimi razvejanimi sekcijami. Lahko rečemo, da se možnosti za demokratsko izražanje in usklajevanje interesov — ter možnosti vplivanja na odločitve o skupnih družbenih vprašanjih zlasti v občini in tudi širših ravneh nenehno povečujejo. Občani so to gotovo začeli čutiti in lahko bi rekli, da kljub težjim gospodarskim razmeram v zadnjem obdobju v tej KS opažajo za delovanje KS vse večje zanimanje. Krajski postajajo dejansko tisti, od katerih prihajajo razne pobude in stališča na samoupravne organe, delegacije ali DPO.

Samo za primer: Pred leti ni bilo govora o kakšni združitvi zemlje med kmetovalci v tej KS. Danes pa do organov KS prihajajo s takimi pobudami sami. Trenutno najnovejša pobuda je prišla s strani kmetovalcev o us-

življenje in delo KS.

Poleg zborov občanov dobiva vse bolj osrednjo vlogo v krajevni skupnosti skupščina KS, svet pa postaja le izvršilni organ skupščine kot izvajalec sprejetih sklepov zborov in skupščine KS.

Pri oblikah osebnega izjavljanja so poleg referendumov v delovanju KS zaživele javne razprave in problemske konference. V zadnjem času smo uvažali tudi ankete, zlasti pri svetu potrošnikov.

Pri delu krajevnih samouprav sta se občanom zelo približala svet potrošnikov in poravnalni svet brez katerih si je uspešno funkcioniranje KS le težko predstavljati.

Pri delovanju delegacij si v KS prizadevajo, da bi te resnično bolje sodelovale s skupščino in svetom KS, prav tako pa tudi z zborom občanov, da bi vsa pomembnejša vprašanja iz dnev-

dohodka. S tem pa seveda ne rečemo, da se morajo zdaj prav vsi preusmeriti v pridelovanje vrtnin. Tisti kmetje, ki imajo dovolj zemlje, ustrezne hleve... je prav, da ostanejo še naprej živinorejci.

Nalog je torej veliko. Nekaterih se je že doslej dobro lotila sekcija za kmetijstvo pri krajevni konferenci SZDL. Sredina javna tribuna pa je pokazala, da se je treba še naprej dogovarjati s predstavniki kmetijske zadruge, delovne organizacije Ljutomerčan in Emone.

Krajevna samouprava v KS Razkrižje je zelo razvita, pred-

tanovitvi skupnosti mladih kmetovalcev, ki so pripravljali združiti zemljo, stroje in delo ter na ta način lažje in racionalneje gospodariti. Naloga organov KS pa je, da jim s to pobudo pomagajo prodreti in jo dejansko realizirati.

Za podobne pobude imajo krajski možnost, da jih izražajo prek raznih sekcij, ki delujejo v okviru KK SZDL in so dejansko postale široko razvejana dejavnost te frontne organizacije. In prav z aktivnim delovanjem sekcij SZDL odigrava svojo vlogo glede množičnega vključevanja občanov v družbenopolitično

nih redov skupščin SIS in DPS prišla tudi na dnevne redke zborov občanov. Tu so se v preteklosti srečevali s problemi, ker so največkrat delegatska gradiva prihajala prepozno, tako da se je kvečjemu lahko sestala le delegacija. Ta vprašanja so z novim statutom jasno opredelili.

Poseben poudarek v krajevni skupnosti pa dajemo odpiranju KS navzven, zlasti mislimo tu na sodelovanje s sosednjimi krajevnimi skupnostmi in OZD. (Štrigova — Tehnostroj — teh. pregledi).

Sosedska pomoč

Z območja krajevnih skupnosti Razkrižje prejema socialno pomoč 12 občanov. S tem pa ni rečeno, da jih je ogroženih le toliko! Ni namreč malo starih ljudi, ki sicer imajo srebro nad glavo, vendar so jih otroci zapustili (delajo v tujini), za starše pa se ne menijo. Krajevna skupnost, zlasti pa njena komisija za socialna in zdravstvena vprašanja, je pravočasno ugotovila, kje žive taki občani, in organizirala sosedsko pomoč. Pomagajo torej sosedje! Pa ne le oni, ampak tudi mladi člani Rdečega križa z osnovne šole v Šafarskem. Tudi mladinska organizacija je na tem socialnem območju našla svoje torišče dela. Vendar pa s tem problem vseh ostarelih ljudi ni povsem rešen: zlasti težjim bolnikom bo treba nekako drugače (bolj strokovno) pomagati. Se bodo svoje odgovornosti do staršev naposled zavedli tudi »prizadeti« otroci? Nekateri se jih zdaj izogibajo.

Krajevno skupnost Razkrižje so obiskali naši sodelavci: Ludvik Kováč, Branko Žunec, Albert Abraham, Dušan Loparnik in Stefan Sobočan. Slednja sta tudi pripravila to reportažo.

PISMENE INFORMACIJE

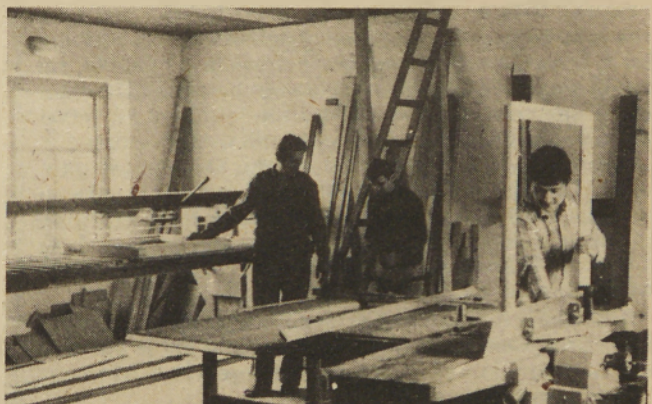
Ko so v krajevni skupnosti Razkrižje tuhtali, za kakšno obliko pisanih informacij se odločiti, so prišli do zaključka, da morajo biti sporočila kratka in jedrnat. Pri krajevni skupnosti so oblikovali informativno skupino, ki občasno izda v glavnem na štirih gosto tipkanih straneh glasilo, ki sicer nima posebnega imena. Take informacije so nazadnje izdali pred volitvami. Poleg poziva občanom, da pravočasno izpolnijo svojo državljansko obveznost, so objavili še imena predlaganih za skupščino, posredovali pa so tudi obvestilo krajanom o finančnem gospodarjenju v krajevni skupnosti. Le-ta je imela lani 2.792.382,25 dinarjev prihodkov, odhodki pa so znašali 708.006,50 dinarjev, kar pomeni, da so v novo »gospodarsko« leto prenesli 2.092.375,75 dinarjev. Večji del tega denarja (enako pa tudi letošnjih prihodkov) bodo vložili v izgradnjo vodovodnega omrežja, nekaj pa tudi za urejanje in vzdrževanje komunalnih objektov v krajevni skupnosti.

TEODOR KNEHTL IZ RAZKRIZJA

60-letna mizarska tradicija

Obrtna dejavnost v krajevni skupnosti Razkrižje je slabo razvita, saj imajo le 2 mizarska obrtnika. 2 avtokleparja, 2 gostilni, in po enega obrtnika s področja ključavničarstva, avtoličarstva, avtoprevoznitstva, mlinarstva in razreza lesa (žaga). Iz tega pregleda je razvidno, da je na območju te krajevnih skupnosti tako imenovana »deficitarna obrt« povsem izginila in deluje le »odonosna«. Besedo dajemo v narokovaj zato, ker Teodor Knehtl, ki se ukvarja z mizarstvom, meni, da še noben obrtnik na njihovem območju ni obogatel. Je pa toliko bolje, da so zdaj obrtniki v marsičem (vsaj v dajatvah) izenačeni z delavci v združenem delu. »Delati pa moramo seveda veliko več, po 16 ur dnevno, če se hočemo obdržati.« je pristavil.

Knehtlovi, ki imajo hišo in delavnico v samem središču Razkrižja, se z mizarstvom ukvarjajo že več kot 60 let. Sedanji mojster Teodor se je poklica izučil pri očetu Francu. Še živo se spominja starih časov, ki so od mojstra, njegovih pomočnikov in vajencev terjali velik fizični napor: ni bilo pač strojev,

Mizarska delavnica Teodorja Knehtla v Razkrižju se ponaša s številnimi sodobnimi stroji.

ampak le ročne žage in oblič. Povsem drugače je zdaj: Knehtlova delavnica s površino nad 120 kvadratnih metrov je ne le svetla, ampak je v njej množica mizarskih električnih ročnih in stabilnih strojev, od katerih naj omenim le univerzalni mizarski stroj (7 operacij), krožno žago, tračni brusilni stroj in tračno žago, rezkalni stroj... V primerjavi z nekdajnjim je sedanje delo igračkane. Kot dober gospodar si Teodor želi še izpopolniti mizarsko orodje in stroje, saj se na tržišču pojavljajo novi stroji, ki so še bolj produktivni. Obrtnik, zlasti pa mizar, ne sme zaostati, sicer ni več konkurenčen. To posebej velja prav za take vrste mizarske dejavnosti, s kakršno se ukvarjajo v Knehtlovi delavnici: stavbno pohištvo. Treba je strmeti za kar se da nizko proizvodno ceno in seveda za kvaliteto izdelkov, sicer lahko greš rakom žvižgat. Po tem, kar smo videli, lahko zapišemo, da prihajajo iz Knehtlove delavnice kvalitetni izdelki, zato mojstru dela ne manjka, dasiravno je glavna gradbena »sezona« mimo. Občani pač ne grade več toliko kot v preteklih letih. Sicer pa Teodor pravi, da se najbrž sušna leta ne bodo več ponovila. Se pa še prav dobro spominja težav v letih 1965—70.

Pri Knehtlovih se ponašajo s 60-letno mizarsko tradicijo. Čeprav ima sedanji mojster sodobne stroje, ni vrgel proč starih pripomočkov, ampak jih je »konzerviral«. Ko bo usposobil manjši prostor, si bo uredil neke vrste mizarski muzejček. Veseliga, ker se za oblikovanje izdelkov iz lesa zelo zanima tudi sin, ki sicer še obiskuje osnovno šolo, vendar ga posebej ne bo nagovarjal, naj postane mizar. Obrtnikov delavnik je dolg, poleg tega je treba voditi še poslovne knjige, skrbeti za delo, nabavljati okovje itd. Se sreča, da se mu ni treba mučiti z lesom, saj ga stranke ponavadi same pripeljejo.

V Knehtlovi delavnici trenutno delata poleg mojstra še en delavec in en vajenec. Teodor je doslej usposobil že 20 mizarjev, ki so se pozneje dobro uveljavili, saj so vsi napredovali in so »šefi«.

Kje je pradomovina indoevropskih jezikov?

Indoevropske jezike govori danes polovica ljudi na svetu. Od 19 najbolj razširjenih jezikov jih je kar 11 takih, ki jih jezikoslovci prištevajo med indoevropske. Mednje sodijo vsi slovanski jeziki, germanski, romanski, indoirski, baltiski, kafirski, albanški itd. vsi ti jeziki naj bi izšli iz indoevropskega prajezika. A kdo so bili ljudje, ki so govorili pradaveni jezik? Kje so živeli in kdaj? Na ta vprašanja je bilo veliko odgovorov, pravega pa do danes ne, če seveda izvajamo najnovejšo teorijo o domovini indoevropskega prajezika, ki sta jo razvila sovjetska znanstvenika Tamaz Gamkrelidze in Vjačeslav Ivanov. Strokovnjaka trdita, da sta razkrila uganko.

Pred stoletjem so nemški jezikoslovci zagovarjali teorijo, da je domovina indoevropskega prajezika ob Baltiku na Severnem morju. Druga skupina znanstvenikov je zagovarjala tezo, da je indoevropski prajezik izšel od ljudstva, ki je živelo na severnih obalah Črnega morja. V novejšem času se je tema dvema teorijama pridružila še tretja, ki seveda obe prejšnji zavrača kot nepravilni.

»Osnovna ugotovitev naših raziskav, ki se ukvarjajo z vprašanjem pradomovine Indoevropcev, je, da pradomovina ni bila ne v srednji Evropi ne v severnem predelu Črnega morja, marveč na severu Zahodne Azije, južno od Zakavkazja in severno od osrednje Mezopotamije« energično zatrjujejo že ome-

njena sovjetska znanstvenika v monografiji »Indoevropski jezik in Indoevropejci«.

Na kaj sta se strokovnjaka oprla, da sta porušila stoletne drugačne trditve?

K določitvi novega zemljepisnega položaja indoevropske pradomovine ju je gnal že najosnovnejši logični sklep. Gamkrelidze in Ivanov sta opazila, da sta območja, v katerih sta stari in že izumrli indoevropski jeziki so nekdanji »živili« skupaj na ozemlju Male Azije. Tu nekje mora biti tudi pradomovina indoevropskega jezika, ki sta jo logično sklepala.

S pomočjo posebnih znanstvenih panog glotokronologije so strokovnjaki določili časovno obdobje, ko se je enotni indoevropski jezik začel cepiti v dialekte in nato v jezikovne skupine. Ugotovili so, da je bila indoevropskega jezika še živ jezik pred okrog 6.000 leti.

Kdo so bili ljudje, ki so ga govorili? Kje so živeli? Sovjetska znanstvenika sta se nadaljnega raziskovanja lotila z zanimivo domisljico: jezik bo sam pokazal, kje je njegova domovina!

Gamkrelidze in Ivanov sta ob pomoči vseh metod in spoznanj sodobne lingvistike rekonstruirala indoevropskega jezika, potem pa sta iz rekonstruiranega prajezika sestavila tematski slovar. Pri tem sta se oprla še na arheologijo, paleobotaniko, mitologijo, antropologijo, paleozoologijo in tako dobila kar nekakšno enciklopedijo, v kateri je bilo zajeto vse znanje in vsa poimenovanja pradaevnega ljudstva. Iz jezika, ki je odraz

kulturnega razvoja ljudstva, ki ga govori, je mogoče dokaj natančno izrisati tudi razmere, v katerih ta jezik govorijo ljudstvo živi. Tako sta sovjetska strokovnjaka našla v slovarju indoevropskega jezika veliko besed za skalne stene, strmine, prepade, gore in vrhove, posebna imena za planinski hrast in še nekatere druge rastline, ki jih je najti le v goratem svetu. Veliko indoevropskih mitov govori o gorskih jezerih, hudournih rečkah in potokih. Vse to izključuje ravninske predele Srednje Evrope. Zakaj bi ljudje imeli besede za pojave, ki jih niso imeli vsak dan pred očmi? Sovjetska strokovnjaka sta odkrila tudi, da so Indoevropejci poznali leva, panterja in leoparda. To pa so živali, ki živijo le v toplejših, južnejših krajih.

Indoevropejci so imeli, kot se je izkazalo iz tematskega slovarja, visoko razvito materialno kulturo. Poznali so precej kulturnih rastlin in domačih živali, kar kaže, da so imeli dokaj razvito poljedelstvo in živinorejo. Poznali so obdelavo bakra in tudi uporaba kolesa jim ni bila tuja. Tu pa leži ključna točka sklepanja. Dosedanja spoznanja arheologov govore, da so v 4. tisočletju pred našim štetjem poznali kolo le na zemljepisno omenjenem območju, ki sega od Zakavkazja do Mezopotamije. Tu nekje so morali živeti tudi ljudje, ki so govorili indoevropski prajezik.

Preostane še eno vprašanje: Zakaj se je to staro ljudstvo razširilo, tako daleč po svetu, saj indoevropske jezike govore vse od Evrope do Indije, kot že sam naziv jezikovne grupe pove?

Sovjetska znanstvenika menita, da se je velika selitev davnega ljudstva začela zato, ker skopa zemlja v gorah ni mogla preživljati vse večjega števila pripadnikov tega ljudstva. In ker so bile plodne doline že naseljene s semitskimi ljudstvi, so morali Indoevropejci (tako jim pravimo mi, saj ne vemo, kako so se zares imenovali) na dolga potovanja po tisoče kilometrov daleč od prvotne domovine.

Antropološke študije dajejo sovjetskima znanstvenikoma prav. Njun zemljepisni selitev Indoevropcev se pokriva z antropološkim zemljevidom razprostranjenosti kavkazoidnega tipa rase.

Z LETALOM PREKO SEVERNEGA TEČAJA

Zaradi močno poledenelih kril so se morali spustiti nižje, na tri tisoč metrov, v najgostejšo meglo. Nekaj ur je trajalo to upiranje ciklonom med severnim tečajem in Kanado. Veter je premetaval letalo levo in desno. Končno

se je razčistilo. Badjukov, ki je sedel za krmilom je vzradoščen zaklical: »Zemlja!«

Nekako okoli 18. ure drugega dne poleta so preleteli Veliko medvedje jezero v Kanadi, okoli 20. ure so preleteli reko Mackenzie. Da-

leč spredaj so zagledali gorovje, katerega vrhove so zakrivali oblaki. Ponovno bi se morali dvigniti, toda zgoraj, visoko nad njimi je divjal orkan. Beljakov je predlagal, da gorovje obidejo. Čklov je naravnal letalo na desno. Bili so na višini 5500 metrov, v obrobju orkanskih oblakov. Pod sabo so videli planinske vrhove Rocky Mountainsa in živeli so v strahu, da zdaj, zdaj udarijo ob stene.

Začutili so, da jim zmanjkuje kisika, in kri v žilah, kot da jim je zavrela. Badjukov je dvignil letalo na 6000 metrov. Zadihal je zaprosil Čkalova, naj ga zamenja pri krmilu. Ves bled se je komaj privlekel do aparata s kisikom, toda tega je začelo primanjkovati. Čkalov se je odločil za tvegano: letalo je spustil nekoliko nižje in takoj so sproščeno zadihali.

Ves čas poleta se jim je dozdevalo, da trošijo preveč goriva, merilna naprava za gorivo pa je bila pokvarjena. Po 60 urah poleta so se zato odločili, da bodo ugotovili primeren kraj za pristank. Obzorje se je rdečilo in tedaj so po 62 urah poleta v daljavi zagledali vancouverko vojaško letališče. Badjukov je v nizkem letu preletel vzletišče, letališko zgradbo in hangarje. Posadka letališča je še spala, ko se je ANT-25 mehko dotaknil pristajalne steze. Merilna naprava je kazala 10.137 kilometrov.

Nekaj ur pozneje so začeli rotacijski stroji velikih časopisnih hiš bruhati iz sebe časopisne članke, ki so v naslovih poudarjali, da je človek prvič iz Evrope poletel v Ameriko preko severnega tečaja.

Sledil je triumfalni pohod Čkalova, Badjukova in Beljakova po Ameriki. Povsod so jih z navdušenjem sprejemali — naposled v New Yorku. Predsednik Roosevelt jim je poslal telegram, uvodničar v »New York Timesu« pa je svoj članek začel z besedami: »Preko tečaja je prispel odpljiv dokaz moči nove družbe«

KONEC

Umrl je 80-krat

Enkrat živiš in enkrat umreš, pravi ljudska modrost. Morda je to kdaj res bila modrost, dandanes ni več. Sodobni načini t. i. reanimacije delajo prave medicinske čudeže, saj zdravniki obujajo iz klinične smrti mnoge bolnike. Med njimi pa je nedvoumno svetovni prvak Maksim Morozov. Sovjetski strokovnjaki so ga iz žrela smrti potegnili osemdesetkrat!

Morozov je lani doživel srčni infarkt. Odpeljali so ga v moskovski institut za takojšnjo pomoč in reanimacijo, kjer so ga hitro postavili na noge. Toda že čez teden dni je Morozov v snu ponovno umrl. Elektronske naprave so povedale, da je bolnik v stanju klinične smrti, 6.000-voltni električni sunek in ročna masaža sta smrt ponovno odgnala.

Deset dni je trajala borba za njegovo življenje in zdravniki so Morozova osemdesetkrat obudili. Uspelo jim je pomiriti hudo srčno aritmijo, ki je povzročala zastoj srca in Morozov živi danes sorazmerno zdrav.

stare koprive najbolj pečejo

»Prvo, kar je pravilo: oče naj ima (ali pa tudi sam), dobre znanke med direktorji. To se sicer preganja kot večasih čarovnice, toda pogostokrat le zavoljo lepšega, da si mažemo oči. Zaposlitev se hitro dobi, če si študent in če direktorju ter delavskemu svetu v p. tje-tju, ki te študenta, pišeš vsak mesec vsaj po eno dolgo pismo o tem, kako računaš, da boš po končanem študiju (če do tega pač pride) takoj najmanj namestnik direktorja in kako boš temu ali onemu v podjetju že prvi mesec zaval vrat. Dobro je tudi, če greš v letnih počitnicah raje na potepanje po dalmatinski ali vsaj slovenski rivieri, namesto, da bi povprašal pri študentorju, če bi bilo kaj dela. S tem si boš zagotovil, da bodo tudi tvoja deca lahko na vprašanje Kaj da

Kak se do „kšefta“ pride?

očka dela odgovarjala: »Nič, v službo hodi!«

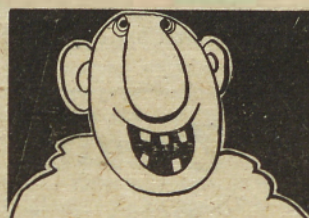
Tisti pa, ki se jim pri zaposlitvi nič kaj preveč ne mudi, naj iščejo delo preko zavodov za zaposlovanje. Zelo hvaležno se je danes zaposliti v kmetijstvu. Včasih si imel šanse, če si na veliko kritiziral našo agrarno politiko, danes to več ne vžiga, ker ti tako ali tako ljudje ne bodo verjeli. Torej se z goljijo tu nič več ne doseže, temveč samo še z dejanji. Tudi poklic šolnika je sila pridoben. Če boš pouk idejno pravilno prijel, se lahko zgodi, da ti bodo deca v jeseni nosila krompir, zelje in jabolčnik. Kako se to doseže, je dobro vprašati kakšnega starejšega praktika, pa tudi med mlajšimi je nekaj izkušenj. Se najbolje pa se je odločiti za kakšen svobodni poklic, kot je na primer tisti del trgovine, ki lahko svobodno dirigira cene. V to skupino

poklicev se najlaže pride, če po naravi nisi nagnjen k zardevanju. Boljše pa kot biti danes minister ali poslanec je iti za mesarja, kajti tako boš imel v loncu po mili volji tudi tiste kose svinine, ki jih drugače zastonj iščeš po mesnicah. Nauk za ta poklic je enostaven: prijavi se na eventuelni razpis za vajenca v mesarski stroki.

Včasih je bilo dobro, če si takšnemu, ki je imel besedo pri zaposlovanju, prinesel kakšno kokoš. To je bilo v obdobju administrativnega. Zdaj so tisti časi pozabljeni in ne poznamo nobenih podkupnin več. Najbolj se je to razpaslo v časih bože pravde, zato so si morali vsiliti zakon proti korupciji. Dandanes tu in tam za uslugo sicer komu kaj damo, toda to spada v sistem nagrajevanja po učinku. Pisalo se je leto 1970...

—hrz—

za razvedrilo

V PARKU

— Zahvaljujem se vam, v vašem mestnem parku je zares čudovito!
— Zame pa ne.
— Zakaj?
— Kot mestni čuvaj sem ponevedoma poho-dil že šest parov. Tema je, saj razumete ...

PO POROČNEM POTOVANJU

— Prijateljica si mi, zato sem toliko bolj razvedna kako je bilo na poročnem potovanju?
— Enkratno! Sele po osmih dneh sva se začela z možem pogovarjati o ločitvi.

REŠITEV

— Bi šla popoldne malo ven, v družbo?
— Raje ne. Že sama čutim zadah po čebuli, ki smo jo z govedino jedli za kosilo.
— Imam rešitev: prav na drobno zgrizi strok česna, potem zadaha po čebuli sploh ne bo nihče občutil.

PRAVA SMER

— Prav presunil si me, ko si nenadoma zavrl, skočil avta in začel brskati po cestni šču!
— Preveriti sem hotel, če je ta bližnjica, ki so mi jo svetovali, zares asfaltirana.
— Je?
— Očitno je bila. Tale strdek asfaltne mase sem našel ...

OGLASILA SE JE SIRENA

Bilo je četrtega maja, dan, ki ga ne bomo pozabili v vsej zgodovini. Na ta dan je umrl tovariš Tito. Ob 3. uri popoldne sem sedel v svoji sobi. Delal sem nemško domačo nalogo, ko naenkrat zaslišim sireno. Vedel sem, zakaj tuli sirena, vedel sem, da je tovariš Tito umrl ob 15. uri in pet minut. Spomnil sem se ga.

Tudi dopoldne v šoli smo uro srbohrvaščine namenili tovarišu Titu. Že dve leti je minilo, odkar je umrl naš predsednik. Sirena je tulila minuto, nato je utihnila in vse je bilo tiho. Tudi moja soba je bila tiha, jaz pa sem gledal v strop in premišljal o Titu. Zvečersmo gledali dnevnik po televiziji in videli smo, da je med tuljenjem sirene bil ustavljen promet.

Skoraj vsi prebivalci Jugoslavije so stali mirno in molčali. Pa tudi v Hiši cvetja je bilo vse tiho, v hiši, v kateri počiva pokojni predsednik Jugoslavije, tovariš Tito, ki ga imamo radi vsi prebivalci Jugoslavije.

Bojan Dražnik, 5. r.
OŠ Črenšovci

ZATULILE SO SIRENE

4. maja je minilo dve leti, od kar nas je zapustil naš dragi TITO. Vest o njegovi smrti se je bliskovito razširila po vsej domovini in svetu. Teško smo verjeli, da TITA lahko kdo premaga, saj je bil močnejši od vsega: od revščine, zla in sovražnika. Kadarkoli nismo vedeli naprej po poti in smo mislili, da ni izhoda, smo zmogli z njim na čelu.

Minili sta že dve leti, od kar naš TITO mirno počiva v svojem parku, ki ga je vedno ljubil. Mi pa se ga radi spominjamo. Spominjamo se ga vsak dan in smo nanj ponosni ter ga imamo neizmerno radi. Tudi sedaj, ko so nas sirene opomnile na čas, ko je zavedno nehalo biti njegovo srce, smo bili žalostni. Ponosni smo nanj! Ni bil samo predsednik, ampak tudi tovariš, prijatelj, heroj in človek, ki je imel rad nas, mlade. Še enkrat smo mu obljubili ob tuljenju sirene, da bomo stopali naprej po poti, ki nam jo je on začrtal. To je po poti, ki vodi v lepši jutri. Mi, mladi, pa se bomo učili, delali in če bo treba, bomo tudi branili našo zlato svobodo.

Tako bo TITO za nas živ in o njem bodo radi govorili vsi ljudje, ki ljubijo svobodo.

Anton KOLOŠA, 5. raz.
OŠ Dobrovnik

KRIŽEMKRAŽEM

po naših solah

UREJA JOŽE GRAJ

Kurirčkova pošta

Kurirčkova pošta je prispela k nam 29. aprila. »Osvobojeno« ozemlje je bilo pri drugi osnovni šoli. Naši pionirji so imeli težko pot, ker so jim na poti postavljali zasede. Na proslavi smo igrali, peli in deklamirali. Preden smo kurirčkovo torbo oddali, smo poslušali govor tovarišice borka. V torbo smo vložili tudi pismo s pozdravi predsedstvu SFR Jugoslavije in z obljubo, da bomo zvesti idejam tovariša Tita.

Simon Beloglavec, 2. c
OŠ Dane Šumenjak Murska Sobota

Tito mi pomeni

TITO je naš učitelj, voditelj . . . TITO mi pomeni vzor. Vedno bomo hodili po njegovi poti. Nikoli ga ne bom pozabila, ker on živi v naših srcih. TITO je in ostal bo moj učitelj.

Vedno ga bomo imeli radi. Nam, pionirjem, je povedal: „Učite se, učite se in zopet učite se!“

Miša KUZMA, 4. a
OP Edvard Kardelj M. Sobota

Spoznaval sem lepote moje ožje domovine.

Za prvomajске praznike smo odpotovali v Logarsko dolino. Z nami je bila tudi stara mama, ki si je že dolgo želela ogledati to dolino.

Peljali smo se skozi Radence. Ta kraj je turistično znamenit zaradi zdravilišča. Pot nas je vodila naprej skozi Gornjo Radgono, kjer je vsako jesen kmetijski sejem. Skozi Lenart smo prišli v Maribor, drugo največje mesto v Sloveniji in močno industrijsko središče. Peljali smo se preko Drave in po avto cesti do Celja. V Celju sem videl tovarno Aero, kjer izdelujejo potrebščine tudi za šolo. Kmalu smo zagledali reko Savinjo in se skozi Zalec, med nasadi hmelja odpeljali v Mozirje, kjer je vsako leto razstava rož. Pri Ljubnem se je cesta zožila in takoj smo vedeli, da se peljemo po soteski Savinje. Pri vходу v Logarsko dolino smo zagledali skalo z imenom Igla in presihajoči studenec. Malo globlje v dolini smo zagledali goro Olševo. Pripeljali smo se na konec ceste in peš smo se odpravili k izviru Savinje — k slapu Rinki. Čez čas smo se vrnili in se odpeljali skozi Soštanj, kjer sem videl TE Soštanj, v Titovo Velenje, kjer smo si ogledali Titov spomenik. Odpeljali smo se v Dravograd in se ob Dravi, mimo vseh HE odpeljali domov. Izlet je bil zelo lep in poučen.

Darko HORVAT, 4. a
OŠ Edvard Kardelj Murska Sobota

Čakam te, sreča

Sama stojim na vetru
brez prijateljice
in čakam tebe, izgubljena sreča,
ker bežiš z vetrom
daleč od mene.

Tako sem sama z vetrom,
a vseeno te čakam,
da vsaj enkrat okusim tvoj dan
in da bom vsaj
enkrat srečna.

Brigita JUD, 5. a
OŠ Rogašovci

Češnja v našem vrtu

Neko pomladno jutro sem šel na vrt. Opazil sem češnjo, ki je cvetela. Dehtela je in privabljala čebele k sebi. Čebele so pridno obletavale cvetove. Nabirale so cvetni prah. Na češnjo je priletel tudi majhen priček in zapel: čiv, čiv, čiv. Vedel sem, da je že pomlad.

Andrej ČEH, 2. b
OŠ Velika Polana

Rada hodim v šolo

Naša šola stoji v Stročji vasi. Imam zelo daleč od nje. Kljub temu hodim rada v šolo in se rada učim. Imam dobro tovarišico in sošolce. Med počitnicami so preplekali učilnice. Učenci moramo paziti na red in disciplino.

Suzana PRAJNER, 2. a
OŠ Stročja vas

IZBRANA RISBA: »Moje najljubše živali« — Narisal Matjaž Mesarič, 7. a OŠ Dane Šumenjak Murska Sobota.

FERDO GODINA

ko so cvetele marelice

Ukrepala sem počasi in premišljeno, da ne bi vzbudila pozornosti. Odprla sem predalček na nočni omarici, vzela nese-ser in odgrnila odejo. Počasi sem šla iz sobe, čeprav se mi je zdelo, da mi gori pod nogami. Vrnila sem se v kopalnico, kjer sem še našla svojo obleko. V naglici sem se preoblekla, počakala na ugoden trenutek, ko je bil vrvež na hodniku in neopazno zapustila stavbo.

Ven, samo ven na cesto. Odleglo mi je, ko sem imela porodnišnico za seboj. Dihala sem globoko in hitro.

Doma nisem našla ne Helene ne Katje. Samo teta Joža me je sprejela in to z grozo. Slutila je, da se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Vame je uprla svoje velike oči in zgrabil jo je bobneč kašelj.

„Kaj se je zgodilo?“ se je strgalo iz nje.

„Nič hudega ni,“ sem jo skušala pomiriti.

„Kaj ni hudega. Kje boš pa rodila?“

Kašelj jo je spet prijel kakor vedno, če se je razburila.

Zaradi kašlja se ni bilo treba naprej pogovarjati. Šla sem v sobo, prazno, mrzlo, odvratno, z žimnico na tleh. Stene gole in prazne, velik prostor odljuđen, sovražen. Notranje se je bilo treba spet privaditi na stari, a slepi tir. Kje roditi. Kaj vse se bo tu dogajalo, če ostanem? Novi ljudje bodo prihajali v stanovanje. Ali bodo dekleta kje našla vsaj babico? Razen tete Jože ni še nobena videla poroda.

Teta Joža bo v tem primeru gotovo od strahu umrla. Njen kašelj jo bo končno ugonobil.

Telesno in duševno strta sem sedla. Vedno znova in vedno drugače sem si predstavljala, kako bo v porodnišnici, ki je bila v mojih predstavah včasih vabljiva, včasih pa polna nevarnosti. Realnost mi je prinesla do sedaj samo trdoto, nikoli prijetnega presenečenja.

Obraz advokatove žene mi je bil pred očmi. Zdelo se mi je, da sem videla rože, dosti rož, a med rožami njen obraz. Okrogel obraz, na čelu temni lasje, ozke negovane obrvi in srednje velike, temne oči. Ali je bilo vse prav tako, ne vem. Samo ta prizor se mi je vtisnil od strašnega presenečenja, da se tega obraza po tolikih letih živo spominjam. Pomenil je zame nesrečo in ne samo zame, ampak tudi za otroke. Kako mi je bil grozeč v teh trenutkih. Ženske seveda ni ničesar slutila, ni bila kriva. Mogoče je bila celo sijajen človek, ampak zame je postala zmaj, pred katerim bi bežala neskončno daleč.

Nič ni pomagalo, spet sem bila na ramenih Helene, Katje in tudi Vide. Sama si nisem mogla pomagati. One so poznale mesto. Spomnila sem se tudi na Zihlerovo mami. Pravi in edini izhod pa sem videla spet v Heleni. S svojo vsemogočno vi-

harnostjo, s svojo popolno neodvisno voljo me bo nazadnje rešila.

Vendar me do daljnjega postaje moje poti ni reševala Helena, ampak je z menoj prodirala Katja.

Ta je osupnila, ko se je zvečer vrnila in me našla doma. Teta Joža ji je že v kuhinji povedala novico.

Skušala sem ji nazorno naslikati obraz advokatove žene, ki je ležala samo dve postelji levo od tiste, ki jo je sestra določila zame.

Katja me je razumela in mi dala prav.

„Tvoja bo pohiteti. Tu ne moreš roditi,“ je menila. „Na primeren kraj zaradi tuberkuloze in zaradi tete Jože, ki bo povsem ob živce.“

Heleno je pogrešala tudi Katja. Laže bi skupaj našle izhod. A Helene ne bo, ker je prepričana, da sem ostala v porodnišnici. Treba bo nekaj ukreniti brez nje, saj je Katja mogoče ne bo videla nekaj dni. Blizala se je policijska ura. V tisti noči je pre-reševala postojanko za postojanko, družino za družino, človeka za človekom, ki bi priskočil na pomoč. Skoraj vso noč sva se šepetaje pogovarjali. Teta Joža se je tisti večer s hčerama sprla. Vzrok je bila gotovo moja vrnitev. Še pred spanjem je prišla k nama v sobo potrtja Marja. Vprašala me je, če pisem, ki jih bo pisal Darko, ne bo treba nikomur pošiljati.

„Ne, Marja, ne bo.“

„In če bo,“ je popravljala Katja, „ti bom povedala. Jaz ti jih bom prinesla.“

Čeprav je bila Marja že maturantka, je bila v tem trenutku podobna otroku. Moj položaj jo je prizadel z razumevanjem, ki ga premorejo samo ženske med seboj. Katja je bila odločena, da moram drugam. Nisem ji mogla pomagati pri iskanju primernejšega mesta. Sodelovala sem lahko samo toliko, da sem ob Katjinem opisovanju razmer po družinah, ki bi me mogoče le sprejele, povedala, kam bi rajši šla in kje bi se ne počutila dobro. Noč nama je minevala v skrbnem načrtovanju in slišali sva vsak vlak, ki je drvel v noč ali prihajal v mesto. Zdelo se mi je, da vlaki vznemirjajo meščansko predmestje, skozi katero drvi in se ob tem tresejo te naše kasarniške hiše. Mogoče ti vlaki niso nikogar motili, a jaz sem jih slišala, ko sem sledila Katji, ki je iskala, brskala za rešitvijo, od katere je bilo odvisno moje življenje.

Ena izmed možnosti je bila tudi Biba. Biba je stanovala v Šiški, kjer je imela Katja svoje obveščevalno rajonsko področje. V Šiški je delala že skoraj leto in je dobro poznala ljudi in razmere.

„K Bibi bi pa šla,“ sem takoj rekla. Prepričana sem bila, da mora biti družina, v kateri je zraslo tako dekle, gotovo

primerna in bi se v njej dobro počutila. Katja je začela razmišljati o tej moji želji. Bila je mnenja, da me bo Bibina mati sprejela. Bibina starejša sestra Vera je živahna, sicer hodi z italijanskim zdravnikom, ki pa ni slab. Glede mene bi bila povsem zanesljiva, in lahko bi o meni vse vedela. Biba ima še brata, ki je bil v stari Jugoslaviji radiotelegrafist na podmornici, zdaj pa je v postojanki na Črnem vrhu pri belogardistih. Domo-v ne prihaja in prav zato, ker je pri beli gardi, bi bilo pri Bibi zame še bolj varno. Biba je sicer sekretarka rajonskega komiteja SKOJ za Šiško, a družina zaradi brata in italijanskega oficirja ni toliko izpostavljena vohlačem. Stanujejo v lastni hiši na robu Šiške, imajo lep vrt, okrog so kmetije in nadelež celo gozdovi Rožnika. To bi bilo za otroke zelo primerno.

Bibina hiša s pestro družino vred se mi je zdela kljub belogardistu in italijanskemu oficirju sprejemljiva rešitev. Dve stvari sta mi ob tem dejali voljo: Katjino mnenje o družini in Biba sama. Ne vem zakaj, ampak Biba mi je postala v hipu bližja, ko je Katja sprožila misel, da bi se preselila k njej. Neke izredne lastnosti sem odkrivala v njej, čeprav do sedaj na vse to nisem pomislila; zato sva ostali pri tem mladem dekletu, ki je živel legalno, kar bi bilo za moj položaj pri družini, ki ni imela nikogar v partizanih, posebno ugodno.

Kljub mračnim dogodkom preteklega dne sem vseeno proti jutranjim uram postala bolj vedra in zdelo se mi je, da moja prihodnost le ni tako tragična. Tudi Katja je bila mnenja, da se ji bo načrt z Bibo posrečil in da me bodo spravile v varen kotiček.

Komaj je Katja zjutraj po policijski uri odšla, se je prikazala Helena. Ni mogla strpeti, da ne bi prišla vprašat, če je moj sprejem v porodnišnici potekal v redu. Ševeda me je našla pri teti Joži. S svojo dobrotno trdoto mi je očitala, da sem ravnala napak. V porodnišnici bi morala poiskati sama našo zvezo in če zveze ne bi našla, bi lahko prepričala sestro, da me preme-sti v drugo sobo. Ugotavljala je, da napravijo hribi ljudi okorne v mišljenju. Mi, ki smo se vrnili v Ljubljano, ostajamo po njenem mnenju še vedno hribovci. Celó Vido je obtožila hribovstva. Ljubljana ti vceplja gibčnost misli in okretnost telesa, je brila norce iz naju, a se je strinjala, da zdaj, ko je s porodnišni-co konec, odidem k Bibi.

V tem je prišla tudi Vida. Prav tako kot Heleno jo je skrbelo, kako je z menoj. Vse tri smo potem presodile, da bom rodila v novem okolju še najbolj srečno, čeprav nismo vedele, če bo Biba sploh pristala, da pridem k njej. A ker drugemu mesta ni bilo, je bilo treba Bibino mater, njeno sestro Vero in odsotnost brata belogardista obdati s sončno svetlobo in top-lino, kakor smo v tistih časih vedno počeli, če nismo videli izhoda.

(Nadaljevanje prihodnjici)

dopisniki so zabeležili

SEBEBORCI

Spodbudna vest

Mladi v Sebeborcih so v tem mesecu še posebej aktivni. Do praznika dela so ob vaškem gasilskem domu uredili lično cvetlično gredo, takoj za tem pa pripravili kresovanje s pestrim kulturnim programom, ki je pritegnil mlade in starejše.

Do konca maja jih čaka še precej drugih nalog. Na pogovor bodo povabili bodoče člane mladinske organizacije in jih seznanili s statutom in nalogami, plesna skupina ALBA bo nastopila na večeri zvoka, glasbe in giba v Murski Soboti, pripravili bodo športne igre za območje celotne krajevne skupnosti, ob koncu pa še kabaret.

Simona Fartelj

Gasilsko društvo Martjanci je v zadnjih dveh letih posvetilo posebno pozornost povečanju števila članov. Zdaj jih je že 114. Ob dveh moških desetinah imajo mladinsko in dve pionirski desetini.

Po uspešno opravljenem izpitu se je v gasilске vrste vključilo kar 31 mladincev in mladink, pionirk in pionirjev. Vidimo jih na posnetku.

Viktor Pintarič

MURSKI ČRNCI

Ugodna ocena in nove naloge

Na zboru občanov, minuli teden, so v Murskih Črncih ugodno ocenili delo pri komunalnem urejanju vasi in okolice ter se hkrati dogovorili za prihodnje naloge. Najprej bi radi asfaltirali del ceste do pokopališča, navozili gramoza na poljske poti in poskrbeli za čiščenje potoka Mokoš. Precej bodo naredili sami z delom in zbiranjem sredstev, vsaj malo pa bi moralo pomagati Gradbeno podjetje Temelj Cankova, ki pri odvažanju gramoza dela na cesti precej škodo.

F. K.

Ivan Zver iz Lipe je že tri leta vaški kurir. Ob pismenih vabilih mora pogosto zabobnati. Ljudi je treba opozoriti na to in ono. Ob prazniku dela jih je opozoril tudi na proslavo in kresovanje. Oboje je pripravila OO ZSMS v domači vasi.

S. Prša

Več mladih v MDA

V OO ZSMS Tropovci je mladinka Danica Gašpar, ki je že bila v brigadi, pripravila kratko predavanje o življenju in delu brigadirjev. Doživeto je opisala njihov delovni dan in poudarila, da se domov ne vrneš samo z žulji na rokah, kot mislijo nekateri, temveč si poln lepih spominov in prijetnih občutkov, saj se v brigadi zares občuti tisto pravo prijateljsko vzdušje, bratstvo in enotnost med narodi, kar pa je prav gotovo ena najvažnejših pridobitev za mlade.

Tako predavanje za mlade ni samo zanimivo, temveč v mnogih prebudi željo, da bi tudi sami spoznali življenje v brigadi in se jih tako več odloči za odhod v MDA.

JOŽICA ŠTEVANEČ

GRADIŠČE V SLOVENSKIH GORICAH

Šahovski turnir

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Lenart je ob občinskem prazniku pripravila tudi hitropotezni šahovski turnir, na katerem je sodelovalo, poleg ženske, še šest moških ekip. Pomerili so se v Gradišču. Prvo mesto je osvojila ekipa Centrovoda iz Lenarta, drugo šahovsko društvo Gradišče in tretje prva ekipa iz Lenarta.

Udeleženci so bili navdušeni, zato upajo, da se bodo na podobnih turnirjih srečali tudi ob drugih priložnostih.

J. Lorber

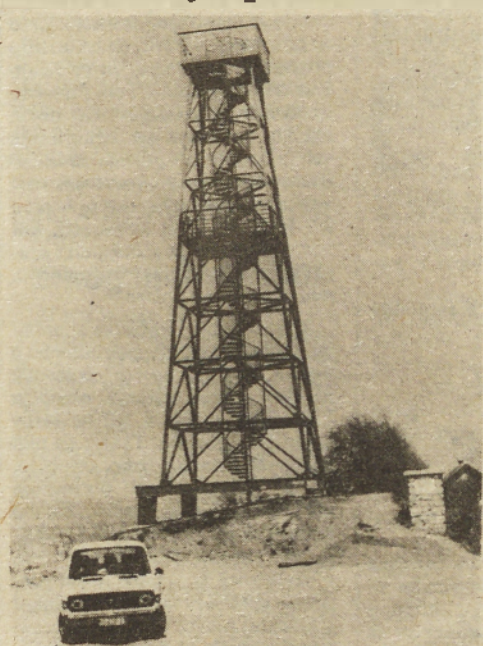
OREHOVCI

Sodobna zbiralnica mleka

V Orehovcih v radgonski občini bodo lahko v prihodnje očitno zbrali precej več mleka kot doslej. Kmetijska zadruga Gornja Radgona se je namreč odločila, da bo primerno uredila stari gasilski dom in ga opremila s sodobnimi hladilnimi napravami. Ko bodo dela končali, bodo lahko živinorejci prodajali tudi mleko od večerne molže.

L. K.

Srečanje planincev

Letošnje drugo srečanje pomurskih planincev bo 30. maja na izletniški točki na Zavruhu v občini Lenart. Srečanje bodo pripravili člani Planinskega društva Lenart; udeležili se ga bodo planinci iz Murske Sobotice, Lendave, Ljutomerja, Gornje Radgone in planinci gostitelji.

Ob tej priložnosti bo turistično društvo Zavruh predalo namenu novi razgledni stolp, ki je poimenovan po generalu Rudolфу Maistru-Vojanovu. Stolp je izdelalo industrijsko podjetje Klemos iz Lenarta. Sedanji novi stolp je zamenjal lesenega, ki je bil za nekaj metrov višji.

Na sliki: novi kovinski stolp na Zavruhu.

L. KRAMBERGER

MARKOVCI

Zbiralna akcija in urejanje okolja

Odbor RK Čepinci je ob sodelovanju učencev COŠ Markovci pozval vaščane Čepince in Markovce, naj sodelujejo pri zbiranju starega železa za Dinos. Mladi in starejši so se prizadevali lotiti dela. Učenci pa medtem zbirajo odpadli papir, ki ga skladiščijo v šoli. Izkupiček je v celoti namenjen za šolske izlete in šolo v naravi.

V mesecu čistoče so mladi in s arejši očistili tudi okolico in notranost markovske šole in ceste do nje, ob tem pa namestili ob stavbi in igrišču več klopi.

Med nalogami odbora RK krajevne skupnosti za ta mesec pa naj omenimo še vključevanje učencev prvih razredov v to humano organizacijo. D. Jakič

Pokazali so kaj zmorejo

Dijaki in profesorji Srednje družboslovne ekonomske šole Murska Soba so sedmega maja v klubu mladih v občinskem središču z zanimanjem prisluhnili dijakom centra, ki se ukvarjajo s pisanjem pesmi, novel in spisov, ob tem pa še tistim, ki se navdušujejo za glasbeno dejavnost.

Svoja dela je predstavil pet dijakov: Srečko Kalamar, Franc Cigan, Sonja Kuzmič, Inge Hertl in Zdenka Mardžetko. Skupina Presenečenja je zapela dve pesmi, za kateri je besedilo in glasbo napisala dijakinja Danica Grah.

Dijaki so se potrudili, profesor Jože Vogrinec pa, ob pomoči osnovne mladinske organizacije, tudi.

Cvetka Weindorfer

KOBILJE

Pogozdovanje

Na območju Kobilja mladi in starejši, skupaj z gozdarji, posvečajo veliko pozornosti pogozdovanju na posekah. Letos so posadili mnogo sadik, predvsem iglavcev. Učenci osnovne šole „Edvard Kardelj“ so pridno prišli za delo, pomagali pa so jim tudi člani nogometnega kluba in drugi vaščani.

Z delom si tako zagotavljajo denar za poučne izlete in druge koristne namene.

K. Ščavničar

ČEPINCI

Uredili okolico zadružnega doma

V Čepincih so se dogovorili, da bodo še ta mesec, v skrbni za lepše okolje, uredili okolico zadružnega doma, ki je precej zanemarjena. Pri delu bodo, poleg ostalih vaščanov, prizadevno sodelovali tudi člani športnega društva.

D. J.

NOVO ZA KMETIJSTVO IZ PROIZVODNEGA PROGRAMA CEVOVODA

Prevozna sušilnica SP za sušenje zrnatih plodov – prvi tovrsten izdelek v Jugoslaviji

Delovna organizacija Cevovod se je razvila iz mestnega ključavničarskega podjetja Maribor, ki se je ukvarjala z montažo centralnih kurjav in vodovoda, v letih 1947–48. Ker pa je pri teh delih nastal višek delovne sile, so začeli z izdelovanjem določenih montažnih elementov za potrebe vodovodnih instalacij in centralnih kurjav delavnicah. S tem so nastale skupine, ki so sčasoma začele izdelovati tudi izdelke, ki niso bili montažnega značaja. Tako je vzporedno z montažno storitvijo rasla tudi dejavnost, ki je izdelke prodajala. Prvi takšni izdelki so bili: ročne blagajne, hladilnice, omarice itd. Prav tako so se razvijale tudi ostale službe za pripravo dela, konstrukcije, prodajo, nabavo itd. V zadnjem času je proizvodna dejavnost narasla do te mere, da niti po dohodku in zaposlenih ne zaostaja za montažno dejavnostjo. Nastala sta dva tozda – Proizvodnja in Montaža. Vzajemno s tem pa tudi skupne službe. Zaposlenih je od 650–700 od tega 180 v tozdu Proizvodnja.

Prva jugoslovanska prevozna sušilnica, proizvod Cevovoda, narejena v rekordno kratkem času. Rabila bo za potrebe posameznih kmetov in vaških skupnosti. Enaka sušilnica s popolno avtomatizacijo pa bo rabila za potrebe raznih inštitutov in gospodarstev za semenske žitarice. S tem proizvodom so sposobni v Cevovodu zadovoljiti potrebe jugoslovanskega tržišča

se zmogljivost sušilnice povečuje od 1 t/h za koruzo na 2,5–3 t/h za pšenico.

Poseben poudarek so strokovnjaki Cevovoda namenili peči, ki je konstruirana tako, da omogoča direktno ali indirektno sušenje. Direktno sušimo namreč zrnje za kremo, medtem ko pa z indirektnim sušenjem sušimo semenske žitarice in žitarice za prehrano ljudi.

Tudi pri izboljšavah stabilnih sušilnic strokovnjaki Cevovoda nimajo križem rok, saj so ob sodelovanju s celjskim Emom projektirali peči razen na tekoča in plinasta tudi na trda goriva.

Kot je povedal Anton Bizjak, projektant sušilnice tehnike, je Cevovod z leti in izkušnjami tako

pridobil na kvaliteti izdelave sušilnic, da jih sedaj celo izvažajo v ZRN, v bližnji prihodnosti pa še v Grčijo. Posebej je treba poudariti, da so vsi deli in ta mobilna sušilnica domači in da bodo s tem v Cevovodu prihranili kup denarja, ki bi bile potrebne za uvoz določenih delov oziroma sušilnic v celoti. Ker je ta novi izdelek prvi v Jugoslaviji in namenjen predvsem individualnim kmetijskim proizvajalcem (tudi cena bo temu primerna), upajo, da se bodo z njim uveljavili. Zato je ta prevozna sušilnica ta čas tudi razstavljena na novosadskem kmetijskem sejmu. Razstavljena pa bo tudi na kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni avgusta letos. Med ohema sejmoma pa bo na razpolago eni izmed kmetijskih zadrug.

Velik delež za to delovno zmago je potrebno pripisati odličnemu sodelovanju med projektanti in delavci iz neposredne proizvodnje. Ti so, predvsem vodilni monter sušilne tehnike Nedeljko Hajdin, s svojimi predlogi in inovacijami ogromno prispevali pri izboljšavah. Delali so z velikim veseljem, saj so se zavedali, da je vsak pameten predlog upoštevan in tudi nodelje jim včasih ni

bilo težko žrtvovati, samo da bi bila naloga, ki so si jo skupaj z projektanti zadali, čimbolje izvršena.

Kot je na koncu pogovora poudaril Slaviša Vasič, je ta nov proizvod Cevovoda, prevozna sušilnica, rezultat dobrega sodelovanja in timskega dela med projektanti, konstruktorji in delavci z neposredne proizvodnje. Vložnega je bilo ogromno truda in dela, vsi pa so zelo veseli te delovne zmage.

8.C – GPS

62000 MARIBOR, MELJSKI DOL 1

Visoke ocene za doma vzrejene plemenjake

Strokovnjaki visokošolske TOZD za živalorejo pri Biotehnični fakulteti v Ljubljani Kmetijskega inštituta v Ljubljani in živalorejsko veterinarskih zavodov Slovenije so ocenili 25 plemenjskih bikov Živalorejsko veterinarskega zavoda v M. Soboti in 35 bikov namenjenih osemenjevanju na ŽVZ v Ptuj.

Živalorejsko veterinarska zavoda v M. Soboti in Ptuju zagotavljata seme za 110.000 krav svetloislaste — simentalke pasne v Sloveniji. V Sloveniji ob simentalci pasni redimo še 80.000 glav rjavega goveda in 30.000 križancev.

V M. Soboti so mladi ocenjeni biki na licenciranju »poželi« visoke ocene. Slednje je posebej pomembno zato, ker je generacija bikov, ki je uspešno prestala ocenjevanje vzrejena doma. Petinpetdeset ocenjenih bikov iz obeh živalorejskih zavodov v M. Soboti in Ptuj bo zagotovilo seme za

oploditev 110 tisoč krav svetloislaste pasne v Sloveniji. Na licenciranju so rejcem podelili tudi kataloge, ki vsebujejo podatke o poreklu, informacije o kakovosti zaroda, kot tudi podatke o dosežanju izkoriščanju bikov. Selekcijske službe namreč sproti zbirajo podatke o kakovosti zaroda na vseh območjih Slovenije, kjer redijo lisasto govedo.

Informacije o dednih lastnostih, ki vplivajo na mlečnost in prirast mesa so še kako pomembne, saj predstavljajo osnovna izhodišča za usmeritev govedoreje. Iz podatkov je moč zaslediti, da se je starosna struktura bikov spremenila tako, da prevladujejo mlajši doma vzgojeni biki. Letos je med plemenjsko čredo le še osem plemenjakov tujega izvora.

K slednjemu so nedvomno pripomogla tudi novo zgrajena stojišča v M. Soboti, ki so omogočila, da se bo vključevanje mladih doma vzrejenih bikov v prihodnje še povečalo.

Boris Hegeduš

Sovlagali bodo v proizvodnjo hrane

Predstavniki IS skupščina mesta Ljubljane so pred dnevi podpisali samoupravni sporazum o sofinanciranju proizvodnje hrane za zagotavljanje blagovnih rezerv mesta Ljubljana.

Po sporazumu med Kmetijskim kombinatom Radgona oziroma TOZD FARMA BEKONOV BO MESTO Ljubljana zagotovila za rekonstrukcijo farne prašičev v Podgradu pri G. Radgoni 4 milijone dinarjev brezobrestnega posojila za čas desetih let. Rejci prašičev so se obvezali, da bodo sredstva po preteku pogodbe vrnili v enkratnem znesku s tem, da bodo za potrebe blagovnih rezerv deset let dobavljali 500 živih prašičev letno.

Slednje bodo dobavljali 6 odstotkov ceneje od polne lastne cene, ki po dogovoru ne bo smela biti višja od tržne cene. Po dogovoru pa bodo rejci prašičev Kmetijskega kombinata Radgona morali izpolniti tudi sprejete obveze pokrivanja prehrabnih potreb mesta Ljubljana, za katere so se obvezali že z dogovorom sklenjenim s Samoupravo interesno skupnostjo za preskrbo mesta Ljubljana. Pogodba je že veljavna od časa, ko so jo podpisali.

B. H.

TURNIŠČE: cene pujskov

Po dolgem času je bila vendarle ponudba pujskov na turniščem sejmišču večja od povpraševanja. Tako so rejci pretekli četrtek (13. maja) pripeljali na sejmišče 166 pujskov, prodali pa so jih okrog 100. Zaradi večje ponudbe je tudi nekoliko padla cena, in sicer se je gibala od 3.500,00 do 4.500,00 dinarjev za par pujskov.

NEZADOVOLJNI Z VETERINARJI

Kot smo slišali na seji upravnega odbora temeljne zadrugne organizacije Murska Sobotica, so kmetje, ki imajo organizirano tržno proizvodnjo, nezadovoljni z veterinarsko službo Veterinarskega zavoda v Murski Soboti. Rečeno je bilo, da se veterinarji ne oglašajo redno in tudi svojega obiska in ukrepov ne zapišejo v »veterinarske« knjige, ki so nastavljene pri kooperantih. Še več: veterinarja težko dobiš na grunt, četudi ga posebej pokličeš. To nezadovoljstvo kmetov in kmetijske zadruge Panonka je pripeljalo do ideje, da bi zadruga obiskovala svojo veterinarsko službo, saj bi potem — tako so ugotavljali — bile veterinarske storitve bolj redne. Toda kaže, da z zamisljijo ne bo nič. Nikjer v

Sloveniji menda nimajo v zadrugah posebne veterinarske službe. Pravbi torej bilo, da bi se tudi v murskosoboški občini predstavniki zadrug in veterinarskega zavoda čimprej sesli na temeljit pogovor in uredili svoje obveznosti, kajti trenutno stanje je po izjavah prizadetih kmetov zares nevzdržno. Nekateri (bolj iznajdljivi) kmetje si zdaj pomagajo sami: cepijo živali in opravljajo druge »veterinarske storitve«, vprašanje pa je seveda, če je to pravilna rešitev. Zadruga menda plačuje veterinarskemu zavodu precej denarja, zato upravičeno terjaa, da veterinarji opravljajo svoje delo tako kot je dogovorjeno in plačano.

S. S.

GRENKKA IZKUŠNJA IZ LIPE

V murskosoboški občini so v zadnjih letih precej storili, da bi kmetijstvo kot prednostna panoga dobila še neustreznejše mesto. Zato so bile napete vse sile, da izkoristijo pogoje, ki jih imajo, in pridelajo čim več hrane doma. Tudi finančno spodbujanje uredničenja novih naložb, predvsem pa melioriranje večjih kmetijskih površin za intenzivno rastlinsko proizvodnjo, sodi v ta okvir. Spričo tega so se že pred leti lotili obsežnih komasacij, kot npr. v Bogojini in v nekaterih drugih predelih ravninskega območja murskosoboške občine.

Tako so zbori občinske skupščine sredi leta 1979 sprejeli odločbo o uvedbi komasacijskega postopka na delu komasacijskega območja Lipa, kjer je šlo za 462 hektarov kmetijskih površin. Takrat so tudi imenovali komasacijsko komisijo, ki je dobila vlogo občinskega upravnega organa, samo izvedbo komasacij pa so prepustili Geodetskemu zavodu SRS. S sklenjeno pogodbo sta si stroške delila geodetska uprava in sklad za skladnejši regionalni razvoj SRS, za melioracijska opravila pa predvsem kmetijska zemljiška skupnost. Ob tem velja omeniti, da gre za prvo tovrstno komasacijo v občini, ki posega na celotno komasacijsko območje, kar pomeni, da omenjena komisija ni imela ustreznih izkušenj na tem področju.

Ceprav so že v samih pripravah na izvedbo postopka zagotovili z zakonom predpisano večino glasov komasacijskih udeležencev v Lipi, in sicer 75 odstotkov ali 346 od 462 hektarov zemlje, so se že kmalu začele pojavljati težave. Delavcem geodetskega zavoda je skupnica največjih nasprotnikov komasacij onemogočala nadaljnje delo, odklanjala pa je tudi vsakršne možnosti za obojestranski dialog. Sprožili so med drugim tudi upravni

spor pri Vrhovnem sodišču SRS, ki pa je bil odklonjen kot neutemeljen. Navzlic dobro opravljeni politični akciji, ki je šla prek občinske konference socialistične zveze, da bi v Lipi na posebnem sestanku zgladili morebitne sporne zadeve, pa se duhovi vendarle niso pomirili. Še vedno je namreč prihajalo tudi do fizičnega odpora peščica nezadovoljnejšev, zato so morali v zadevo poseči organi milice. Velika večina kmetovalcev v Lipi je dodeljeno posest prevzela, nekaj pa jih je tudi nadalje obdelovalo prejšnje parcele novih lastnikov. Zapleti in problemi pa so se na ta način nadaljevali, saj so si posamezniki preoral setve, sprožale pa so se tudi tožbe za motenje posesti.

Kljub ogromnim naporom subjektivnih sil v občini se sporne zadeve še vedno vlečejo vse do danes, kar pripisujejo tudi prepočasnemu reševanju pritožb, ki so bile naslovljene na upravne in pravosodne organe. Očitno zadeva glede komasacijskih del v Lipi traja že nekoliko predolgo, kajti še vedno ni videti pravega izhoda. Poleg tega je politična klima v kraju dokaj neugodna, kar povzroča dodatno kaljenje dobrih medsebojnih odnosov med kmetovalci. Glede časne posesti se namreč še vedno lomijo koplja, posledica pa je okrog 15 hektarov neobdelanih kmetijskih površin (po navedbah pritožnikov celo 50 hektarov), kar povzroča veliko družbeno škodo.

Na zadnji seji predsedstva OK SZDL v Murski Soboti pa se je pokazalo, da komasacijska komisija,

ki ji je bila zaupana zelo odgovorna naloga, za zdaj še ni mogla dati jasnih odgovorov na vsa konkretna vprašanja. To dokazuje, da je bil pristop nosilcev komasacijskega procesa, to je občinske komasacijske komisije in kmetijsko-zemljiške skupnosti, v določeni meri pomanjkljiv, sicer ne bi naknadno ugotovi-

vili, da je šlo v 15 primerih za upravičene pritožbe kmetov. Ob ugodni oceni opravljene politične akcije pa je predsedstvo OK SZDL sprejelo sklep, po katerem zahtevajo od vseh odgovornih dejavnikov, da energično pristopijo k dokončni rešitvi problema komasacij v Lipi.

Milan Jerše

Prazna pitališča

Tako imenovani tekačev oziroma pujskov za nadaljnjo rejo vse bolj primanjkuje, zato se nemalokrat zgodi, da kmetje, ki kooperirajo z zadrugami, po več mesecev ne morejo napolniti hlevov. Zaradi tega se seveda pojavlja velik izpad v skupni proizvodnji, to pa ima za posledico tudi precej slabši dohodek od načrtovanega. Ne nazadnje kmet, ki je vložil v svoj lastni ali skupni hlev kup denarja, se počuti sila neprijetno, ko mora gledati prazen hlev.

Opisano stanje se pojavlja v vseh pomurskih občinah. V posameznih zadrugah si bodo torej morali veliko bolj prizadevati za razna proizvodnje tekačev oziroma pujskov, saj je očitno, da trenutno neskladje nikamor ne vodi. Rešitev tudi ni v nakupu tekačev iz izven pomurskih območij, saj je taka nabava povezana z velikimi stroški prevoza.

Kljub temu, da vlada v Pomurju veliko povpraševanje po pujskih, da so v ne malo primerih prisiljeni za nekaj časa zapreti hleve, pa je pomurska kmetijska organizacija menda prodala nekemu kupcu kar 4.000 tekačev, in to po ceni, ki ni realna. Prodajalec in kupec sta se boveda dogovorila za tedaj veljavno ceno za kilogram, da sicer je bilo povsem logično pričakovati, da bo pozneje (v času dobavljanja) cena tekačem porasla. Tako ravnanje seveda ni pravilno, saj je med kmete, ki v svojih pitališčih čakajo na tekače, vneslo val ogorčenja. Potolaziti jih namreč ni moč, da je do kupčije s pujski prišlo zaradi tega, ker bo kmetijsko-proizvodna organizacija (z njo vred pa tudi kmetje) imela veliko koristi pozneje, saj bo kupec pujskov hkrati stalen kupec mesnin in drugih izdelkov.

S. S.

UNIOR z reče

kovaška industrija

UNIOR — kovaška industrija Zreče vabi k sodelovanju večje število novih sodelavcev za naslednje delovne naloge:

— kovaška pomožna dela

z možnostjo priučitve za

— utopnega kovača

Nudimo ustrezne osebne dohodke, ki se gibljejo od 11.000 do 13.000 din za delavce novince oz. kovaške pomagace in od 14.000 do 20.000 din za utopne kovače. Osebni dohodki so močno odvisni od vloženega dela.

Za delavce imamo urejene ustrezne samske sobe s sanitarijami in kopalnicami.

Ker gre za delo v težjih delovnih pogojih morajo kandidati biti stari najmanj 18 let. Prednost pri zaposlitvi imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom.

Vabimo vse, ki so pripravljeni delati na zahtevnih kovaških delih, da pošljejo pismene vloge na naslov UNIOR — kovaška industrija Zreče. Povabili vas bomo na razgovor, kjer se bomo podrobneje pogovorili o vseh pogojih.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LENDA VA

razpisuje

skladno s Pravilnikom o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj, s katerimi razpolaga Enota za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu

V. natečaj

za pridobitev — dodelitev stanovanj, zgrajenih iz sredstev družbene pomoči

— v stanovanjskem bloku v Mlinski ulici naslednja stanovanja:

- 1 garsonjero
- 2 enosobni stanovanji
- 7 dvosobnih manjših stanovanj
- 2 dvosobni večji stanovanji

Za pridobitev stanovanj, zgrajenih iz sredstev solidarnosti so upravičeni občani z nižjimi osebnimi dohodki, stari ljudje, upokojenci, invalidi ter borci NOV, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da prosilec ali njegov družinski član ni lastnik ali solastnik stanovanjske hiše ali stanovanja,
- da prosilec ali njegov družinski član ni lastnik vinske kleti, primerne za stanovanje, vikenda ali primernega vseljivega stanovanja,
- da prosilec stanovanja ni imel primerno rešenega stanovanjskega vprašanja,
- da dohodki prosilca oziroma njegovega gospodinjstva ne presegajo 6.135. — din mesečno na člana gospodinjstva,
- da si prosilec ne more rešiti stanovanjskega vprašanja pri svoji OZD ali bližnjih sorodnikih (zakonec, starši, otroci), ki so lastniki stanovanja, ki presega stanovanjske normative v občini Lendava,
- da prosilec pred vselitvijo v stanovanje plača obvezno lastno udeležbo po merilih družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva.

Prosilci za stanovanje morajo k svoji prošnji priložiti:

- potrdilo o premoženjskem stanju,
- potrdilo o dohodku prosilca in članov njegovega gospodinjstva za leto 1981,
- potrdilo o številu članov gospodinjstva,
- potrdilo o stalnem bivališču.

Prosilci vložijo prošnje v 30 dneh, od dneva objave pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Lendava, Partizanska ulica 52, kjer lahko dvignejo tudi vse potrebne obrazce.

KOMUNALNA SKUPNOST OBČINE LENDA VA

Odbor za urejanje in opremljanje stavbnih zemljišč

razpisuje

na podlagi 3., 34. in 43. člena Zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77) in 16. člena Odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Lendava (Ur. objave, št. 24/79)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnih zemljišč, namenjenih za individualno gradnjo v skladu z lokacijsko dokumentacijo, ki jo je izdelal Zavod za urbanizem Maribor za k. o. Velika Polana:

1. Parc. št. 3737/1 v izmeri 10,67 a za izključno ceno 74.690. — din za odškodnino pravice uporabe
2. Parc. št. 3738/1 v izmeri 7,56 a za izključno ceno 52.920. — din za odškodnino pravice uporabe
3. Parc. št. 3738/2 v izmeri 7,32 a za izključno ceno 51.240. — din za odškodnino pravice uporabe
4. Parc. št. 3738/3 v izmeri 12,83 a za izključno ceno 89.810. — din za odškodnino pravice uporabe
5. Parc. št. 3738/4 v izmeri 8,16 a za izključno ceno 57.120. — din za odškodnino pravice uporabe
6. Parc. št. 3739/1 v izmeri 9,66 a za izključno ceno 67.620. — din za odškodnino pravice uporabe
7. Parc. št. 3739/2 v izmeri 8,30 a za izključno ceno 58.100. — din za odškodnino pravice uporabe
8. Parc. št. 3739/3 v izmeri 8,27 a za izključno ceno 57.890. — din za odškodnino pravice uporabe
9. Parc. št. 3739/4 v izmeri 9,86 a za izključno ceno 69.020. — din za odškodnino pravice uporabe

Vse navedene parcele ležijo v k. o. Velika Polana.

Kupci stavbnih zemljišč plačajo za ureditev komunalnih objektov (vodovod in nizkonapetostno električno omrežje) 40.000,00 din, po parceli.

Pogoji natečaja:

1. Natečaj je usten in se ga lahko udeležijo zainteresirani osebno ali po zastopniku s pismenim pooblastilom in bo v nedeljo, 6. junija 1982 ob 9. uri v prostorih Krajevnega urada Velika Polana.
2. Udeleženci morajo 1 uro pred pričetkom natečaja plačati varščino v višini 10 % od izključne cene.
3. Rok za začetek gradnje na pridobljeni parceli je eno leto od sklenitve pogodbe o dodelitvi zemljišča v uporabo.
4. Najugodnejši ponudnik mora plačati odškodnino za pravico uporabe in komunalno urejenost v 30 dneh po podpisu kupne pogodbe.
5. Stavbno zemljišče bo oddano najugodnejšemu ponudniku. Ponudnik je lahko pravna oseba ali občan.
6. Stroški javnega natečaja bremenijo koristnika zemljišča.
7. Kupci oz. investitorji lahko pristopijo h gradnji stanovanjske hiše pod pogoji, ki so določeni v lokacijski dokumentaciji, ki jo je izdelal Zavod za urbanizem Maribor.
8. Investitorji si lahko zemljišče ogledajo na kraju samem, podrobnejše informacije pa daje strokovna služba Komunalne skupnosti občine Lendava, Partizanska 52.

ABC POMURKA KZ „Ljutomer-Križevci“ TZO „KLAS“ Križevci pri Ljutomeru

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Traktor URSUS 355 (novi) z izključno ceno 300.000. — din
2. Tovorni avto TAM 5000 z izključno ceno 80.000. — din
3. Traktorska kabina (nova) z izključno ceno 18.000. — din
4. Več dozatorjev za gnojila s pogonskim mehanizmom za medvrstne kultivatorje
5. Hladilniki za mleko

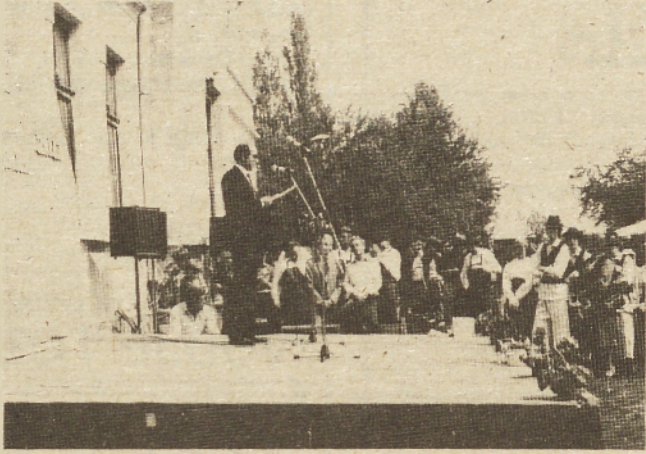
Licitacija bo v nedeljo, 23. 5. 1982, ob 9. uri na dvorišču skladišča v Klučarovcih. Interesenti bodo morali pred pričetkom licitacije položiti kavcijo v višini 10% od izključne cene.

OB 25-LETNICI ROKOMETA V POMURJU

Prisrčna slovesnost v Veliki Polani

V okviru praznovanja 25-letnice organiziranega rokometnega delovanja v Pomurju je bila osrednja slovesnost preteklo nedeljo v Veliki Polani. Prisostvovali pa so ji številni rokometni delavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Udeležence slovesnosti je najprej v imenu krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij Velike Polane pozdravil Pavel Berden, zatem pa je v imenu družbenopolitičnih organizacij Pomurja spregovorila podpredsednica PMS SZDL Marija Zver. Med drugim je poudarila, da si moramo prizadevati za nadaljnje podružbljanje telesne kulture tako na področju športne rekreacije kot vrhunskega športa. »Pomembne rezultate smo dosegli na področju razvoja množičnosti in v zavesti ljudi je čedalje bolj prisotno mnenje, da je rekreacija tista dejavnost, ki prispeva k zdravju in smotrni izkoriščanju prostega časa. K temu je veliko prispevala tudi rokometna organizacija. Na koncu svojega nagovora je Marija Zver čestitala rokometni organizaciji ob visokem jubileju. O razvoju poletne rokometne igre v Pomurju v zadnjih 25-letih pa je govoril predsednik pomurske rokometne zveze Marko Genda. Posebej je opisal začetke delovanja rokometne organizacije v Pomurju, hkrati pa opozoril na številne dosežke na področju rokometnega v zadnjih petindvajsetih letih. Pred polnopravnim de-

setletjem so začeli igrati rokomet v športnem aktivu soboške gimnazije ŠAG, ki je bilo prvo šolsko športno društvo v državi.

Od takrat pa do danes so različne pomurske moške in ženske ekipe nastopale v slovenski in celo v drugi zvezni ligi. V tem času se je primerno razvilo mednarodno sodelovanje, zgrajena so bila številna asfaltna igrišča in usposobljeni strokovni kadri. Na slovesnosti v Veliki Polani so pripravili tudi krajši kulturni program, v katerem so sodelovali folklorna skupina, tamburaški orkester in polanski oktet. Ob tej priložnosti so tudi pripravili razstavo fotografij o razvoju rokometnega v Pomurju ter zaslužnim rokometnim delavcem Pomurja po-

delili plakete. Te so prejeli: Evgen Titan, Peter Šraj, Vlado Roškar in Franc Klemenčič iz soboške občine, Martin Hajdinjak, Terezija Donko in Jože Vugrinec iz lendavske občine ter Irena Pevec in Tone Pevec iz radgonske občine.

Po končanem slavu sta bili v Veliki Polani rokometni srečanja med ženskima ekipama Olimpije iz Ljubljane in reprezentanco Pomurja, ki se je končalo z zmago Ljubljancank 39:18 ter veteranov Poleta in Radgone, ki se je končalo z zmago Radgone 19:18. Preteklo nedeljo je bil torej v Veliki Polani pravi rokometni praznik.

Feri Maučec

NAMIZNI TENIS — 1. ZVEZNA LIGA

VISOKA PORAZA PO PRIČAKOVANJU

Gostovanje Sobočanov pri državnih prvakih Spartaku iz Subotice ter ekipi Vojvodine iz Novoga Sada se je po pričakovanju končalo z dvema visokima porazoma. Sobočani so tokrat dali priložnost igranja svojima najboljšima mladima igralcema Močanu in Kovaču, ki sta s svojo igro in pristopom popolnoma zadovoljila in dala vedeti strokovnemu vodstvu kluba, da ju je treba v nadaljevanju čimveč vključevati v tekme zvezne lige, ker bosta le na ta način dobila čimveč znanja in rutine za tekmovalno v drugi zvezni ligi. V naslednjem kolu igrajo doma z ekipama Olimpije in Vjesnika.

Rezultati: VOJVODINA—SOBOTA 9:0 (Subotin—Varga 2:0; Janković—Kovač 2:0; Koljaja D.—Močan 2:1; Janković—Varga 2:0; Koljaja G.—Močan 2:0; Koljaja D.—Kovač 2:0; Janković—Močan 2:0; Koljaja D.—Varga 2:0; Koljaja G.—Kovač 2:0; SPARTAK—SOBOTA 9:0 (Gavrilović—Varga 2:1; Mesaroš—Kovač 2:0; Kalinič—Močan 2:0; Mesaroš—Varga 2:0; Gavrilović—Močan 2:1; Kalinič—Kovač 2:0; Mesaroš—Močan 2:0; Kalinič—Varga 2:0; Gavrilović—Kovač 2:1).

M. U.

NAMIZNI TENIS — REP. LIGA

TOKRAT BREZ ZMAGE

V Kranju je bil tretji krog tekmovalnega v moški republiški A ligi za uvrstitve od 1. do 4. mesta, kjer nepopolna ekipa Sobočanov ni mogla doseči zmage. Kljub izkušenemu Šercerju, ki je bil z dvema porazoma najboljši igralec tekmovalnega, sta bila mlada Zadravec in Benko še preslaba, da bi lahko dosegla kakšno zmago. V Mariboru bi za uvrstitve od 5. do 8. mesta morala igrati ekipa Lendave, ki pa iz nerazumljivih vzrokov ni nastopila.

Rezultati: TRIGLAV—SOBOTA 5:2, KEMIČAR—SOBOTA 5:3, ILIRIJA—SOBOTA 5:1.

Vrstni red po 3. krogu: 1. Kemičar 16, 2. Ilirija 14, 3. Sobota 4, 4. Triglav 2 točki.

M. U.

SPORTNI RIBOLOV

Najuspešnejši sobočani

Končano je bilo tekmovalje športnih ribičev pomurskih dručin v ribolovu za letošnje leto, ki se je odvijalo po programu tekmovalne komisije pri Pomurski ribiški zvezi Ljutomer. Tekmovalja so bila na območju vseh štirih pomurskih ribiških dručin. Novost letošnjih tekmovalanj je bila, da ribe niso šteli po kosih, temveč po teži. Največ uspeha so imeli tekmovalci ribiške družine Murska Sobota, ki so ekipno zmagali v vseh treh konkurencah.

Rezultati — člani — ekipno: 1. RD M. Sobota I. 87 točk, 2. RD Radgona I. 85, 3. RD Ljutomer I. 71 točk, 4. RD M. Sobota III. 70 točk, 5. RD Lendava I. 64 točk itd. **Posamezno:** 1. Milan Domjan (GR) 83 točke, 2. Janko Božič (MS) 71, 3. Mirko Božič (MS) 63, 4. Franc Vigali (MS) 45, 5. Zoran Vidic (MS) 44, 6. Bojan Božič (MS) 44, 7. Miran Matjašec (GR) 44, 8. Andrej Škerget (Lju) 40, 9. Miha Petek (GR) 39 in 10. Karel Gomboc (Len) 39 točk. **Članice — ekipno:** 1. RD M. Sobota 48 točk, 2. RD Lendava 30 točk. **Posamezno:** 1. Danica Šarkanj (MS) 44 točk, 2. Silva Pok (MS) 34, 3. Liljana Gjergjek (MS) 32, 4. Julija Janež (Len) 25, 5. Marija Kuci (Len) 17 in 6. Alenka Matjašec (GR) 12 točk. **Mladinci — ekipno:** 1. RD M. Sobota 100 točk, 2. RD Ljutomer 85, 3. RD Lendava 38 in 4. RD M. Sobota II. 22 točk. **Posamezno:** 1. Franc Pok (MS) 86 točk, 2. Stefan Bagari (MS) 82, 3. Cveto Melin (Lju) 77, 4. Stefan Gjergjek (MS) 66, 5. Dejan Škerget (Lju) 65, 6. Romeo Kustanci (Len) 59, 7. Silvo Titan (MS) 54, 8. Jože Hanč (MS) 25 in 9. Igor Šmauc (Lju) 14 točk.

RIBICI ZA POKAL ZAGREBA

SOBOČANI TRETJI

V Zagrebu je bilo tradicionalno tekmovalje športnih ribičev za pokal osvobodilne Zagreba. Tekmovalja so se udeležili tudi ribiški soboške družine in se lepo odrezali. Osvojili so tretje mesto, kar je lep uspeh, saj na tem tekmovalju sodelujejo reprezentance republik in pokrajin ter večjih jugoslovanskih mest. Tekmovalje tako velja za neuradno državno prvenstvo.

VESTNIK, 20. MAJA 1982

KAJAKAŠTVO

Titan — Činč druga

Na reki Kolpi je bilo državno prvenstvo kajakašev in kanuistov na divjih vodah. Tekmovalja sta se udeležila tudi člana BD Mura iz Kroga Titan in Činč in v kategoriji C—2 v spustu osvojila odlično drugo mesto, v slalomu pa sta bila peta. Tekmovala sta za reprezentanco Slovenije.

HOKEJ NA TRAVI

Zagreb — Pomurje 1:2

V prvenstveni tekmi medrepubliške lige je Pomurje gostovalo v Zagrebu in premagalo istoimensko moštvo. Gola za Pomurje sta dosegla Fule in Mesarič.

SREČANJE OB DNEVU VAR-
NOSTI

Zmagali domačini

V počastitev 13. maja — dneva varnosti in družbene samozasčite je bilo v M. Soboti tradicionalno športno srečanje delavcev UNZ Varaždina, Čakovca, Maribora in M. Sobote. Pomerili so se v streljanju z zračno puško (ženske), v streljanju z MK pištolo (moški) in v borilnih veščinah (ju-jiti). Največ uspeha so imeli domači, ki so s 17 točkami osvojili prvo mesto pred Varaždinci 13 ter Mariborom in Čakovcem po 9 točk. Po končanem tekmovalju je bil ekskluzivni nastop delavcev UNZ M. Sobota v borbenih veščinah.

Š. Abraham

Kros mladosti

Občinska konferenca ZSMS in Klub mladih Murska Sobota sta razpisala tekmovalje KROS MLADOSTI, ki bo v torek, 25. maja 1982, ob 9.00 uri v mestnem parku v Murski Soboti. Tekmovali bodo v desetih kategorijah, in sicer: ml. pionirji — 600 m, ml. pionirke — 600 m, st. pionirji — 1000 m, st. pionirke — 1000 m, ml. mladinci — 1500 m, ml. mladinke — 1000 m, st. mladinci — 2000 m, st. mladinke — 1500 m, člani — 3000 m in članice — 1500 m. Število tekmovalcev je neomejeno. Vsak mora imeti listek, velik 5 x 10 cm, s priimkom in imenom, letnico rojstva in nazivom šole oziroma organizacije, ki jo zastopa.

I. MNL M. SOBOTA

Rezultati — 19. kola
Tišina—Radgona 2:0
Čarda—Puconci 1:3
Rogaševci—Tešanovci 1:5
Veržej—Beltnika 1:6
Lipa—Rakičan 2:3
Bakovci—Dokležovje 4:1

II. MNL M. SOBOTA

Rezultati — 15. kolo
Vrelec—Bogojna 2:5
Pušča—Gančani 4:2
Romah—Ižakovci 1:2
Melinci—Grad 6:4
Apače—Šalovci 1:3

III. MNL M. SOBOTA

Rezultati — 15. kolo
Slaveči—Selo 0:7
Cankova—Prosenjak 1:1
Križevci—Filovci 2:1
Tromejnik—Bratonce 0:1
Serdica prosta

I. ONL LENDAVALA

Rezultati — 17. kolo
Borba—Nedeliča 3:2
Mladost—Turnišče 0:2
Petišovci—Olimpija 1:1
Črenšovci—Panonija 3:0
Hotiza—Dobrovnik 1:3
Nafta prosta

II. ONL LENDAVALA

Rezultati — 15. kolo
Lakoš—Odranci 2:1
Žitkovci—Bistrica 0:8
Polana—Mostje 2:2
Kapca—Renkovci 3:1

ROKOMET

Bakovci—Dobova 27:21
Krog—Radeče 30:34

— ATLETIKA —

Odličen rezultat Šiftarja

V Foči je bila partizanska olimpiada, na kateri je sodeloval tudi član AK Pomurje iz Murske Sobote Vito Šiftar in se odlično odrezal. V teku na 100 m je s časom 11.3 osvojil tretje mesto.

MEDNARODNI HOKEJSKI TURNIR V M. SOBOTI

Sodelujejo štiri reprezentance

Zveza za hokej na travi Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti, in hokejski klub Pomurje organizirata pod pokroviteljstvom občinske konference ZSMS Murska Sobota I. mednarodni mladinski turnir. Na turnirju, ki bo v soboto 22. in v nedeljo 23. maja 1982 na igrišču nogometnega kluba Mura, bodo sodelovale štiri reprezentance: Italije, Češkoslovaške, Madžarske in Jugoslavije. Člani mladinske reprezentance Jugoslavije bodo že v četrtek, 20. maja 1982, popoldne odigrali trening tekmo z moštvom Pomurja na igrišču OŠ I., medtem ko ostale tri reprezentance prispejo v Mursko Soboto v petek. Otvoritev turnirja bo v soboto ob 9.00 uri na igrišču Mure, prva tekma med Madžarsko in Jugoslavijo pa bo na sporedu polure kasneje. Turnir bo končan v nedeljo opoldne. Prav gotovo bodo tokrat prišli na svoj račun ljubitelji hokeja na travi.

AVTO RALLY POMURJE 82 V MURSKI SOBOTI

V TREH ETAPAH

Avto-moto društvo in združenje šoferjev in avtomehaničkov v Murski Soboti bosta v soboto, 22. maja, že sedmič pripravila pomurski avtorally. Pokroviteljstvo nad zanimivo avtomobilsko preizkušnjo je prevzela občinska konferenca ZSMS v Murski Soboti.

Avtomobilisti bodo imeli start ob 10. uri dopoldne pred Ljubljansko banko v Murski Soboti, kjer bo tudi spretnostna preizkušnja (vožnja po deski, bočno parkiranje, slalom vožnja, garažiranje) in seveda start I. etape. Uvodna etapa, dolga 19 km, za katero bo na voljo 21 minut, bo speljana skozi Tišino, Gederovce do Cankove, kjer bo cilj pri osnovni šoli II. etapa bo imela start na Cankovi in bo nato vodila skozi Ropočo, Pertočo, D. Slaveče do Grada (gostišče Bežan). Za to etapo, dolga 14 km, bodo imeli udeleženci na voljo 14 minut. III. zadnja etapa se bo začela pri Gradu in bo speljana skozi Bodonce, Predanovce, Polano do M. Sobote (dvošče AMD), kjer bo konec 24 km dolge zadnje preizkušnje, za katero bo na voljo 28 minut.

Seveda bodo poleg spretnostne vožnje udeleženci tudi streljali z zračno puško, menjavali rezervno kolo, izpolnjevali testne pole in na koncu bodo tekmovalci, razdeljeni v štiri kategorije (do 850 cm, do 1200 cm, nad 1200 cm, enotni razred žensk), dobili spominske medalje in praktične nagrade.

(TG)

— ATLETIKA —

Občinsko prvenstvo za APPS

Na občinskem prvenstvu za APPS v Ljutomeru je sodelovalo 128 učencev in učenk iz 8 ŠSD Ljutomerske občine. Rezultati: Ml. pionirji — 100 m: Špur (Ver), 2. Ožvald (Lj), 3. Tomažič (SV), 300 m: I. Smodiš (Cv), 2. Orenberg (Ve), 3. Habjanič (Lj); 1000 m: I. Kokol (Ve), 2. Tršovec (Cv), 3. Markovič (Lj); daljjava: 1. Prelog (Kr), 2. Gaberc (Ve), 3. Ganza (Bu); višina: 1. Mulič (Ve), 2. Vidic (Lj), 3. Jurak (Kr); krogi: 1. Sabo (Kr), 2. Habjanič (SV), 3. Vučko (Sa); štafeta: 1. Veržej, 2. Stročja vas, 3. Ljutomer Ml. pionirke — 100 m: 1. Legen (Ve), 2. Kunčič (SV), 3. Novak (Ve); 300 m: 1. Kovačič (Ce), 2. Kuzma (Ve), 3. Filipič (Lj); 600 m: 1. Plohl (Ce), 2. Flinčec (Sa), 3. Rozmarič (Ve); daljjava: 1. Rožman (Kr), 2. Sijanec (Ve), 3. Slavinec (Kr); višina: 1. Budja (Ve), 2. Rauter (Ve), 3. Pušenjak (Lj); krogi: 1. Babič (Ve), 2. Smodiš (Cv), 3. Bogdan (Sa); štafeta: 1. Veržej, 2. Ljutomer, 3. Stročja vas.

Tone Ficko

— KOLESARSTVO —

TITAN NAJHITREJŠI

Prosti termin so kolesarji Pomurja izkoristili za vsakoletno tradicionalno klubsko tekmovalje na kronometer, na katerem je sodelovalo 25 tekmovalcev. Progo, dolgo 15 km, je najhitreje prevozil mlajši mladinec Dalivoj Titan in s povprečno hitrostjo 44.604 km na uro postal absolutni zmagovalac letošnjega kronometra. Drugo mesto je zasedel Ciril Škafar, tretje Alojz Stiblar, četrto Andrej Berden, peto Tomislav Sreš itd. Po končanem kronometru je bilo srečanje s starši kolesarjev, člani upravnega odbora in kolesarji, na katerem so se pogovarjali o bodočem delu v klubu.

Zmagovalci v posameznih kategorijah: Člani C: Škafar, st. mladinci: Sreš, ml. mladinci: Titan, pionirji A: Miholič, pionirji B: Gjergjek in pionirji C: Šoš.

Š. T.

— STRELSTVO —

V soboto nočno streljanje

Občinska strelska zveza Murska Sobota organizira v počastitev dneva mladosti v soboto, 22. maja 1982, ob 20.00 uri na strelišču ob kanalu nočno streljanje z malokalibrsko puško. Zaželeno je, da se streljanja udeleži čimveč 3-članskih ekip iz TOZD, KS, I.D., SD in drugih. Pristopnina za ekipo je 100 dinarjev.

V nedeljo, 23. maja 1982, pa bo na strelišču v Murski Soboti tekmovalje mladincev v streljanju z zračno puško.

JUDO — REP. MLADINSKO PRVENSTVO

Apšner in Šemen republiška prvaka

Pomurski judoisti so zopet razveselili, saj so na republiškem prvenstvu starejših mladincev, ki je bilo v Slovenski Bistrici, na njem pa je sodelovalo 80 tekmovalcev iz 16 klubov, dosegli več pomembnih uvrstitev.

Največ uspeha sta imela Vinko Apšner in Darij Šemen, ki sta osvojila naslova republiških prvakov. Apšner je zmagal v kategoriji do 78 kg in s tem še enkrat dokazal, da njegov balkanski naslov ni bil naključen. Šemen pa je osvojil prvo mesto v kategoriji do 86 kg, kar je prav tako lep uspeh, saj je prvič tekmoval v tej konkurenci. Sicer pa sta oba prikazala lepe in atraktivne borbe, svoje nasprotnike pa premagovala z največjimi rezultati. Uspešen je bil tudi Silvo Kavčič, ki je v kategoriji do 65 kg osvojil drugo mesto. Soliden je bil tudi Tomo Miholič, ki je v kategoriji do 60 kg osvojil tretje mesto. Visti kategoriji je bil Jože Sarkezi peti. Tretji mesti sta osvojila Ljutomerčan Robert Kranjc v kategoriji do 78 kg in Milan Vnuk iz Lendave v kategoriji do 65 kg. Na državno prvenstvo, ki bo 5. junija v Sloveniji, so se uvrstili Apšner, Šemen, Kavčič, in Miholič.

V soboto in nedeljo bo v Murski Soboti tradicionalno mednarodno tekmovalje za memorial Stefana Kovača. Na tekmovalju bo predvidoma sodelovalo 150 pionirjev in mladincev iz Avstrije, Madžarske, ZR Nemčije in Jugoslavije.

O. Š.

fruti med

— vaša nepogrešljiva hrana. Hrana, ki je vzeta iz narave in pripravljena brez konzervansov
— višnja, mandarina, jagoda, malina, borovnica, marelica

— za sladice in namaz
— za otroke in odrasle

POSKUŠITE! NAVDUŠENI BOSTE!

hp medex p.o. Ljubljana, jugoslavija

gorenje elrad

Tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov, n. sol. o. 69250 GORNJA RADGONA, Partizanska 3

GORENJE — ELRAD
Tovarna elektronike, elektromehanike
anten in kablov, n. sol. o.
Gornja Radgona
Partizanska c. 3

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb

objavljamo

prosta dela in naloge

KONSTRUKTER — PROJEKTANT

Pogoji: — ing. strojništva ali ing. elektrotehnike
— 3 leta delovnih izkušenj ali
— strojni tehnik ali elektrotehnik
— z dodatnimi petimi leti delovnih izkušenj.

Za objavljena dela in naloge je obvezno poskusno delo po pravilniku o delovnih razmerjih. Delovno razmerje za navedena dela se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazilom o strokovnosti kadrovske službi DO Gorenje — Elrad Gornja Radgona, Partizanska c. 3, v 15 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku objavnega roka.

ELKOM LINA

ELKOM „LINA“, Lesna industrija Apače, n. sol. o. APAČE štev. 2 TOZD Notranja oprema

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Notranja oprema, n. sol. o., Apače štev. 2,

razpisuje

za dobo štirih let prosta dela in naloge:

VODJE TOZD

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- višješolska izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj,
- srednješolska izobrazba in 7 let delovnih izkušenj,
- moralno-politična neoporečnost in pravičen odnos do samoupravljanja,
- da dosedanje delo zagotavlja, da bodo doseženi cilji TOZD.

Prijave na razpisana dela in naloge naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave na naslov: ELKOM „LINA“, Lesna industrija Apače, n. sol. o. APAČE štev. 2, TOZD Notranja oprema, z oznako „razpisni komisiji“.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

5. JUNIJA

1000 naročnikov z Vestnikom na izlet na Koroško

... odločili smo se za gradnjo v stanovanjski zadrugi ...
... kar močno smo pljunili v roke, gradnja nam gre dobro od rok.
V stanovanjski zadrugi lažje gradimo zaradi tovarištva in medsebojne pomoči. Skratka, zgradili bomo.

... so pa še druge prednosti: prihranek časa pri urejanju gradbene dokumentacije in izvajanju gradbenih del, popust pri nakupu gradbenega materiala in seveda višji bančni krediti.

Pri reševanju stanovanjskega problema vam banka pomaga s posojilom, ki si ga lahko pridobite:

če namensko varčujete z rednimi mesečnimi plogi ali z enkratnim plogom, z vezavo dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti banki prodanih konvertibilnih deviz,

s predhodnim varčevanjem in vezavo privarčevanih sredstev.

Višina posojila je odvisna od oblike varčevanja in varčevalne dobe.

Vse podrobnejše informacije boste dobili v vaši enoti temeljne banke, združene v Ljubljansko banko — združeno banko.

VARČUJE

VARČUJEM

Ljubljanska banka

Zdravilišče „Radenska“ n. sol. o. Radenci objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD Naravno zdravilišče prosta dela in naloge

izvajanje fizioterapevtskih storitev

2 izvrševalca

Pogoj: višji fizioterapevt, 3 leta delovnih izkušenj in pasivno znanje nemškega jezika

Poskusno delo traja 3 mesece.

vodenje in organiziranje strežbe

v hotelu Radin

Pogoj: srednja šolska izobrazba gostinske smeri ali KV natak, 3 leta delovnih izkušenj ter aktivno znanje nemškega in pasivno angleškega ali italijanskega jezika

Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravilišče „Radenska“ Radenci, kadrovsko-socialna služba.

V 30 dneh po poteku objavnega roka bodo kandidati obveščeni o izidu izbire.

„SOBOTA“ podjetje za komunalne, gradbene, obrtne in vrtnarske dejavnosti n. sol. o. Murska Sobota, Kopališka 2, na podlagi sklepa delavskega sveta

razpisuje
dela in naloge

sekretarja delovne organizacije

Poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima končano visoko ali višjo šolo pravne smeri, tri oziroma pet let z delom pridobljene delovne zmožnosti na sorodnem delu.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani delavec imenovan za dobo štirih let.

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi sprejema kadrovske oddelke podjetja „SOBOTA“, Kopališka 2, Murska Sobota v 15 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh, po preteku roka objave razpisa.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

Verižno trčenje

10. maja je izbruhnil požar na gospodarskem in stanovanjskem posloju Franca Sukiča v Otovcih. Gmotnoškodo so ocenili na 300 tisoč dinarjev, saj je ogenj popolnoma uničil del stavbe oziroma ostrešja. Požar je povzročil 41-letni Vinko S., ki sicer stanuje pri oškodovancu.

12. maja ob 5.50 uri je prišlo do prometne nesreče na magistralni cesti zunaj Bratoncev. Vzrok: neprimerno prehiteneje. Iz Beltincev proti Rakičanu so se z osebnimi avti en za drugim peljali: Marija Zver iz Izakovec, Avgust Zadravec iz Beltincev in Jože Bernjak iz Izakovec. Ko so se odpeljali mimo križišča z lokalno cesto, je Zadravec začel prehitovati Zverovo. V tem času pa je njegovo vozilo že prehitelo z njim vozeči Bernjak. Prišlo je do verižnega trčenja in materialne škode za 50 tisoč dinarjev. Lažje pa se je telesno poškodoval Bernjak.

14. maja ob 17.45 uri se je zgodila huda prometna nesreča na lokalni cesti v Sebeborcih. 31-letni Milan Kosce iz Murske Sobotice se je z neprimerno hitrostjo peljal z neregistriranim motornim kolesom po lokalni cesti iz Martjanec proti Andrejcem. V Sebeborcih ga je zaneslo s ceste in je trčil v kup opeke. Pri tem se je tako hudo poškodoval, da je za posledicami med prevozom v bolnico umrl.

15. maja ob 7.30 se je pripetila prometna nesreča na magistralni cesti v Lendavi. Vzrok: izsiljevanje prednosti. Milan Vrbanič iz Veržaja se je peljal iz Lendave proti Dolgi vasi. V bližini mlina je zavijal na levo in tako zaprl pot nasproti vozečemu osebnemu avtomobilu, s katerim se je peljal Stefan Lipič iz Tekanovec. Vozila sta trčila, nastala je materialna škoda za 45 tisočakov, telesnih poškodb pa k sreči ni.

16. maja ob 13.35 se je peljala po regionalni cesti Cankova. Domajinci Marija Zilavec iz Domajincev. Med vožnjo po klanecu ji je stopalka zdrsnila noga, ni več uspela ujeti ravnotežja, zato je padla in se hudo poškodovala.

Razpisne komisije delovnih skupnosti Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, Komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve, Sekretariata za občo upravo, Sekretariata za ljudsko obrambo, Uprave za družbene prihodke in strokovne službe Izvršnega sveta in Skupščine občine Murska Sobota

razpisujejo

naslednja prosta dela in naloge:

- analitika I.** pri Komiteju za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj
Pogoj: visoka izobrazba ekonomske smeri in 9 mesecev delovnih izkušenj.
- referenta za vodno gospodarstvo in varstvo okolja ter komunalne zadeve** pri Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve
Pogoj: visja izobrazba gradbene, pravne ali upravne smeri in 9 mesecev delovnih izkušenj.
- vodje Krajevnega urada Prosenjakovci in referenta za finančne zadeve krajevnih skupnosti** pri Sekretariatu za občo upravo
Pogoj: 4-letna srednja šola in 1 leto delovnih izkušenj ter znanje madžarskega jezika.
- referenta za materialno tehnične zadeve na Sekretariatu za ljudsko obrambo**
Pogoj: 4-letna srednja šola in 6 mesecev delovnih izkušenj.
- davčnega izvršitelja pri Upravi za družbene prihodke**
Pogoj: 4-letna srednja šola in 6 mesecev delovnih izkušenj.
- strojepisne za madžarski jezik** pri Strokovni službi izvršnega sveta in skupščine občine
Pogoj: poklicna administrativna šola in 3 mesece delovnih izkušenj.
- z dela in naloge** navedene pod številko 1 in 2 traja poskusno delo 3 mesece, za dela in naloge pod 3, 4 in 5 traja poskusno delo 2 meseca in za dela in naloge pod številko 6 traja poskusno delo 1 mesec.
- Delovno razmerje** za razpisana prosta dela in naloge se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
- Kandidati** morajo poleg navedenih pogojev imeti še moralno-politične kvalitete.
- Prijave** kolkovane z din 4.—, z dokazili o strokovnosti in življenjepisom je vložiti pri delovnih skupnostih, ki razpisujejo prosta dela in naloge, v 15 dneh po objavi razpisa.
- Kandidati** bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

GORNJERADGONSKO SEJMIŠČE PRED NOVO SEZONO

TOKRAT ŽE 20. SEJEM

Obe lanskeletni sejamski prireditvi v Gornji Radgoni izpolnili pričakovanja. Letošnji jubilejni sejem pa bo še zanimivejši tako za strokovnjake kot tudi za obiskovalce. Potrjen osnutek samoupravnega sporazuma o pospeševanju množične inventivne dejavnosti. Avstrijski paviljon že letos?!

Prejšnji teden je bila v Gornji Radgoni seja interesne skupnosti kmetijsko-živilskega sejma, ki so se je udeležili še predstavniki splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane SR Slovenije, republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje, IS SO in SO Gornja Radgona ter domačih kmetijskih organizacij. Vsi so si bili edini, da sta obe lanskeletni sejamski prireditvi v mestu ob Muri — 19. mednarodni kmetijsko živilski sejem in prvi jugoslovanski sejem gradbeništva in gradbenih materialov z mednarodno udeležbo — potrdili potrebo po sejamski dejavnosti v Gornji Radgoni. To se je izkazalo tako v zanimanju in številu razstavljalcev kot tudi v doseženih poslovnih rezultatih, strokovnem programu in številu obiskovalcev. Vse manjše pomunljivosti pa so bile zgolj posledica organizacije dveh velikih sejamskih prireditev v kratkem času.

Priprave pa so na Pomurskem sejmu, p. e. GR iz Ljubljane v polnem teku že tudi za organizacijo letošnjega že 20. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma, ki bo od 20. do 29. avgusta.

Izdelali so že konkreten program sejamskih aktivnosti v tem času, ki je vsebinsko obogaten z nekaterimi novostmi, kar je porok, da bo jubilejni sejem zjel še več dosežkov sodobnega kmetijstva.

MURSKA SOBOTA

POHOD MLADIH

V Klubu mladih v Murski Soboti so se preteklo soboto sestali mladinci in mladinci, ki so kot prostovoljci že stopili v vrste teritorialne obrambe ali pa to nameravajo storiti letos. Kot kaže, vlada med mladimi, tudi med dekleti, veliko zanimanje za vključitev med teritorialce. Dogovorili so se, da bodo v soboto, 29. in v nedeljo 30. maja 1982, izvedli dvodnevni pohod po Prekmurski poti. V času pohoda bodo izvedli več akcij, med njimi orientacijo in streljanje. Dogovorili so se tudi, da bodo od 28. junija do 4. julija 1982 izvedli v Vidoncih na Goričkem enotedensko usposabljanje mladink in mladincev prostovoljcev teritorialne obrambe in soboške občine.

F. M.

Izvršni svet Pokrajinskega odbora za Pomurje

objavlja

prosta dela in naloge

RAČUNOVODJA POKRAJINSKEGA ODBORA

Poleg splošnih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednje šolsko izobrazbo ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj v računovodsko-finančnih opravilih
- moralno, politično in kazensko neoporečnost.

Prijave z ustreznimi dokazili in življenjepisom pošljite na naslov: PO za Pomurje — sekretariat, Murska Sobota, Titova 2/III, v 15 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh.

krvodajalci

TOVARNA »MURA« M. SOBOTA — Bernarda Gjerek (1), Marija Ritonja (5), Cvetka Gomboši (3), Gizela Zadravec (3), Terezija Perkič (13), Marija Horvat (3), Ludvik Gerendaj (3), Milan Lenarčič (2), Lilijana Gorza (3).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Franc Haložan (2), Franc Koren (2), Marjan Grah (7), Vojko Galičič (6), Dušan Foršek (2), Milan Kralj (6), vsi Avtoradgona: Dušan Jureš (3), Železniška postaja M. Sobota: Zlatko Devetak (6), Blisk: Andrej Virag (3), Slobodan Vlaović (8), SO M. Sobota: Ivan Robek (15), Rakičan: Franc Keiš (3), Jeklotehna M. Sobota: Dezider Obal (4), Agromerkur: Jože Bagari (11), Kamica Kozic (3), Terezija Belović (5), Koloman Horvat (10), Matilda Kegl (11), vsi Potrošnik M. Sobota: Silva Vlaškalič (4), Vanda Friškič (4), Franc Poredoš (3), Marjan Farkaš (4), vsi Ljubljanska banka M. Sobota: Gizela Slepec (3), Janez Zelko (3), Marjan Novak (2), Irma Kovačec (7), vsi SDK M. Sobota: Oto Kuzmič (7), Branko Gomboc (3), Marija Gabor (10), Cvetka Potočnik (2), vsi Bolnica M. Sobota: Martin Gujman (6), Bratoncev.

BAKOVCI — Branko Kous (2), Jože Sreš (5), Dušan Antolin (2), Jože Sreš (4), Marija Mesarič (2), Jolanka Sreš (8), Avgust Sreš (2), Marija Bagari (24), Franc Rajnar (6), Katarina Bencak (7), Regina Bratkovič (9), Štefan Mešič (6), Marija Ildi (4), Stanko Žabota (7), Ignac Nadj (3), Milan Vogrinčič (7), Franc Vereš (8), Jože Buzeti (9), Janez Novak (2), Majda Meolic (6), Alojz Fras (21), Štefan Štefanec (3), Jože Martinec (12), Štefan Drvarič (5), Branko Fister (1), Janez Zadravec (5), Janko Rožnfan (4), Marija Vereš (13), Jože Perič (20), Jože Voreš (4), Viktor Novak (8), Franc Donša (11), Danica Belec (2), Janez Smodiš (5), Peter Fister (2), Milan Zorko (6), Marija Lovenjak (4), Apolonija Weindorfer (15), Katarina Maučec (5), Ana Horvat (4), Marija Cvetko (1), Marjan Titan (2), Jože Marič (3), Avgust Titan (5), Marjan Kohek (2), Marija Bencak (3), Mirko Poredoš (5).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Eva Kotlaj (3), Bolnica M. Sobota: Karel Sinic (9), ABC Pomurka M. Sobota: Ciril Lilek (4), KK Gornja Radgona: Janez Miholič (29), Slavko Bokan (5), Evgen Sapač (10), vsi Panonija M. Sobota: Irena Šantavec (7), Marija Casar (3), obe Mura, tozdr Težka konfekcija, M. Sobota: Branko Špilak (2), TMP M. Sobota: Branko Bokan (2), Blisk, M. Sobota.

KRVODAJALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

poroke

Louis Bruno TONON, profesor, Luksemburg, in Regina DOMINIČ, gospodinja, Rakičan 134; Ljubiša MAKŠIMOVIČ, milnik, Gornja Radgona, Maistrov trg 10, in Marija VOHAR, natakarka, Hrasje Mota 36; Mirko OPAKA, priučeni ključavničar, Gerlinci 110, in Zdenka ŠTESL, kuharica, Gerlinci 4; Jožef ŠARKEZI, gradbeni delavec, Černelavci 23 in Jasmina HORVAT, servirka, Černelavci 26; Silvo SINIC, avtomehanik, Kupšinci 47, in Jožica BAGARI, konfekcijska šivilja, Bakovci 51; Franc PERTOCI, sofer, Murska Sobota, Staneta Rozmana 8, in Irma ČRNKO, natakarka, Murska Sobota, Staneta Rozmana 8.

Ciril LOVRENČEC, komercialni tehnik, Filovci 91 in Ivanka GREGOREC, medicinska sestra, Bogojina 143; Jožef HORVAT, skladišnji delavec, Lipovci 170 in Hedvika HORVAT, kmetovalka, Lipovci 170; Boris KRAN, strojni delavec, Magič, Mala 164 in Ivanka MAVČEC, natakarka, Gančani 154; Franjo SUŠEC, strojni tehnik, Ljubljana, Djakovičeva 47 in Terezija GLAVAC, medicinska sestra, Golnik 46; Janez GRAH, avtoličar, Gradišče 62 in Vlasta BERKE, kreditna referentka, Gradišče 46; Slavko GOMBOC, mehanik šivalnih strojev, Mačkovec 19 in Slavica VREČIČ, šivilja, Rankovci 14; Štefan VREČIČ, avtomehanik, Tišina 24 in Marjanca PAVALEC, natakarka, Tišina 5/a; Alojz ČIGUT, kmetovalec, Petanji 91 in Marija PAJŽLAR, šivilja, Petanji 38; Franc ZAMUDA, inž. elektronike, Petanji 104/a in Milena IVANEK, vzgojiteljica, Lomanoše 57; Jožef MAKOVEC, blagovni knjigovodja, Murski Črnci 61 in Zdenka ULEN, kartonažerka, Krog; Anton KUZMA, krojač, Tišina 36 in Marija BERTALANIČ, šivilja, Krajna 32; Janez VINKOVIČ, krojač, Lipovci 42 in Marta SERDT, sobarica, Tišina 58.

ČESTITAMO!

5. junija VESTNIKOV IZLET

NOVA TRGOVINA V AVSTRIJSKI RADGONI

SPORT — RAUSCHENBERGER

Langgasse 15

Po zelo ugodnih cenah nudimo: teniške loparje, teniške obleke za fante in dekleta, copate ter vso ostalo opremo za vse športe. Vse za kampiranje, taborjenje in plavanje. Popravljamo in nategujemo mreže za teniške loparje (v štirih urah).

ZNIŽANE CENE

usnjene žoge za nogomet že od 99 šilingov.

Priporočamo se za obisk

Se dovolj zavedamo posledic alkoholizma?

ALKOHOLIZEM IN KAZNIVA DEJANJA

Dosti smo že zapisali o alkoholizmu in alkoholikih. Omenili smo njihove osebnostne lastnosti in njihov način obnašanja. Znano je, da alkoholiki često preceňujejo svoje sposobnosti. Do dela so neodgovorni in brezbržni. Zato pogosto zaidejo na kriva pota in storijo kazniva dejanja, ki jih urezen in razsoden človek ne bi nikoli storil. Svoje napake spoznajo šele, ko morajo zaradi njih odgovarjati ali pa še takrat ne.

Na vsak način skušajo dokazati, da za svoja dejanja niso odgovorni, saj so jih storili pod vplivom alkohola. Kar jim to uspe, je to zanje potreba in potrditev, da lahko pijejo dalje. Vendar so taki primeri redki. Večinoma jih sodišče spo-

zna za krive in jim poleg kazni odredi še obvezno zdravljenje alkoholizma. O smislu in uspešnosti prisilnega zdravljenja bomo pisali kdaj drugič. Omenimo le, da je takšno zdravljenje uspešno samo v primeru, ko se alkoholik zave, da se zdravi zaradi sebe, ko sprevidi in prizna svoje zmote ter spozna svoje dolžnosti in odgovornosti do družbe, ki mu je zdravljenje omogočila.

Po končanem zdravljenju se zdravljeneec vrne v svoje okolje in s svojim poštenim odnosom do dela in kritičnim pogledom na napake iz preteklosti kmalu postane dober delavec in samoupravljalec.

Mnogi alkoholiki mislijo, da bo že zdravljenje samo

dovolj, da se izognejo kazni. Po končanem zdravljenju pa živijo naprej po starem, pijejo in kmalu znova zaidejo na kriva pota. Tako se sklene začarani krog, iz katerega ni rešitve. Taki alkoholiki postanejo povratniki in več ali manj stalni prebivalci zaporov, saj se v življenju zunaj zaporniških zidov ne morejo ali nočejo znajti.

Zaskrbnjujejoče je dejstvo, da je vedno več kaznivih dejanj, ki jih pod vplivom alkohola storijo mladi ljudje. Še bolj pa nas prizadevno dejstvo, da danes še ne poznamo uspešnega načina za zdravljenje mladih alkoholikov. Zato mora biti dolžnost nas vseh, da jim omogočimo, da dokažejo svoje ustvarjalne sposobno-

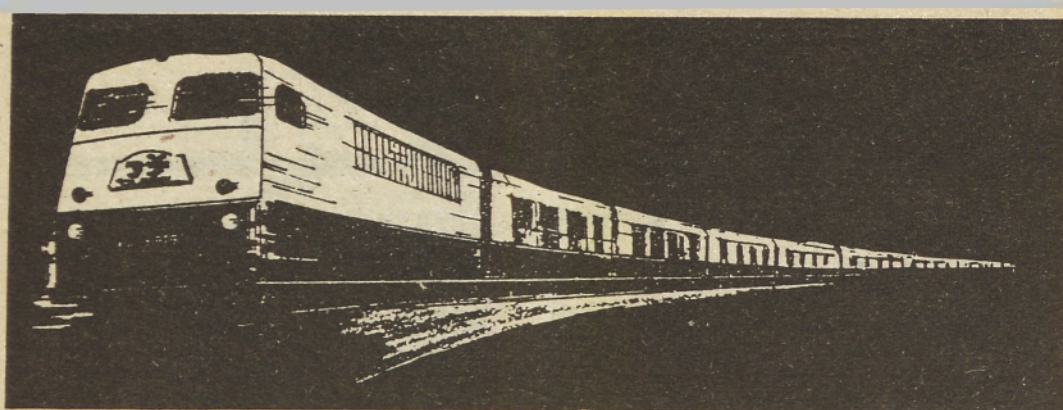
sti. Prav tako moramo razumeti, da potrebujejo sprostitve in zabavo.

Samo z uspešnim preprečevanjem alkoholizma bi lahko dosegli zmanjšanje števila kaznivih dejanj, storjenih pod vplivom alkoholizma.

S tem sestavkom počasi zaključujemo našo rubriko, v kateri smo vas od novembra lani seznanjali s problematiko alkoholizma.

V soboto, 29. maja 1982 bo 10. letna skupščina zdravljениh alkoholikov, dnevni red in gradivo zanjo bomo objavili tudi v Vestniku.

V sodelovanju z zdravljencem V. Š. pripravila Zdenka ČEBAŠEK

Nepreklicno: v soboto 5. junija odpelje iz Murske Sobotice letošnji Vestnikov vlak — končna postaja so Ravne na Koroškem — Izleti z avtobusi v bližnjo in daljnjo okolico — Kulturni program — Kaj je Koroška?

Konec prve vojne. Leški knapi so bili s svojo »rdečo republiko« sedem dni strah verižnikom in nemškimi žandarjem. Dolina je bila razburkana. Toda kmalu je moralo priti do pomiritve, kajti stara socialna demokracija ni bila sposobna voditi ljudi v boj za oblast: kakor je bila dotlej navadna meščanska stranka, tako se je tudi odslej udejstvovala monarhiji.

Obubožan in tlačen, ne strji je koroški proletarcelo stoletja oral v zemljo, koval v jeklo, ril v jame

in sekal v gošče trmastí ponos starih kosezov, je koroški puntar segal v roke Gubcem onkraj Soče ... Pa so leški knap in prevajški železar, mežiški rudar

in ravenski fužinar z uršljegorskimi drvarji vred dolgo pred Hitlerjem skusili, kaj je tujec v deželi, kleli grofe in magnate ... Potem je kovalo življenje

CENA ZA IZLET JE 700,00 DINARJEV PO OSEBI. PLAČATE LAHKO V NAROČNINSKEM ODDELKU VESTNIKA V MURSKI SOBOTI, TITOVA 29/1.

VESTNIKOV VLAK '82 ALI V TREH NADALJEVANJH O KOROŠKI:

Za šest dni več vojne

Korošce za odločilne trenutke. Nemci zaprejo napredne delavce, rodoljubne izobražence ter vodilne strokovne delavce. Odstranijo slovenske napise, sežigajo slovenske knjige. Iz Mežiške doline odpeljejo v Srbijo in Makedonijo 70 slovenskih družin.

Štiri leta kljubovanja, bojov in žrtve tudi za Korošce. Pri Dravogradu se zbira glavšina nemške vojske, ki je bežala z Balkana. Tu so Tomšičeva, Bračičeva, Šlandrova in Zidanškova brigada. Hude bitke na območju reke Meže. Vojne je sicer konec, toda ne za Koroško. Deli 3. armade in 14. divizija se tolčejo z ustaši, skoraj istočasno Tomšičeva brigada z deli 3. armade potolče 104. SS divizijo. Dne 14. maja je še en hud spopad z ustaši na Poljani. Ti so sicer izsilili prehod na libuško gmajno, toda tam so položili orožje.

Šesti dan po splošni kapitulaciji nacistične Nemčije se je v Mežiški dolini končala zadnja bitka druge svetovne vojne na evropskih tleh.

Spomenik zadnji bitki v drugi svetovni vojni na Poljani

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA NAROČNIKOV VESTNIKA ZA VESTNIKOV VLAK NA KOROŠKO

Sredi prejšnjega tedna smo opravili nagradno žrebanje izmed tistih naročnikov, ki so poravnali celoletno naročnino za Vestnik. Žrebanje je opravila komisija v sestavi Juš Makovec, Erika Hertl in Helena Hašaj (vsi predstavniki Vestnika), Rozina Koren, pravnica, ter predstavniki naročnikov: Matilda Fras, Galušak, Milan Pihlar, Stročja vas, Dezider Bojnc, Dobrovnik, Drago Horvat, Murska Sobota in Jože Adanč, Riharovič. Žrebal je otrok Lilijana Hašaj, izžrebani pa so bili naslednji naročniki:

Izžrebani naročniki občine Ljutomer

1. Ajlec Marija, Lukavci 75, Križevci pri Ljutomeru
2. Pajnhart Slavica, Križevci LB, Križevci pri Ljutomeru
3. Županec Jože, Drakovci, Bučkovci
4. Koren Danica, Boreci 5 f, Križevci pri Ljutomeru
5. Fajfar Marija, Krapje 17, Veržej
6. Osterc Jožef, Bunčani 32, Veržej
7. Osterc Matija, Veržej 120, Veržej
8. Županec Martin, Lendavska 17, Ljutomer
9. Verbančič Avgust, Vogričevci 26, Ljutomer
10. Kodba Franc, Gibina 49, Ljutomer
11. Prof. Milica Pevec, Ormoška cesta 18, Ljutomer
12. Pavličič Frančiška, Iljačevci 22, Križevci pri Ljutomeru
13. Alt Dragica, Gibina 13, Ljutomer
14. Županec Lojze, Radomerščak 12, Ljutomer
15. Mlinarič Marija, Viktorja Kukovca 6, Ljutomer
16. Vrbnjak Stanko, Precetinci 8, Bučkovci
17. Prša Stefan, Bučečevci 35, Križevci pri Ljutomeru

Izžrebani naročniki občine Lendava

1. Antolin Ivan, Odranci 255, p. Črenšovci
2. Jerebic Jože, Odranci 14, p. Črenšovci
3. Raj Marija, G. Bistrica 165, p. Črenšovci
4. Kelenc Stefan, Velika Polana 74, p. Črenšovci
5. Jerebic Ivan, Odranci 12, Črenšovci
6. Doma Ferdo, Črenšovci 5, Črenšovci
7. Marič Stefan, Odranci 156, Črenšovci
8. Sečkar Ignac, Odranci 236, Črenšovci
9. Zver Stanko, Odranci 98/A, Črenšovci
10. Kepe Vendel, Radmožanci 1, Dobrovnik
11. Sekerež Dezider, Dobrovnik 16
12. Gal Ladislav, Genterovci 83, Dobrovnik
13. Zver Mihael, Odranci 157, Črenšovci
14. Stanko Ivan, Trnje 135, Črenšovci
15. Adamič Alojz, Turnišče 217
16. Duh Stefan, Nedelica 80, Turnišče
17. Kučko Stefan, Nedelica 108, Turnišče
18. Premoš Izidor, Turnišče 94
19. Vukan Rudolf, Turnišče 153
20. Veržej Jože, Lipa 166, Turnišče
21. Vida Ludvik, Čentiba 8, Lendava
22. Tot Jože, Dolina 57/a, Lendava
23. Cuk Jurij, Banuta 1, Lendava
24. Magdič Jožef, Hotiza 72, Lendava
25. Adamič Stefan, Gomilice 37, Turnišče
26. Horvat Viktor, Kapca 94, Lendava
27. Soti Stefan, G. Lakoš 62, Lendava
28. Črke Katarina, Mostje 23, Lendava

Izžrebani naročniki iz občine Gornja Radgona

1. Dvoršak Janez, Zagajski vrh 38, G. Radgona
2. Horvat Pavel, Apaška cesta 23, Gor. Radgona
3. Kovačič Franc, Partizanska 35, Gor. Radgona
4. Pintarič Franc, Sp. Ščavnica 30, Gor. Radgona
5. Stvarnik Jože, Panonska 2, Gor. Radgona
6. Štraki Leopold, Zbigovci 6, Gor. Radgona
7. Babosek Marija, Ivanjševski vrh 28, Sp. Ivanjci
8. Rojko Vlado, Negova 91, Sp. Ivanjci
9. Baligač Ivana, Nasova 50, Apače
10. Ivanič Gizela, Zepovci 66, Apače
11. Vinkovič Ana, Mahovci 7, Apače

12. Vrečič Stefan, Segovci, Apače
13. Ajlec Ivan, Okoslavci 4, Videm ob Ščavnici
14. Perkič Marija, Grabonoš 24, Videm ob Ščavnici
15. Flisar Stefan, Murski vrh 5, Radenci
16. Korošak Franc, Okoslavci 65, Videm ob Ščavnici
17. Janžek Franc, Janžev vrh 39, Radenci
18. Mihelič Slavko, Turjanski vrh 5/A, Radenci
19. Žunič Katica, Hrastje Mota 12, Radenci
20. Ivanič Franc, Kapelski vrh 30, Radenci

Prejšnji četrtek popoldne v sejni sobi zavoda: Žrebna komisija pri delu.

Izžrebani naročniki iz občine Lenart

1. Pihlar Marija, Sp. Žerjavci 45, Lenart
2. Mlinarič Anica, Grabonoš 62, Cerkevjak
3. Vogrin Marija, Dolge njive 16, Voličina
4. Zemljič Peter, Dražen vrh 29, Zg. Ščavnica

Izžrebani naročniki iz raznih krajev

1. Abraham Geza, Salzburger str. 71, 6300 Worgl Tirol, Avstrija
2. Kozar Koloman, Jekendol 8, Tržič
3. Kozar Franc, Železnikova 16/IV, Maribor
4. Šomen Branko, Jakšičeva 2, Ljubljana
5. Žido Helena, Pinžgarjeva 19, Bled
6. Kosec Anica, Illovi 25, Miklavž pri Ormožu
7. Horvat Silvo, Goriška 4, Piran

Izžrebani naročniki iz občine Murska Sobota

1. Gyerek Vinko, Dokležovje n. h., Beltinci
2. Kuzma Terezija, Izakovci 36, Beltinci
3. Režonja Janez, Izakovci 71, Beltinci
4. Žižek Stefan, Gančani 129, Beltinci
5. Sraka Hedvika, Dokležovje 128, Beltinci
6. Mlinarič Matija, Lipovci 126, Beltinci
7. Benkovič Evgen, Bogojina 83
8. Frumen Stefan, Bodonci 48
9. Morčič Stefan, Zenkovi 13, Bodonci
10. Zohar Viljem, Puževci 48, Bodonci
11. Oslaj Stefan, Filovci 168, Bogojina
12. Kuzmič Šarika, Zenkovi 30, Bodonci
13. Ambroz Ana, Suhli vrh 2, Fokovci
14. Kranjec Ludvik, Vučja gomila 106, Fokovci
15. Domanjko Franc, Korovci 8, Cankova
16. Flisar Karel, Skakovci 8, Cankova
17. Žilavec Stefan, Gerlinci 50, Cankova
18. Smodiš Anton, Cankova 13
19. Bunderla Jože, Vidonci 60, Grad
20. Grah Franc, Grad 128
21. Sampl Franc, Dolnji Slaveči 136, Grad
22. Huber Alfred, Vidonci 124, Grad
23. Žekš Anton, Kovačevci 25, Grad
24. Nemeč Ludvik, Krplivnik 31, Hodoš
25. Koltaž Jože, Kančevci 11, Križevci v Prekmurju
26. Kučan Janez, Križevci 77, Križevci v Prekmurju
27. Šantavec Ivan, Križevci 144, Križevci v Prekmurju

28. Škaper Franc, Dolž 6, Kuzma
29. Škaper Gusti, Matjaševci 43, Kuzma
30. Bunderla Franc, Matjaševci 2, Kuzma
31. Abraham Josip, Adrijanci 34, Petrovci
32. Bunderla Ciril, Šulinci 2/B, Petrovci
33. Kozar Janez, Martinje 22, Petrovci
34. Lanjšček Geza, Petrovci 52
35. Škerlak Vince, Lucova 16, Petrovci
36. Žuža Olga, Stanjevci 1, Petrovci
37. Bagar Stefan, Kramarovi 13, Rogašovci
38. Gomboc Jože, Jurij, Rogašovci
39. Gumilar Nikolaj, Jurij 9, Rogašovci
40. Mencigar Stefan, Večeslavci 23, Rogašovci
41. Špilak Anton, Sotina 56, Rogašovci
42. Rogan Avgust, Večeslavci 45, Rogašovci
43. Celec Marija, Puconci 13
44. Dervarič Stefan, Lemerje 38, Puconci
45. Kerčmar Jože, Salamenci 62, Puconci
46. Kulič Koloman, Salamenci 10, Puconci
47. Sever Stefan, Vaneča 45, Puconci
48. Sever Karel, Polana 11, Puconci
49. Temlin Verona, Moščanci 61, Mačkovci
50. Čerpnjak Stefan, Otovci 17, Mačkovci
51. Bagari Etelka, Rakičan 139
52. Bohar Ana, O. Župančiča 14, M. Sobota
53. Čašinovič Mirko, Rakičan 4, M. Sobota
54. Zavec Marta, Kušanovci 61, Mačkovci
55. Radišič Valerija, Arh. Novaka 7, M. Sobota
56. Zorjan Stanko, Mojstrska 2, M. Sobota
57. Vučak Geza, Kupčinci 37, M. Sobota
58. Zrinski Matija, Poljska 6, M. Sobota
59. Šebjan Jože, Rakičan 122
60. Žekš Jože, Veščica 69, M. Sobota
61. Čačovič Jože, Zorana Velnarja 30, M. Sobota
62. Gergorec Marija, Aškerčeva 2, M. Sobota
63. Hajdinjak Albin, Gregorčičeva 7, M. Sobota
64. Kajdič Olga, Žitna 27, M. Sobota
65. Kardoš Marija, Kroška 16, M. Sobota
66. Holeman Slavica, Krog 182, M. Sobota
67. Gaber Jožef, Nemčavci 3, M. Sobota
68. Komaricki Jožef, Gregorčičeva 38/A, M. Sobota
69. Lanjšček Stefan, Rakičan 105, M. Sobota
70. Merica Ludvik, Mojstrska 13, M. Sobota
71. Lovenjak Tilika, Lendavska 11, M. Sobota
72. Pertoci Slavko, Št. Kovača 13, M. Sobota
73. Albert Elek, Ivanjševci 9, Prosenjakovci
74. Kovač Jože, Prosenjakovci 8
75. Gostanj Jolanka, Markovci 82, Šalovci
76. Županec Stefan, Šalovci 113
77. Andrejek Alojz, Čikečka vas 43, Prosenjakovci
78. Svetec Franc, Markovci 57, Šalovci
79. Gomboc Marija, Sebeborci 80, Martjanci
80. Horvat Josip, Andrejci 18, Martjanci
81. Sočič Geza, Tešanovci 7, Martjanci
82. Drvarič Vladimir, Sebeborci, Martjanci
83. Paučič Jože, Tešanovci 74, Martjanci
84. Kranjec Stefan, Martjanci 77
85. Škrilec Karel, Gradišče 21, Tišina
86. Marič Janez, Gradišče 11, Tišina
87. Kuhar Janez, Tišina 35
88. Kranjec Jožica, Gederovci 23, Tišina
89. Gergorec Marija, Petanjci, Tišina
90. Kozic Ludvik, M. Petrovci 3, Tišina
91. Cvetko Šarika, Štefana Kovača 3, M. Sobota
92. Kološa Janez, Puconci 75
93. Kuplen Jurij, Adrijanci 6, Petrovci
94. Fujs Aleksander, Vaneča 14, Puconci
95. Lapoši Drago, Rogašovci 56
96. Lukač Jože, Krog 105, M. Sobota
97. Fujs Stefan, Cankarjeva 12, M. Sobota
98. Horvat Jolanka, Moščanci 57, Mačkovci
99. Mataj Stanko, Tropovci n. h.

AVTORADGONA
OBC. SINDIKALNI SVET M. SOBOTA
ZK LJUTOMER
MURA
„SOBOTA“
KARTONAŽA
DIMNIKAR BELTINCI
KONSTRUKTOR-POMURJE M. SOBOTA
KOMUNA BELTINCI
RADENSKA

2 potnika
1 potnik
1 potnik
1 potnik
8 potnikov
3 potniki
1 potnik
2 potnika
1 potnik
5 potnikov

Radijski in televizijski spored od 21. do 27. maja

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV kolektor, Ruščina, Glagolica, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli: Zgodovina, Iz Kockice, Risanka, Ne vprašajte mene, Pomanjševanje, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 12.05), 15.30 TV v šoli: Ruščina, Glagolica (do 16.30), 17.25 Poročila, 17.30 Mak ob progi, otroška serija TV Skopje, 18.00 Radenci '82: Plesni orkester RTV Ljubljana, 18.30 Obzornik, 18.45 Ekonomsko-politični sistem: Vloga bank v združenem delu in denarno kreditni sistem, 19.05 Psihofizična rekreacija: Naturizem, 19.15 Risanka, 19.20 Cik Cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Včeraj ... ZA JUTRI!

70 ljubljanska banka

V nove čase, dokumentarna serija, 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Ne prezrite, 20.50 E. Tidyman: ALCA-TRAZ, nadaljevanje in konec, 22.20 Spremljajmo — sodelujemo, športna oddaja, 22.30 Nočni kino: Jacques Brel je živ in zdrav in živi v Parizu, ameriški film, 00.05 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarsčini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Kolibri, otroška oddaja, 18.15 Mladinski ekran, 18.45 Teletext 81, zabavno glasbeno oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Glasbena dogajanja, 20.50 Zgrebika panorama, 21.05 Titove rezidence: Brioni, dokumentarna oddaja, 21.55 Nočni kino: Izeubljani dom, jugoslovanski film (do 23.35)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM
8.50 do 12.05 Šolska TV, 15.30 do 16.30 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Mladinska oddaja, 18.15 TV kolektor, 18.25 Kronika občin Rijeke, 18.45 Mladinski ekran, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Tigrovo brigado (scr. film), 21.00 Zabavnoglasbena oddaja.

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Ljubim te (film), 11.15 Može brez živcev, 11.30 Moda, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Mladinski program, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Akti XY — nereseno, 20.20 Jolly Joker, 21.10 Sport, 21.20 Nočni studio, 22.20 Akti XY — nereseno.

TV MADŽARSKA

7.05 in 13.35 Šolska TV, 14.55 Sončnica, TV film, 16.30 Poštni predal 250, 16.55 100-letnica madžarskega nogometa, 17.20 5 minut meteorologije, 17.35 Budimpeštanski velesojem, prenos, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znanstveni magazin, 19.25 25-letnica Madžarske TV, 20.40 Mladinska ura, 21.40 TV dnevnik, 21.50 TV festival Miškole.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Ciciban, dober dan: Banane prihajajo, 8.20 Pedenjžep: Čarobni klobuček, 8.40 Mi smo mali muzikanti: Samopostrežba, 9.10 Mak ob progi, otroška serija TV Skopje, 9.40 Pisani svet: Mora, 10.10 Novo vznemirja, angleška poljudno-znanstvena serija, 11.10 Človekovo telo: Notranja ura, 11.40 A. Marodič: Naša krajevna skupnost: Kulturno ljudstvo, 12.30 Poročila (do 12.35), 15.30 Sonata za rdečelasko, češkoslovaški mladinski film, 16.55 Poročila, 17.00 Pred Španijo '82 (del. nasl.), športna oddaja, 17.30 Ljubljana: Rokomet Slovan: Sloga Bosnaprevoz, prenos (za JRT 2), 18.50 Naš kraj: Otave, 19.05 Zlata plica — Japonske pravljice: Nehvaležni volk, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Mladi za mlade — posebna izdaja, 21.30 Zrcalo tedna, 21.45 Zadeva Macomber, ameriški film, 23.10 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže:

15.30 Ponosen sem, ker sem pionir, otroška oddaja, 16.30 Človek in pol, ponovitev humoristične serije, 17.30 Rokomet Slovan: Sloga Bosnaprevoz (prenos), 18.45 Glasbena oddaja, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Koncert zabavne glasbe, 20.30 Poezija: Tito v pesmi, 21.05 Poročila, 21.10 Ritem razvoja, feljton, 21.55 Športna sobota, 22.15 Dokumentarna oddaja (do 23.00) Opomba: 14.50 — 16.50/17.30 Wembley: Finale angleškega pokala v nogometu Tottenham: Queen's Park Rangers

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM
10.00 Poročila, 10.05 do 12.10 Šolska TV, 14.20 Šahovski turnir, 14.50 Nogomet, 17.30 Poročila, 17.35 TV kolektor, 17.45 Izbrano, 18.15 Mali koncert, 18.30 Ti dnevi, ta leta, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Ure groze (film), 21.55 Dnevnik, 22.10 Zabavnoglasbena oddaja, 22.55 Poročila

TV AVSTRIJA

Prvi program
16.00 Gradbišče, 16.30 Mladinski spored, 17.00 Tedenski spored, 17.25 Dober večer v soboto, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Zabavna oddaja, 21.05 Sport.

TV MADŽARSKA

7.05 Spored za otroke, 9.00 Buddenbrookovi, Kviz, Schubert, 12.55 Za otroke, 13.30 Zgodovina nogometa, 13.55 Curro Jimenez, nadalj, 15.00 Odvadiš se je težko, 15.30 Zidajmo! 16.30 Zabavna glasba, 16.45 Parabola, 17.25 Kuhajmo, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Filmski koktejl: zabavni filmi, burleske, kriminalke, vmes ob 22.05 TV dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEŽURSTVO: od 9.00 do 13.00 telefon 21-232

TV LJUBLJANA

9.10 Poročila, 9.15 Živ zav, otroška matineja, 10.10 S. Pavič: Vroči veter, humoristična nadaljevanka TV Beograd, 11.10 TV Kažipot, 11.30 Peli so Titu, glasbena oddaja, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.00 Osem filmskih pričevanj — Slovenija: Tri četrtine sonca, igrani film, 15.35 Poročila, 15.40 Ti dnevi, ta leta: Filmska kronika 1961 — 2. del, dokumentarna serija, 16.25 Nogomet za »Pokal maršala Tita« — Crvena zvezda: Dinamo, prenos, v odmoru ... 18.35 625, 19.10 Risanka, 19.15 Cik cak, 19.22 TV in radio nocoj, 19.24 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 M. Šečerovič: Nepokorjeno mesto, nadaljevanje in konec, 21.25 Reportaža ob 40-letnici vojne letalsiva, 21.55 Kdo je bila Irma Polak?, glasbena oddaja, 22.30 Športni pregled, 23.00 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

15.10 Monte Carlo: Avtomobilске dirke za VN Monaca, prenos EVR, 15.00 Zabok: Motokros za memorial maršala Tita, prenos, 15.30 Monte Carlo: Avtomobilске dirke za VN Monaca, nadaljevanje prenosa, 16.45 Glasbeno popoldne, 19.00 Titove rezidence: Karadordevo, dokumentarna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Velikani jazz, 20.45 Včeraj, danes, jutri, 21.00 Kritična točka, 21.35 Mladost Karla Marxa, serijski film (do 22.30)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM
9.50 Poročila, 10.00 Nedeljsko popoldne, 11.30 Peli so Titu, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 S kamero po svetu, 13.30 Pregled sporeda, 13.35 Za trenutek veselja, 14.00 Ikone, 14.30 Obdobje mladosti (film), 16.00 Nogomet: Crvena zvezda — Dinamo, 18.30 Motokros, 19.00 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nepokorjeno mesto, 21.30 Srečanja navdiha, 22.30 Športni pregled, 23.00 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
10.00 Tiskovna ura, 12.00 Vzgojna oddaja, 14.00 Mladinski spored, 16.45 Klub seniorjev, 17.30 Avstrijska ljudska glasba, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Izrinjeni (film), 21.05 Sport

TV MADŽARSKA

7.10 Šola za vsakogar, 8.15 Za otroke, 10.40 Zabavna glasba, 13.45 Poje D. Marczis, 14.20 Kolektor, magazin, 15.20 Priporočamo naše sporede, 15.45 Moskovski dnevi, gala, 16.50 Kviz, 18.00 Teden: aktualne reportaže, 19.05 Visok svetlolasec, filmska komedija, 20.30 Sport, 20.40 Moje igrice: Gyorgy Bardy, 21.30 TV festival Miškole.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodno-zabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV v šoli: TV kolektor, Med bregovi pisanimi ... Po sledi partizanskih narodnih pesmi Moj — Titov Kumrovec, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli: Materiščina, Iz Kockice, Risanka, Naši kraji, V knjigarni Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 12.05), 16.55 Poročila, 17.00 Novo vznemirja, angleška poljudnoznanstvena serija, 18.00 Znanstveno-tehnični film: Poskus jedrskega zlija z dvojnimi zrcali, 18.30 Obzornik, 18.45 Mladinska glasbena oddaja, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Tarik Haverić: Operacija Teodor, drama TV Sarajevo, 21.50 V znamenju

70 ljubljanska banka

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarsčini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Otroci pojejo, 18.00 Ilustrirane zgodbe, 18.15 Stipendiisti Titovega sklada, dokumentarna oddaja, 18.45 Telesport, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Znanost in mi, 20.55 Zagrebška panorama, 21.15 Dober večer: Kičo Slabinac, ponovitev zabavno glasbene oddaje, 22.05 Slikar Dimitrije Popović (do 22.35)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM
8.45 do 12.05 Šolska TV, 15.30 do 16.30 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Mladinski spored, 18.15 TV kolektor, 18.25 Kronika občin Gospiča, 18.45 Ena pesem — en spomin, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Operacija Teodor (TV drama), 21.55 Izbrani trenutki, 22.00 Meridijani, 22.45 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Sissi — usoda cesarice (film), 11.15 Dokumentarni film, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Mladinski spored, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sport v ponedeljek, 20.05 Profesionalci, 20.55 Večerni šport

Drugi program
17.00 Vidiki, 17.30 Velika karavana, 18.30 Čas v sliki, 19.15 linija Onedin (film), 20.05 Izredno stanje (film), 20.50 10 pred 10, 21.20 Človeške ženske (film).

Vaš oglas v VESTNIKU

zanesljiv uspeh

TV MADŽARSKA

Ni sporeda

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Pota mladih, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.55 Poročila, 11.00 Glasbeni kolaž, 12.00 Slavnostno zasedanje v počastitev 90-letnice rojstva tovariša Tita, prenos (do pribl. 13.00), Beograd, 16.45 Poročila, 16.50 Slovenske ljudske pravljice: Pičje srce in glava, 17.05 Guslarske pesmi o Titu, glasbena oddaja TV Zagreb, 17.30 Deček s Sotle, otroški film, 18.30 Obzornik, 18.45 Mostovi — Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost, 19.00 Knjiga, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.52 Propagandna oddaja, 19.55 Dan mladosti, prenos s stadiona JLA, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 I. Silone: Fontamara, 1. del italijanske nadaljevanke, 22.00 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

16.10 TV dnevnik v madžarsčini, 16.30 TV dnevnik, 16.45 Deček s Sotle, otroški film, 17.45 Po sledih štafete: S Titom v sreči, dokumentarna oddaja, 18.15 Pesmi o Titu, 18.45 Amaterji pojo Titu, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Dan mladosti, prenos, 21.00 Tito živi v ljudeh, dokumentarna oddaja, 21.35 Zagrebška panorama, 21.50 Dokumentarni filmi neuvrščenih dežel (do 22.20).

OPOMBA:

16.25 — 17.50/18.10 Niš: rokometaš Železnikar: Kolinska — Slovan

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM
10.50 Poročila, 11.00 Glasbeni kolaž, 12.00 Slavnostna seja organov in družbenopolitičnih organizacij Federacije ob Dnevu mladosti, 16.30 Poročila, 16.35 TV kolektor, 16.45 Deček s Sotle, 17.45 Po potch štafete, 18.15 Pesmi o Titu, 18.45 Amaterji pojejo Titu, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Prenos osrednje proslave Dneva mladosti s stadiona JNA v Beogradu, 21.00 Mam to ne dela več, 22.00 Dnevnik

TV AVSTRIJA

17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Prizma, 20.00 Panorama, 20.50 Videoteka

TV MADŽARSKA

7.05 in 13.35 Šolska TV, 15.15 Kratak film, 15.25 Spreminjajoča se vas, 15.50 TV borza, 16.00 Glasbeni film, 16.40 100-letnica madžarskega nogometa, 17.05 Studio Szeged, 17.35 Budimpeštanski velesojem, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Buddenbrookovi, 11. del, 20.00 Studio 82, kulturni tednik, 21.00 TV dnevnik, 21.10 Rešujmo: matematika, fizika.

5. junija Vestnikov izlet

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z ... , 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 TV v šoli: TV kolektor, Učenci v samoupravni družbi, Vloga neuvrščenih dežel v svetu, Zanimivo potovanje, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli: Biologija, Predeli in ljudje, Risanka, Kocka, kockica, Poklici — rudar, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05), 17.25 Poročila, 17.30 Ciciban, dober dan: Ulica vseh otrok, 17.50 Družina Smola, madžarska risana serija, 18.15 Pozdravljena, Makedonija, 18.30 Obzornik, 18.45 Naša pesem skozi pesem, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Alice v čudežni Španiji, španski film, 21.20 Miniature: Jožef Petkovšek, 21.40 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

16.50 TV dnevnik, 17.15 Prometna vzgoja, 17.45 Igre brez meja, posnetek, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Rotterdam: Nogomet Bayern: Aston Villa v odmoru ... 21.45 Baletna oddaja, 22.30 TV dnevnik (do 22.50)

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM

9.00 do 12.05 Šolska TV, 16.40 Poročila, 16.45 TV kolektor, 16.55 Kronika občin Siska, 17.15 Prometna vzgoja, 17.45 Igre brez meja (prenos), 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nogomet, 21.45 Balet, 22.30 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Majska noč (film), 11.00 Može brez živcev, 11.15 Prizma, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Mladinski spored, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Samo ti in jaz (film).

Drugi program
17.00 Dežela in ljudje, 17.30 Velika karavana, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Nogomet, 21.00 10 pred 10, 22.20 Kultura v sredo, 22.00 Umetnine

TV MADŽARSKA

7.35 in 13.45 Šolska TV, 8.05 TV reprize: Delta, Film, Kviz, Svet divjine, 15.00 Preizkusna doba, bolgarski film, 15.40 Utica, pon 16.15 TV festival Miškole, 17.05 Pa če še oni ne? 17.35 Pot do finala, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Ziva ljudska pesem, 19.10 Nogomet: Astonvilla-Bayern, prenos iz Rotterdama, 21.00 TV dnevnik, 21.10 Rešujmo: matematika, fizika.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Delegatska tribuna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.55 TV v šoli: TV kolektor, Sporti in plavanje, Računalnik, Uživajmo na soncu, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli: Kemija, Slike iz Španije, Risanka, Združeni narodi, Telesna vzgoja, Risanka, Zgodba, Zadnje minute (do 12.05), 15.30 TV v šoli: Podvodna medicina — poljudnoznanstvena serija (do 16.00), 17.10 Poročila, 17.15 ZBIS: Mavrica pisana, 17.30 Mi smo mali muzikanti: Sodni proces, češka glasbena serija, 18.00 Mazaik kratkega filma, 18.30 Obzornik, 18.45 Moj očka z jamico v bradi, dokumentarna oddaja, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Bobu bob, 21.30 Naši baletni umetniki: Lidija Sotlar, 22.10 Poročila in poročilo z 9. kongresa ZK Srbije.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarsčini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Deček in zajc, otroška oddaja, 18.15 Šola Zelenega načrta, 18.45 Poezija, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kino oko, 22.00 24 ur (do 22.05)

70 ljubljanska banka

TV ZAGREB

PRVI PROGRAM

8.55 do 12.05 Šolska TV, 15.30 do 16.00 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Deček in zajc, 18.15 TV kolektor, 18.25 Kronika občin Splita, 18.45 Pesniške vedrine, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Politični magazin, 21.20 TV kiosk, 22.20 Dnevnik, 22.35 Kronika IX. kongresa ZK Srbije

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Samo ti in jaz (film), 11.00 Risanka, 11.10 Panorama, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Mladinski spored, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Nezahvalnež, 20.40 Sissi (film), 21.25 Sport.

Drugi program

16.45 Šolska TV, 17.00 Popotovanje po Avstriji, 17.30 Velika karavana, 18.30 Čas v sliki, 19.15 ob 10 letnici oddaje Bavarskega radia, 20.50 10 pred 10, 21.20 Klub 2

TV MADŽARSKA

7.05 in 11.40 Šolska TV, 15.25 TV festival Miškole, nagradni filmi, 15.45 TV borza, 15.55 Za najstnike, 16.35 Telesport, 17.10 S tisočimi nitmi, 17.35 Budimpeštanski velesojem, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Panorama, 19.50 Ulice San Franciska, kriminalka, 20.50 TV ogledalo, T. Szeccso.

tedenski koledar

Petek, 21. maj — Dan letalstva SOBOTA, 22. maj — Renata NEDELJA, 23. maj — Željko. PONEDELJEK, 24. maj — Marija TOREK, 25. maj — Dan mladosti SREDA, 26. maj — Filip ČETRTEK, 27. maj — Avguštin

prodam

ZASTAVO 750, letnik 1979, registrirano do maja 1983, ugodno prodam. Janez Kumin, Krog 78. M-1678
KRAVO, staro pet let, osem mesecev brejo, vozno, prodam. Jakob Stana, Radenski vrh 9, p. Radenci. M-1737
ŽAGAN LES ZA OSTREŠJE PRODAM. Puževci 32. M-1738
KASNETNI AVTORADIO GRUNDIG PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1739
PRALNI STROJ GORENJE, brezhiben, hladilnik in električni štedilnik prodam. Tišina 29. Murska Sobota. M-1740
TRAJNOZAREČO PEČ EMO 1500 za etažno centralno ogrevanje, novo, prodam. Erjavec, Kidričeva 2. Murska Sobota. M-1741
POHIŠTVO ZA SANSKO SPALNICO PRODAM. Informacije po 14. uri. Trstenjakova 6, Murska Sobota. M-1743
RENAULT — 4 UGODNO PRODAM. Majja Gubca 6, Murska Sobota. M-1744
MOPED T-12, v dobrem stanju, čebelnjak s panji in opremo, ugodno prodam. Janez Perša, Pertoča 74, p. Rogoševci. M-1745
PLASTIČNI ČOLNI GLISER s prikolico, prikolico brako in ojačevalec s kituro prodam. Informacije: telefon 23-543. M-1746
TOVARNIŠKO NOV VARNOSTNI LOK za traktor deutz prodam. Veščica 61. M-1747
HARMONIKO HOHNER, 96-basno, saksaphon sopran in trobento steyr ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-1836
KRAVO, brejo devet mesecev z drugim teletom, prodam. Salamenzi 25. M-1837
P 126, letnik 1978, malo karambolirani, prodam za 37.000 din. Cvetna 10, Bakovci. M-1838
BARVNI TELEVIZOR NORT-MENDE, na daljinsko upravljanje, prodam. Cena 30.000 din. Telefon 062 36-462. M-1840
800 KOSOV KVALITETNEGA TRSJA: beli burgundec in laški rizling prodam. Vlado Eger, Črnci 61, p. Apače. M-1841
NEMŠKEGA OVČARJA, črne barve, star 3,5 meseca, prodam. Informacije: Integral Ljutomer. In-168
TOVORNI AVTO MAN prodam. Anton Lapajne, Banuta 30, Dobrovnik, Le-148
ŽAGAN LES — PLOHE primerne za notranjo in gradbeno opremo prodam. Tel. 81-317 ali na upravi lista. M-DL
OSEBNI AVTO ZASTAVA 101, letnik 1974, dobro ohranjen, napredaj, Dragutin Kolarič, Štebingerjev breg n. h., Gornja Radgona. Informacije do 14. ure na telefon: 79-007, popoldne 74-712. M-1809
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK GORENJE, skoraj nov, dve zimski gumi s platiščema »TUBELES« 165 SR 13 in snežne verige iste dimenzije prodam. Informacije: Lutarič, Trate 2, Gornja Radgona. M-1810
REŽLAVNE DELE ZA WARTBURG PRODAM. Jože Cvetko, Agroservis — dopoldne, po 14. uri. Lendavska 7/C. 8. nadstropje. M-1811
KAVČ IN DVA FOTELJA poceni prodam. Fartek, Puconci 22/A. telefon 72-509. M-1823
LEPO TRAVO, večja površina, prodam. Brezovci 40, p. Puconci. M-1823

DVOSEDEŽNI MOPED, registriran do leta 1983, prodam. Zorana Velnarja 44, Murska Sobota. M-1812
PRIKOLICO ZA ŽIVINO PRODAM. Gorica 17, p. Puconci. M-1813
ZASTAVO 1300, letnik 1977, ugodno prodam. Informacije: Petrol Belinci. M-1814
OBRAČALNIK HAGEDORN, nemške proizvodnje, v dobrem stanju, širina 3 m, na tri prestave, poceni napredaj. Murski Petrovci 15, p. Tišina. M-1815
RENAULT-8 MAJOR, ugodno prodam. Marija Vogrinčič, Bučičevci 4, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1816
STAREJŠO HIŠO v HUMERSDORFU, 2 km od Radkersburga, z večjo parcelo prodam. Informacije: Weingerl, Partizanska 50. M-1818
MARSHAL SUPER LEAD 100 Win ojačevalec za kituro prodam. A. C. Lendavska 19/A. M. Sobota. M-1819
MOŠKO DIRKALNO KOLO PRODAM. Puhač, Stara ulica 6, Murska Sobota. M-1820
WARTBURG KARAVAN v odličnem stanju, letnik 1979, ugodno prodam. ALOJZ TOPLAK, Sp. Duplek 121, 62241 Duplek, telefon 21-818. M-1822
TRAKTOR STEYR, 18 KM in vozno kravo, brejo osem mesecev, prodam. Martin Vučko, Dolnja Bistrica 83. M-1825
DOMAČO SLIVOVKO, večjo količino in veliko, dobro travo iz kvalitnega semena (40 arov), prodam. Domajinci 35. M-1826
GUMI VOZ ZA TRAKTOR, VW KOLESA, nov, močan, prodam. Janez Horvat, Drakovci 75, p. Bučičevci. M-1828
PRIKOLICO KIKINDA, 3-delne brane in fergusonov plug prodam. Ogled: Polana 27, p. Puconci. M-1830
AŽ PANJE s pločevinastimi pitniki, rabljene in POMIVALNO KORITO, dvojno, z levim odcejalnikom, nerjavečo s tridelno omaro, 120 cm, skoraj novo, prodam. Ivan Vučković, Talanjska 4 — pri novem vrtcu. M-1831
ZASTAVO 101 KONFORT, letnik 1980, karamboliran, prodam. Bojan Zorjan, Sotina 4, p. Rogoševci. M-1832
ZASTAVO 101, letnik 1974, karamboliran, otroški voziček, zibelko in stajico prodam. Lang, Puževci 24. M-1833
KNJIČNO ZBIRKO NOBELOVCI, delno ali v celoti do V. letnika ugodno prodam. Zvonko Vajsi, Lastomerici 28, p. Gornja Radgona. M-1834
PRIKOLICO BRAKO DE LUX (šotor) prodam. Informacije: telefon 21-385. M-1835
FORD CAPRI, letnik 1973, (angleške izvedbe — desni volan), ohranjen, prodam. Štefan Bahun, Stara ulica 1, Murska Sobota. M-1786
KVALITETEN GNOJ PRODAM ALI ZAMENJAM ZA SLAMO. Sebehorci 107. M-1788
MALI TRAKTOR S PLUGOM in brano prodam. Naslov v upravi lista. M-1789
ZASTAVO 750, na novo registrirano, prodam za 25.000 din. Večeslavci 99, p. Rogoševci. M-1791
ŽETVENI KOMBajn MAUZEN FERGUSON PRODAM. Anton Semler, Grad 34. M-1792
KOSO ZA TRAKTOR ZETOR, skoraj novo, prodam. Ivanjci 44, p. Bogojina. M-1793
TRAKTOR DEUTZ 4506 prodam. Karel Gorza, Andrejci 8, p. Martjanci. M-1794
PRIKOLICO ZA ŽIVINO UGODNO PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1795
ŠKODO, letnik 1973, registrirano, ugodno prodam. Mlajinci 19. M-1796
MOTOKULTIVATOR — FREZO SIMPLICITY, 8 KS, malo rabljeno, prodam. Naslov v upravi lista, telefon 75-080 /21. In-147
TELEVIZOR RR NIŠ, črno-beli, prodam. Tišina 36. M-1749
OPEL REKORD 1700, letnik 1970, registriran do 30. 12. 1982, prodam. Miško Sraka, Bratonci 96. M-1750

PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO FEROTERM, 40.000 kalorij, novo, z garancijo, prodam. Telefon 23-672 ali naslov v upravi lista. M-FH
KRAVO, staro šest let, brejo šest mesecev, prodam. Bukovnica 19, p. Bogojina. M-1748
DVOSEBNO STANOVANJE (polovica hiše), 2 km od Murske Sobotice, prodam. Naslov v upravi lista. M-1751
SUPER 100 W ojačevalec za solo kituro z vrhunskim zvočnikom CELESTION in dva pevka boksa solfon 200, prodam. Vrazova 8, Ljutomer — Mišo. M-1753
TRAKTOR URSUS, 35 KS, s kabino, prodam. Franc Zver, Lipa 120, p. Turnišče. M-1754
MALE PUJSKE PRODAM. Krog 82. M-1756
TRAKTOR KORMICK, 23 KS, s koso, v odličnem stanju, prodam. Cven 28 p. Ljutomer. M-1757
GOZD s cca 40 m³ borovega gradbenega lesa in mešani les prodam. Naslov v upravi lista. M-1759
OBRAČALNIK ZA KOSILNICO BCS PRODAM. Anton Gomboc, Petanjci 108 — pri mostu, p. Tišina. M-1760
BELO VINO (šmarnica), 4 letne gume semperit 155 x 13, železno ograjo dolgo 25 m, ročno črpalko in leseni sod za gnojnico prodam. Domanjševci 11. M-1761
KATRCO L 74 ugodno prodam. Motovilci 5, p. Grad, telefon 22-030, interna 16. M-1762
TELICO IN KRAVO PRODAM. Martinje 28, p. Petrovci. M-1763
PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO TAM ŠTADLER, 40.000 kalorij, malo rabljeno, prodam. Markoč, D. Slaveči 50/A, p. Grad. M-1765
HIŠO z gospodarskim poslopjem (elektrika, vodovod) ob asfaltni cesti, 5 minut do postaje, prodam. Stanko Vesenjaj, Zanušani 44, Gorišnica. M-1766
LADA 1200 NAPRODAJ. GORNJI ČRNCI 14, p. Cankova. M-1767
SPACEK, letnik 1973, ugodno prodam. Informacije po telefonu 23-471. M-1797
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, usnjen, prodam. Informacije po telefonu 23-471 ali Rakičan 9/A. M-1797a
OPEL KADET CUPPE, letnik 1980, ugodno prodam. Prečna 18, Bakovci. M-1799
DVE KRAVI PRODAM. Štefan Špolar, Mele 19, p. Radenci. M-1800
MOPED APN-4, v dobrem stanju, in 2 m³ mleto opeke za tlake prodam. Informacije: Weiss, Gorenje servis M. Sobota. M-1802
MOTORNO KOLO MZ, registrirano, prodam. Štefan Kustec, Dolnja Bistrica 153, p. Črenšovci. M-1804
AVTO ZAPOROŽEC in varilni aparat, 190 amperov, še z garancijo, prodam. Jože Vogrinčič, Vadarci št. 34. M-1805
PRALNI STROJ GORENJE, 13-programski, prodam. Brezovci 42, p. Puconci. M-1770
KRAVO IN TELICO, breji, ter trda in mehka drva prodam. Ema Granfol, Murski Črnci 23. M-1772
MALE PUJSKE PRODAM. Rakičan 57. M-1773
PREŠO ZA SENO IN SLAMO PRODAM. Puževci 27. M-1774
OMARO ZA DNEVNO SOBO in starinsko lovsko puško poceni prodam. Borut Radišič, Staneta Rozmana 7, M. Sobota. M-1775
AVTO TAM 5000 DEUTZ, generalno obnovljen, kesonar, prodam. Avgust Zemljčič, Zerovinci št. 8, p. Ivanjkovci. In-163
TELEVIZOR, črno-beli, star dve leti, prodam. Gizela Šadl, Otona Župančiča 4, Murska Sobota. M-1730
OBRAČALNIK ZA KOSILNICO BCS PRODAM. Marija Prša, Gibina 40, p. Ljutomer. M-165
MINI MORIS 1000, letnik 1977, prodam. Informacije od 18. do 20. ure. Telefon 74-225. M-1726
KOMBI PEČ, skoraj novo, prodam. Franc Törnar, Turnišče 177. M-1728

SUHE HRASTOVE PLOHE 5 in 8 cm debeline ter manjši leseni kravji voz prodam. Veščica 5, p. Ljutomer. In-164
AMI-8 in avtoprikolico ugodno prodam. Alojz Karba, Stara Nova vas 36, p. Križevci pri Ljutomeru. In-149
KOSO PO LICENCI GASPARDON NA KARDANSKI POGON in 10-colni plug poceni prodam. Bohinec, Cven 51, p. Ljutomer. In-166
ENOFAZNO VODOVODNO ČRPALKO z rezervoarjem prodam. Selo 8. M-1731
GUMI VOZ (možen priključek na traktor) ugodno prodam. Ivan Rengeo, Lendavska 35, Murska Sobota. M-1732
RENAULT-4 TL SPECIAL, letnik 1978, registriran do marca, prodam. Dokležovje 93. M-1733
NAKLADALKO SIP, 22 cm, prodam. Lovro Šijanec, Jamna 17, p. Videm ob Ščavnici. M-1734
DIANO PRODAM. Informacije: dopoldne telefon 23-007, popoldne 23-160. M-1736
MOTORNO KOLO MZ 150 cm, 3-fazno vodovodno črpalko s tlačnim kotlom prodam. Bunderla, Matjaševci 3, p. Kuzma. M-1768
MALE PUJSKE PRODAM. Dankovci 8, p. Mačkovci. M-1776
REGAL, POLKAVČ in mizo za dnevno sobo prodam. Naslov v upravi lista. M-1777
OSEBNI AVTO KOMBI IMV 1600, registriran do 23. 11. 1982, prodam. Kumer, kemična čistilnica, Gornja Radgona. M-1779
MOPED s 4 prestavi prodam. Kohek, Melinci 162, p. Belinci. M-1780
BARVNI TELEVIZOR TELEFUNKEN 42 prodam. Naslov v upravi lista. M-1781

KADET, letnik 1968, prodam. Telefon popoldne: 23-009. M-1783
GOZD V MAČKOVCIH (2,43 ha) prodam. Vera Jagličič, Trstenjakova 32. M-1784
DIANO 6, letnik 1978, prevoženih 42.000 km, prodam. Alojz Lončar, Rakičan 7. M-1806
GARAŽNA VRATA, skoraj nova, prodam. Bakovci, Nova ulica 11. M-1807
KUHNJSKE ELEMENTE PRODAM. Rakičan 5. M-1808
TRAKTORSKI PRIKLJUČEK MULČAR, znamke FERRI, za vinogradnike in sadjarje, 120 cm, prodam. Informacije: Franc Krauthaker, Banfi 188, Štrigova, telefon 73-471. M-1798

kupim

KARAMBOLIRAN AVTO, star do dve leti, kupim. Telefon 74-576. M-1729
AVTO OPEL ASCONA 1,3 ali 1,6, registriran, letnik 1974 ali mlajšega kupim. Ponudbe: telefon 74-831, interna 231. M-1742

sobe

PRAZNO SOBO s kuhinjo v Murski Soboti iščem. Naslov v upravi lista. M-1735
OPREMLJENO SOBO s posebnim vhom oddam fantu ali dekletu. Partizanska 50. M-1817
STANOVANJE V MURSKI SOBOTI iščeta mlada zakonca z enim otrokom. Naslov v upravi lista. M-1750

zaposlitve

GOSTI NA „PRI LOVCU“ Cankova zaposli dekle za pomoč v kuhinji ali PK kuharico. Informacije po telefonu 76-624. M-1782
IZUČENO NATAKARICO ZA SAMOSTOJNO DELO sprejmemo takoj. Obrt bo prepisana na njeno ime. Ponudbe na upravo lista pod „SAMOSTOJNO DELO“. M-1785
GOSPODINJO ali družabnika k starejšemu upokoju na Goriškem iščemo. Nudimo dosmrtno stanovanje in hrano ter primerno nagrado. Ponudbe na upravo lista. M-OP

izgubljeno

8. maja sem v Ljutomeru izgubila zlato, zapestnico, ki mi je drag spomin. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne na naslov Marija Jaušovec, Logarovci 1/A, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1769

razno

OBJEKT ZA RUŠENJE V MURSKI SOBOTI ODPSTOPIM. Telefon 21-081. M-1752

KIOSK, 20 kv. m, na Ormoški cesti v strogem centru mesta Ljutomer, primeren za obrtno ali gostinsko dejavnost oddamo v najem. Podjetje za komunalno gradnjo, vzdrževanje in opravljanje storitev „KOMGRAD“ Ljutomer, telefon 81-194.

ZAHVALA

14. maja 1982 nas je v 73. letu za vedno zapustil prečastiti gospod

Matija Rous

župnik pri Nedeli v Gornjih Petrovcih

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, gospodu škofu in duhovnikom za opravljen obred, sosedom, prijateljem, znancem, gasilec, zdravstvenemu osebju in upokojenecem, govorniku KS, pevcem, faranom in vsem evangeličanom, ki so ga spremljali v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Za darovane vence in šopke vsem iskrena hvala.

Gornji Petrovci, dne 17. 5. 1982

Žalujoci: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

8. maja nas je v 75. letu starosti za vedno zapustil naš dober mož, oče in dedek

Jože Černi

iz Renkovec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem, kolektivoma TOZD Sobotina in Panonija iz M. Sobotice, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Zahvala tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Štefanu Ferčaku za poslovljne besede. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Klara, sinovi Štefan, Franc, Jože, Anton, Alojz, Ignac in Ivan ter hčerka Marija z družinami.

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil

Milan Kosec

elektrikarski mojster iz M. Sobotice

Vestnega in tovariškega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

SODELAVCI IN PRIJATELJI

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Favčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74 597, dopisništvo Lendava tel. 75 085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81 317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 375,00 din, polletna 188,00 din, letna naročnina za inozemstvo 875,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 500,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100—620—000112—25730—30—4—01176 — Cena posamezne številke 10,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je komaj v 57. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, sosed in sorodnik

Ludvik Gjergjek

iz Pečarovec

Med nami je nastala praznina, v naših srcih bolečina. Težko je spoznanje, da te ni več in nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naše misli so pri tebi in tvoj dragi lik ostane v naših srcih do konca dni.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom in sorodnikom ter prijateljem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje. Iskrena hvala vsem zdravnikom in sestram intenzivne nege kirurškega oddelka za lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih življenja. Prisrčna zahvala duhovščini za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici iz krajevnega združenja, vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marija in ostalo sorodstvo

*Ko prišla cvetoča je pomlad
vesel od doma si odšel,
a pomislil nisi, da se živ
ne vrneš več...*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame

Marije Srejš

roj. Kodila
iz Kukeča

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, njen grob pa zasuli z venci in šopki. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovične besede in Lovskemu društvu Ivanovci. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Kukeč, M. Sobota, 8. 5. 1982

Žalujoči: sin Viktor, ter hčerki Lina in Ilonka z družinama

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oj dan solzan,
težko je bilo se ločiti,
a solze vse, ves jok zama.*

(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Štefana Tratnjeka

upokojenca iz Beltincev

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ali v druge dobrodelne namene ter nam izrazili ustno ali pismeno sožalje. Posebna zahvala govornikom, gasilcem ter g. župniku za pogrebni obred. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je mnogo prerano in nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in dedek

Anton Volmut

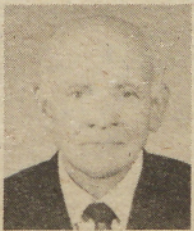
iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sodelavcem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa ustno ali pismeno izrekli sožalje. Toplo se zahvaljujemo delavcem in govornikom sekretariata za LO SO M. Sobota, društvu invalidov in njihovem pevskemu zboru iz M. Sobote, KS A. Kardoš iz M. Sobote, ter godbi na pihala.

Prisrčna hvala tudi zdravniškemu in medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakčanu. Vsem še enkrat — Iskrena hvala!

M. Sobota, 6. 5. 1982

Žalujoči: VSI NJEGOVI

V SPOMIN

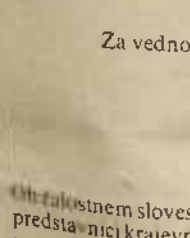
10. maja mineva boleče leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Franc Ivanič

iz Bogojine

Nikoli te ne bomo pozabili, spomin nate bo ostal živ med nami! Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Žalujoči: žena ter sin in hčerki z družinama

ZAHVALA

Za vedno je odšla od nas naša dobra in nepozabna tašča, babica in prababica

Helena Obal

roj. Banfi iz Strukovec

Ob žalostnem slovesu se iskreno zahvaljujemo č. duhovniku za vsebinsko tako bogat pogrebni obred, predstavnici krajevnega združenja za tople besede slovesa in pevcem za odpete žalostinke. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Čeprav čas celi rane, je praznina za njo velika, plemeniti spomin pa, ki ostane neizbrisani, je povezan s tiho žalostjo.

Vsem za vse še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: VSI NJENI

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 65. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin, stari oče, brat, svak in ujec

Štefan Veren

iz Bodonec 53

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju, posebno dr. Putniku, za lajšanje bolečin v času njegove bolezni.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem iz Bodonec, Vadarec in Beznovec, govornikom predstavnika KS in gasilskega društva za ganljivo slovo in Vilijevim sodelavcem TMI TOŽD Klavnica.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Bodonci, 27. 4. 1982

Žalujoči: žena Ida, sinovi Režo, Vili in Štefan z družino, mama Marija, sestra z družino, svak Bela z družino in ostalo sorodstvo

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
tebe ljuba mama ni,
da bi srečni skupaj še bili.*

ZAHVALA

Trpela in upala je v življenju, a mnogo prezgodaj nam je po kratki in zahrbtni bolezni iztrgalo izmed nas v 55. letu starosti ljubo ženo, mamo, hčerko, sestro in staro mamo

Gizelo Klement

roj. Fartek
iz Doliča

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, sočustvovali z nami, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, njen grob pa zasuli z venci in cvetjem. Posebna zahvala zdravniškemu osebju kirurškega oddelka za lajšanje bolečin, duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za poslovične besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Dolič, 9. 5. 1982

Žalujoči: mož Karel, hčerka Marija z družino, hčerki Lidija in Dragica, oče, brat Franc z družino, tašča, vsi njeni iz Kanade in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustila naša žena, mama in stara mama

Marija Ferencek

iz Vučje gomile 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom ter vsem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala dobrim sosedom, duhovniku in pevcem za pogrebni obred in predstavniku KS za poslovične besede.

Vučja gomila, Kupšinci, Bakovci, Veščica, 10. 5. 1982

Globoko žalujoči: mož Ernest in sin Aleksander z družino

OB MEDNARODNEM
DNEVU MEDICINSKIH
SESTER

Dostojno proslavile praznik

Medicinske sestre praznujejo vsako leto 12. maja mednarodni praznik. Mednarodna zveza medicinskih sester (ICN), je bila ustanovljena leta 1899, ko je britansko združenje medicinskih sester organiziralo v Londonu prvo mednarodno srečanje. To je najstarejša mednarodna organizacija na zdravstvenem področju. Jugoslovanske medicinske sestre so se vanjo vključile leta 1928. Organizacija združuje medicinske sestre vsega sveta ne glede na narodnost, raso, vero, barvo kože, politično pripadnost, spol in socialni položaj. Prek te organizacije tudi medicinske sestre uresničujejo svoje skupne interese, se borijo za svoje pravice, s tem pa tudi za boljše in oskrbovance. V naši samoupravni družbi je ta poklic že dobil ustrezno družbeno priznanje.

Tako kot vsako leto, so tudi letos pomurske medicinske sestre dostojno proslavile svoj praznik. Zbrale so se v lepo urejenih prostorih pomurskih oskrbovancev v Rakičanu, kjer so bile prisrčno sprejete. Za letošnje geslo so si izbrale moto svetovnega dneva zdravja DODAJMO ŽIVLJENJE LETOM. Zbrane je najprej pozdravila Erika Žilavec, predsednica Društva medicinskih sester Pomurja, zato pa je direktor doma oskrbovancev v Rakičanu Janko Hlani podrobneje predstavil nove prostore in jih seznanil z delom in življenjem starostnikov. Po ogledu prostorov in razstave izdelkov oskrbovancev v okviru interesnih dejavnosti so medicinske sestre poslušale zanimivo predavanje mag. dr. Jožeta Zadravca o aktualnem problemu geriatrije v svetu in pri nas, ker se stavek starejših od 60 let naglo povečuje. Tudi v Pomurju je 10 odstotkov ljudi starejših od 60 let, zato je potrebno tej populaciji posvetiti še več skrbi, kar je naloga splošne medicine. V ta namen so tudi v domu oskrbovancev v Rakičanu osnovali geriatrični dispanzer, ki bo vodil sistematično skrb za zdravstveno varstvo ostarelih tako v domu kot v celotni regiji. To obdobje namreč ima svoje specifične bolezni, kot so arterijska skleroza, srčne bolezni, bolezni dihal in gibal ter rak. Naloga zdravstvene službe je, da se bori proti tem boleznim, zato jih mora že zdavnaj preventivno odkrivati. Cilj medicinske vede je torej skrbeti za ostarele, s tem pa tudi uresničevati letošnje geslo svetovnega dneva zdravja DODAJMO ŽIVLJENJE LETOM. NE PA LETA ŽIVLJENJU, je poudaril mag. dr. Jože Zdravec. Letošnji mednarodni praznik medicinskih sester so sklenili s kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci zdravstvene šole.

Feri Maučec

PROSLAVILI DAN VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

PRIZNANJA NAJZASLUŽNEJŠIM

V počastitev 13. maja, dneva varnosti in družbene samozaščite, se je v dneh pred praznikom zvrstilo v Pomurju več športnih srečanj med delavci UNZ, JLA in delovnimi organizacijami. Na dan praznika pa je bil v vseh štirih pomurskih občinah sprejem za delavce v organih za notranje za-

red dela s srebrnim vencem. Živko PAVLOVIČ delavec milice na OM Rogaševci in Jože ŠEMEN delavec UNZ pa sta prejela red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Anton ŠTRAKI, delavec milice PM M. Sobota, in Stane TOPLIČAR, delavec PM Lendava, pa sta odlikovana z redom dela s srebr-

deve, kjer so spregovorili o pomenu varnostne službe, jim čestitali za njihov prispevek k ugodnim varnostnim razmeram v Pomurju pa je bila izrečena pohvala.

Slovesnost je bila v Murški Soboti, kjer je predsednik SO Murška Sobotna tov. Martin Horvat podelil najzaslužnejšim delavcem organov za notranje zadeve soboške UNZ državna odlikovanja, s katerimi jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ za zasluge ob delu. Odlikovanja so dobili: Avgust NOVAK, delavec UNZ, je prejel

nim vencem, upokojeni delavec PM Murška Sobotna Marjan Žagar pa je bil odlikovan z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Delavci UNZ Murška Sobotna pa so priredili vsakoletno tradicionalno družabno srečanje v počastitev praznika v Moravskih toplicah, kjer so podelili plakete in priznanja varnosti, katere podeljuje republiški sekretariat za notranje zadeve. Te je prejelo 19 delavcev in 7 občanov, pismeno pa je bilo pohvaljenih 5 delavcev.

Š. Abraham

GORNJA RADGONA

Poimenovanje osnovne šole po Jožetu Kerenčiču

Ime Jožeta Kerenčiča, narodnega heroja, revolucionarja, aktivista, pa tudi literata nosi od minulega petka gornjeradgonska osnovna šola. Ob dnevu šole so na slavnosti z bogatim kulturnim programom, ki so ga izvajali učenci osnovne šole in mladinski pevski zbor iz Gradca, osnovno šolo poimenovali po tem velikem sinu Prekipe.

Ob navzočnosti vseh učencev in pedagogov in velikega števila gostov, članov družine Jožeta Kerenčiča in družbenih delavcev je o liku in pregledu nasilno končani življenjski poti revolucionarja spregovoril njegov sohranec in prijatelj znani pisatelj Ivan Potrč. Učenca pa sta odkrila ploščo z imenom Jožeta Kerenčiča.

Mati išče mojstra in Poslednje pismo so le drobci iz bogatega kulturnega programa, v katerem so učenci obudili spomin na literarno delo Jožeta Kerenčiča. Zavezali so se, da bodo njegovo ime nosili s ponosom in se trudili za še boljše učne uspehe.

Poimenovanje šole pa so izkoristili še za poglobljanje bratskih in prijateljskih vezi z učenci OŠ Dušan Djurdjevič iz Mladencev, s katerimi so ponovno podpisali listino o pobratenju.

V. Paveo

Za neposredno obveščanje

Neformalno, neposredno, največkrat ustno obveščanje je tisto, ki je tudi med zaposlenimi v organizacijah združenega dela še vedno najbolj odzivno in priljubljeno. Taka je osnovna ugotovitev pogovora za okroglo mizo na temo Obveščanje v združenem delu, ki je v jedilnici Murinega tozda Perilo potekal pretekli četrtek. Pogovor sta organizirala klub samoupravljalcev občine Murška Sobotna in komisija za obveščanje pri občinskem sindikalnem svetu, med udeleženci pa so poleg predsednikov osnovnih organizacij zveze sindikatov bili predvsem informatorji v združenem delu. Profesionalca sta, v občinskem merilu med slednjimi le dva, glasil je šest, devetnajst tozgov pa dobiva glasila iz uredništev zunaj občine. Seveda pa so poleg glasil tudi druge oblike obveščanja v združenem delu: tako oglasne deske, objave po ozvočenju, bilteni in ponekod občasne objave posameznih gradiv. Kakršnekoli so že, pa za večino informacij velja, da ne prihajajo od delavcev iz neposredne proizvodnje in da med dopisniki, ki jih je že tako malo, skorajda ni neposrednih proizvajalcev. V glavnem je temu vzrok nemotiviranost (v Muri se na primer še vedno niso uspeli dogovoriti o honorarjih za prispevke) prav tako pa nizka izobrazbena struktura delavcev, ki se pisanja težko lotijo. V glavnem so zato uredniki sami, povečini avtorji prispevkov, posebej tam, kjer informiranje nima take vloge, kot bi jo v združenem delu moralo imeti in stojijo družbenopolitične organizacije ob strani. Če pa prispevki so, so to v veliki meri težko berljiva gradiva o poslovanju, načrtih in drugem, iz katerega delavce največkrat zanima le tisto, kar se nanaša na osebne prejemke, manj pa širša vprašanja.

B. Bavčar

USPEŠNI OBČNI ZBORI

Na seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov v Lendavi so med drugim ocenili tudi pripravo in izvedbo občinskih zborov osnovnih sindikalnih organizacij. Občinski svet je posebno pozornost namenil kadrovskim priporočam, saj so na zborih člani volili tudi nove izvršne odbore, od teh pa je seveda v veliki meri odvisno delovanje osnovnih organizacij. V lendavski občini ocenjujejo, da so občinski zbori čedalje bolj pripravljeni, zadovoljiva pa je tudi njihova izvedba. To seveda ne pomeni, da so vsi tudi vsebinsko bogati, slabosti so zlasti v manjših delovnih organizacijah, kjer analizam gospodarjenja in delovanju posameznih organov samoupravljanja namenljajo še premalo pozornosti. V programskih usmeritvah, ki so jih sprejele osnovne organizacije so zajete vse najbolj pomembne naloge sindikata, naloge novih vodstev pa so, da jih bodo uresničili. Na seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov so obravnavali še strokovna vprašanja o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in o nekaterih kadrovskih spremembah v organih občinskega sveta.

Jani D.

USPEL PRAZNIK NARCIS

Nedelja je bila v znamenju narcis. Osrednja prireditelj v Veržeju je navdušila skoraj dvatisočglavo množico obiskovalcev in gostov. Kaže, da so se prireditelji (turistično društvo Veržej) letos prav skrbno pripravili, saj je prikaz starih običajev in šeg obudil tudi tiste že skoraj pozabljene. Verjetno so dosti truda vložili tudi domačini šestih vasi te krajevske skupnosti, saj so bili vozovi, ki so prikazovali te običaje, bogato in skrbno opremljeni. Nedeljsko popoldne je zabelil tudi Vinko Šimek s svojim enournim nastopom. Pravo slavo pa se je pričelo zvečer s plesno prireditvijo in izvolitvijo miss narcis, ki se bo s tem naslovom ponašala do 17. meseca narcis prihodnje leto.

Nedeljsko prireditev je skazila samo ena podrobnost. Že popoldne so prireditelji povedali tole: »Narcisa je najlepša cvetlica, ki krasí naše širne travnike, ki pa ji žal preveč brezčutno krajšamo življenje. Travniki okrog Veržeja so bili včasih beli, pravi raj narave. Ni jih več toliko, a še so! Oglejte si naše travnike, tam boste našli narcise. Glejte jih, občudujte jih — a prosimo vas — ne trgajte jih.« Žal so te prošnje bile zaman. V poznih popoldanskih urah so obiskovalci z polnimi naročji narcis zadovoljno odhajali iz Veržeja. Mogoče bi bilo dobro v prihodnje ponovno uvesti zeleno stražo.

D. L.

Madžarski folkloristi navdušili

Izmenjava mladih Ljutomera in Kőszega (socialistična republika Madžarska) je preteklo soboto dobila potrditev. V Ljutomer so prišli mladi kulturniki iz Kőszega. Skupni nastop je bil nekak preizkus dela madžarske in domače mladine. V prvem delu večernega nastopa so se predstavili domačini z dekljskim zborom in fantovsko vokalno skupino. Ta del koncerta je uspel. Drugi del koncerta pa so izvedli gostje. Navdušili so sicer bolj maloštevilno, a zato toliko bolj zahtevno publiko. Madžarska folklorja je že tako redek gost na ljutomerskih kulturnih odrih, zato pa je nastop folkloristov izzvenel toliko lepše. Njihovi plesi, ki so že sami po sebi temperamentni, so vsebinsko nekoliko bolj težko razumljivi, a tehnično so jih mladi srednješolci brezhibno odplešali. Po skupnem koncertu je bilo srečanje obeh mladinskih organizacij. V nedeljo pa so si gostje iz Kőszega ogledali Radence, popoldne pa so se udeležili osrednje prireditve Meseca narcis v Veržeju, kjer so prikazali del svojega programa. Nastop folkloristov pa ni zadnji v tem letu pri nas. Že kmalu se bodo namreč vrnil, tokrat v Ljubljano, kjer bodo spremljali na Kmečki ohredu madžarski par. Jeseni bodo ljutomerski mladinci vrtni obisk.

D. L.

ŠOLE IN ŠOLARJI

Še je čas, da se vključite v akcijo za zbiranje novih naročnikov Vestnika. Za vsakega novega naročnika boste prejeli eno od Vestnikovih značk, za pet naročnikov pa bomo popeljali na prijeten izlet v Kumrovec, Krapino in Bistrico ob Sotli. Naročnice in vse podrobnejše informacije dobite v ravnateljstvu vaše šole, vodstva sol pa prosimo, da nam sproti pošiljajo izpolnjene naročilnice, da bi lahko čimprej začeli pošiljati Vestnik novim naročnikom. Po nepopolnih podatkih si je prvo mesto v avtobusu že zagotovila osnovna Stogovci. Pridružite se ji še ostale šole!

ŠPORTNE IGRE DELAVCEV GORENJA

Srečanje starih prijateljev

V soboto so se že tretjič srečali stari znanci — delavci in športniki treh delovnih organizacij iz velike družine Gorenja: Murala, Varstroja in Elrada. Predani v Murškem Središču, lani v Lendavi, letos pa so bili gostitelji gornjeradgonski delavci oziroma konferenca sindikata Gorenja-Elrada.

Boji v vseh šestih panogah v športnem parku Bratstvo in enotnost so bili privlačni in do konca negotovi, saj so bile ekipe skoraj povsem izenačene. Kljub temu, da so bili športni dosežki in rezultati tudi tokrat v senci poglobljanja tovarštva, prijateljskih vezi in izmenjavi izkušenj, naj zapišemo še zmagovalca. To je Gorenje-Varstroj, s točko pred domačini, ti pa spet s točko pred delavci Gorenje-Murala.

V. Paveo